

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 704.

A spanyol etikett.

Budapest, augusztus 18.

Megfagyott forma, minden részletben körülírt, művészetté csiszolt szer-tartás — ez a spanyol etikett. Az udvarmesteri pálcza magasan emelkedik a fejek fölé, a felséges fejek fölé is — és a pálcza diktandója szerint merev, évszázados sablonhoz kötött kvadrill lesz az élet, minden apró és közönséges vonatkozásaival egyetemben. Kvadrill, melyben araszszal kimért távolságra állanak egymástól az emberek; halk, menuett lépésekben jönnek, mennek, taktusra bókólnak, hajladoznak. Az ember ebben a miliőben figurabáb, a szó kicsiszolt sablon, melyet úgy csereberélnek az emberek, mint a nyomtatott blankettákat. Az ember értéke nem annyi, amennyit a belső tartalma megszab, hanem pontosan csak annyi, amennyit engedélyez számára a gothai Almanach. Mindenki gögös tiranus és egyben hajbókoló lakáj aszerint, hogy kivel áll szemközt. Ha tüsszent a magasabb rang — ez esemény. Ha, mint eltaposott féreg vivódik, tönkre megy az alacsonyabb rang, — ez csak epizód. Egy proszít kívánságba áradozó páthoszt rejteni; vesébe markoló kinok fölött negédes mosolygással napirendre térni — ez a spanyol etikett.

Ahova befészkelődik, ott megszűnik minden más hatalom, minden más törvény. Ő parancsol, a spanyol etikett. S tétet hajtanak előtte a biborban szü-

letettek, együtt járják a dróton rángatott kvadrillt a kilenczágú, a hétágú, az ötágú koronákkal, le egészen az utolsó lakájig, akinek már nincs is koronája, nincs sem neve, sem egyénisége, sem külön személyes léte, csak dresszurája, mert tudja milyen foku szögben nyissa az ajtót s ki előtt milyen mélyen hajtsa a derekát.

Nemrégiben szobrot lepleztünk le Budapesten. Királyfiát. Magyarország ma élő, ma uralkodó királyának a fiát. És szeretettel gyűlt a szobor köré az ország, ott volt a kormány, ott voltak az országos méltóságok, ott volt a meghatódott, kegyelettel visszaemlékező nép. Csak éppen azok hiányoztak, akikhez amíg élt, legszorosabban tartozott. Az udvarból nem volt ott senki. Egy főherceg, egy főhercegnő nem jött el; tulajdon gyermekei, tulajdon testvérei hiányoztak az ünnepről, mert eltiltotta onnan őket a spanyol etikett. Valaki tudniillik, akinek szintén joga volt hozzá, hogy a szobor talpatáához közvetlen közel ott legyen, nem akart elmaradni a szoborleplezésről: a királyfi volt felesége, akit egy későbbi messailance miatt régi rangjáról lejjebb degradált a gothai Almanach. A spanyol etikett zavarban volt. Nem tudta, hogy milyen tablóban állítsa szembe a makulátlan felségeseket s a Lónyay grófnővé vedlett Stefániát. A több száz év óta kicsiszolt sablonok közt nem volt erre példa, az etikett hát egyszerűen eltiltotta ezt a találkozást. A

főhercegek és a főhercegnők nem mentek el a Rudolf-szobrának leleplezésére.

Pár nappal ezelőtt azonban ugyanezt a Stefániát, férjével, a nem királyi vértű Lónyay gróffal egyetemben kihallgatásor fogadta a Marienbadban időző angol király. Tegnap pedig angol Edwárd elfogadta a Lónyayék meghívását egy dinér-re s jovialis jókedvvel és természetes egyszerűséggel egy asztalhoz ült le azokkal, akiket itthon kiközösített magányosságra ítél a spanyol etikett.

A bécsi hopmestert szerettem volna tanulni állítani ehhez a dinérhez, hogy ámuljon, hogy elképedjen ezen. Sok százados sablonjai közt talál-e példát erre a spanyol etikett? Talál-e ujmutatást arra, hogy mikép ítéljen előlött? Hogy mint vélekedjék a király fölött, aki e földön a leghatalmasabb, származásra is a legelsőbb s ime, még is félretolja utjából a hopmestert, amikor emberileg élni, másokkal érintkezni, régi emlékeket felujítani akar.

Nem véletlen, hogy az angol király cselekszi ezt, a legliberálisabb, legdemokratikusabb ország királya. Amint nem véletlen az sem, hogy ezidőszerint már csak a gögös hivalgók Spanyolországjában s minálunk divik a spanyol etikett. Az udvari szellem s a társadalom közszelleme közt van bizonyos kölcsönhatás, egyik a másiktól nő ki, egyik a másikat erősíti.

Nálunk úgy az osztrák, mint a magyar társadalom széttagozódott, konzervatív, kezdeményezésre erőtlén. Termé-

Uti könyvből.

Irtá: Bárdos Artur.

(Utánnemzés tilos.)

Nem tudom, hol hallottam az egyszeri angolról, arról az általánosan ismerről, akivel a Hungária-szálloda vörös pofaszakállu szobapinczére történetesen rosszul bánt. Mire a derék angol a következő etnográfiai adatot jegyezte vala föl naplójába: Budapesten (a Duna mindkét partján, ennyi meg ennyi méterrel a tenger színe fölött) a pinczerek vörös pofaszakállt hordanak és gorombák.

Velem vagy egyik barátommal esett meg az az élmény, hogy Páris felé utazván, München körül egy német utazóférfivel akadtam össze. Hogy hova utazom? Hogy hogyan mehetek budapesti létemre Párisba, mikor a világ első városa minden kétséget kizáróan: Budapest? Örömmel, de némi meglepődéssel hallgattam. Ezt igazán magam sem tudtam eddig ilyen bizonyossággal.

De hát meddig volt ott, mennyi idő kellett ehhez a nagyszerű impresszióhoz? Mennyi? Huszonnégy óra sem, mindössze egy estétől reggelig volt Budapesten, a világnak e kétséget kizáróan legelső városában. Este érkezett meg, akkor nyomban bevetődött egy Andrásy-úti kávéházba, ott pezsgő és cigányszó mellett mulatozt a jelenkor legbájosabb tündérével (kifőnően és jutányosan.) Reggel vagy még

hajnalban tovább utazott. Röviden: Budapest a világ legelső városa.

Ezt a két esetet irnám mottónak írásom homlokára, ha a legalacsonyabbrendű irodalmat: az összehasonlító etnográfiát művelném.

Ezekután pedig hadd teszem föl a kérdést, hogy: mi a lényeges különbség az angol és a francia nőszépség között?

Ennek a kérdésnek a megoldásához legjobb átkelni a Csatornán. De nem Calais és Dover között, hanem legalább is Dieppe és Newhaven között, ahol négy jelentékeny óráig próbálja az embert a szeszélyes Északi-tengernek még szeszélyesebb csatornája. Ez a négy óra szükséges a fenti etnográfiai tétel alapos megoldásához.

A francia nő az, akit már a hajóhídon észreveszel, aki az egész nagyszerű kikötői képet egy szempillantás alatt háttérre degradálja, a maga kecses lényének alázatos, szolgáló hátterévé. A francia nő az, akinek az első legostobább alkalomnál sietsz bemutatkozni. A tengeri uthoz pompás stílusértelemmel van öltözve, a kék fátyola, mely a kalapját leköti, speciálisan a calaisi csatorna vizének a színével tart nem véletlen összhangot. Nem is szólván a teintjéről, melynek hamvas lilasága nemcsak a tengerrel, hanem a kék fátyollal, sőt ezzel együtt a hajó kürtőjének piros foltjával is közös harmóniába olvad. Talán a szemöldöknek mestersegesen meghosszabbított vonalai is a tengeri utazás stílus.

A hajó elindul s a francia part lassan lassan ködbe vész. A te tekinteted elől ugyan már előbb elhomályosul a part is, egyéb is: egy párisiul kikultivált nő dekoratív-vonalait látod csak, amint lágy domborlatokkal a fedélzet viaszos fehérjébe, avagy a víz kékjébe simulnak. Mire aztán a part valóban eltűnik s tekinteted a nő arcára téved, úgy találsz, hogy vagy a világítás volt kedvezőbb az indulásnál, vagy te magad voltál lelkesültebb... de a nő több fokkal kevésbé tetszik, mint azelőtt. Holott e két lehetőség közül a harmadik igaz: a nő változott meg lényegesen azóta s így, minden újabb angol mértföldnél. Minden pillantás újabb csalódást hoz.

A hajó kiköt és itt már csak a festői kikötői látod és kerülő uton sietsz a vámhivatalhoz, hogy a podgyászvizsgálatnál valahogy ne kerülj ismét össze az isteni parisienne-nel, akinek az ut kezdetén hangod remegése örök szerelmet ígért.

A francia nőt ugyanis négyórás tengeri ut teljesen meglepázza, eldiszteleníti. Az éles tengeri szél nem kiméli, megoldja a gondosan ondulált hajtekervények titokzatos utvesztőit és a hamis hajnak nem áll jól az őszinteség. Az arc színei megkopnak, az erős levegőhöz nem szokott bőr petyhüdtté fonnyad, a szemek beesnek.

Az angol nő? Ő az, akit kezdetén az utnak meg sem látsz. Lénye teljesen beleszűrül a keretbe, mint édes, szürke ruhája. De

ztus 18.

n minden szó
közönséges
rel, kompakt
rel fizetendő.

olcsó

üdülőhely:

b. kir. városa.
gyo székhelye;
magasan a ten-
lőtt, a váro-
ros körül szép
—2 kilométer-
eidőkkel kör-
esen portalan,
gővel; kitűnő
iz-vezetéssel,
lágítással, ki-
és csatornás
és kertekkel;
és élelmezés-
közlekedéssel,
órakoztató és
omszédhelyek-
antázás és ott
s körülményei-
felvilágosítá-
eseu szolgál a
rkapitánya.

mu és Fia

és gépgyár,
os fegyvertézet

cz.

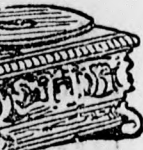
lennemű fa-és
kő- és kézko-
amokat, emelő-
tűzős áttétellel,
asztalokat ker-
tillfacskendőket
b. stb.

aktár és iroda:

-utca 23.

n: 181-27.

irajánlatot!

gária

ő-gépek

eredeti első
tmány, rész-
re is olcsón
shatók,

és Társa

I. Király-u. 76.
árjegyzéket

Könyvtár.

omba (sampion)

és a

ba termesztése.

Irtá

ssy István.

ntmutatás e két
lmeső termelési
karolására.

adja a

N.TÁRSULAT.

apható:

Könyvkereskedése

és Fiai) r.-t.-nál

Andrássy-ut. 21,

amint

kereskedésben.

szetszerű folyamánya ennek, hogy sem itt, sem ott alulról nem indulhat meg a kezdeményezés. Különösen nálunk nem, ahol amugy is oly kevés a kontaktus az udvari élettel. A bécsi udvarnak tehát saját magát kell megújítania, hogy kiszabaduljon a hoptemsteri pácza komikus gyámkodása alól.

De mikor? Addig, amíg Ferencz József ül a trónon, semmi esetre. Ferencz József nagyon öreg, az aggkor szereti a formákat, melyek közt felnövekedett s hajlandó arra, hogy a formákban keresse a lényegét. S itt a figyelem már az utód felé fordul, aki már megcsufolta egyszer a szent etikettet, akkor, amidőn lerázva magáról a családi törvény hagyományait, mert a góthai Almanach ellenére választott feleséget. Ferencz Ferdinánd — aki épen a spanyol etikett könyörtelen, nyers formái elől — Conopistban kénytelen elrejtetni azokat, akiket szeret — maga is kellenül türi a hoptemsteri pácza buta, bornírt rendelkezését. Aligha nem ő lesz az, aki beszünteti a czeremoniás kvadrill bolondságát s megmutatja, hogy koronás fővel is lehet egyszerű, természetes emberi életet élni, a nélkül, hogy cseppnyi folt esnék a biboros paláston.

Budapest, augusztus 18.

Aehrenthal külügyminiszter kitüntetése. A király Aehrenthal Alajos báró közös külügyminisztert örökölhető osztrák grófi rangra emelte. A kitüntetésről szóló legfelsőbb kézirat a hivatalos lap legközelebbi számában jelenik meg. A császári család minisztere teljesen rászolgált erre a császári kegyre. A birodalmi eszmét, a nagyhatalmi állást, mindig fűgőn megvédte, valahányszor ezt — hite s a bécsiek hite szerint — veszélyeztették a magyar nemzeti aspirációk. Az osztrák aspirációkat ellenben dédelgette, nagyra nevelte, miért is stilszerű, hogy fáradozásának jutalma éppen az osztrák grófi rang.

Bánffy és Justh. Egy esti lap tegnapi híre nyomán az összes lapok közölték, hogy Bánffy Dezső báró a képviselőházban meglátogatta Justh Gyulát és vele hosszasan tanácskozott a politikai helyzetről. E hír dolgában Bánffy Dezső kijelentette, hogy ő Justh Gyulával mostanában nem

mire szabad vizekre ér a hajó és a tengeri szél az első nagyobb lendülettel kapaszkodik a hajóba, egy kaczer sapkácskát pillantasz meg, mely alól finom, szőke hajpíhéket cibál ki a pajkos szél s egy fehér homlok alatt kipirult, kedvesen hevülő arcot — a bőr finom fűgőnye mögött legpompásabb játékaikat játszza a vér — s egy törekenyen karcsu sellő-testet, mely egészen szorosan simul a fedélzet korlátjához, egészen szorosan, mintha már nem is a hajóhoz, hanem a tengerhez tartoznék... a tenger leánya, a szelek leánya ez. Minél erősebb, férfiasabb a szél, annál hevültebb az arc, pirosabb a szája és fehéren villogóbbak az apró, egészséges, izmos fogak. Mire a hajó mély bugással partot jelez, benned is mély dallamok bugnak és az motoszkál a fejedben, hogy minő isteneknek vagy inkább férfiaknak való gyönyörűség lehet a vér játékaikat varázsolni erre az arcra, nedves pirosságot erre a szájra... A hajó kiköt a newhaveni mólón.

Négy óras tengeri ut felszínre segíti az angol nőszépség minden szűrkességben rejtőző értékét, szép, masszív értékeket, — e tapasztalásért azonban Dieppetől Newhavenig kell szelni a tengert. Mivelhogy pedig a mai ember kényelmesebb és szárazföldi uton szeret eljutni konkluzióihoz — inkább egy séta során a Bois-ban, vagy egy souper során a Café Paris-ban — innen a francia nőszépség diadalmas szereplése a Páris almája óta dúló világversenyenben.

beszél és így alap nélküliek azok a kombinációk is, melyeket egyes lapok az ő állítólagos látogatásához fűztek.

A hadügyminisztérium sajtófőnöke. A közös hadügyminisztérium sajtóosztályának vezetőjét, preanfeldi Lustig Gyula vezérkari testületi őrnagyot kiváló szolgálataiért okiratilag megdicsérték.

A román egyház konfliktusa a kormánnyal. A nagyszabeni gör. kat. metropolita és a balázsfalvi gör. kat. érsek Vaszary Kolos primáshoz fordultak azzal a kérelemmel, hogy járjon közbe Apponyi miniszternél, hogy a hittanítás dolgában kiadott rendeletét a felekezeti béke érdekében vonja vissza. A román egyházfők kijelentik, hogy az egyháznak Istentől eredő jogainál fogva nem engedelmesskedhetnek a miniszter rendeletének.

A Gazetta Transilvániában egy román lelkes vezércikkben foglalkozik a görög egyház és a kormány között kitört konfliktussal. A cikkíró azt mondja, hogy a konfliktusnak a lelkesek adják meg az árát, mert a miniszter meg fogja tölük vonni a kongrua kiegészítést és ebben az esetben a román papság megint a régi nyomorba süllyed vissza. De a román papság kész inkább éhezni, semhogy a miniszter minden emberi jogot lábball tipró rendeletének engedelmesskedjék.

A szegedi nagygyűlés. Egy estilap nyomán mi is megírtuk, hogy Justh Gyula tegnap, amikor Budapesten tartózkodott, báró Bánffy Dezsővel hosszasan tanácskozott. Mint illetékes helyről értesülünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak. Justh és Bánffy tegnap nem is találkoztak, tehát nem is tanácskozhattak.

A Reichsrath munkaképessége.

Budapest, augusztus 18.

A Bienenrth-kormány nagy erőmegfeszítéssel igyekszik tisztázni a politikai helyzetet és minden törekvése arra nyilvánul, hogy a parlament munkaképessé tegye. A mai minisztertanács a kormány behatóan foglalkozott az egyes parlamenti pártok programjával és tanácskozásának eredményéről kommunikét adott ki. Ebben a kommunikében a kormány azon nézetének ad kifejezést, hogy a parlament munkaképességének első feltétele, hogy megfelelő garanciákat kell megalkotni a nyugodt ülésezéseknek. E garanciák fölött azonban a kormány ma még nem rendelkezik, mint ezt maga a minisztertanács kommunikéje

Egy német és egy francia ismerkedik.

A német a nemzetközi idő-témán túl az érkezés idejéről beszél, a mult évi hajó utjáról, a hajó-kosztól, azután a hajó méreteiről, hosszában, szélességében és tonnákban, aztán megint az időről...

A francziát mindebből egy szó sem érdekli. Ostromot kezd. Közelebb akar férközni a vastagon elpakkolt némethez. A nőkről beszél. Ötletes apró-kon elindulva. Mindig a nőkről. Axiómákat mond. De mindig, csak „a” nőről, általánosságban. Az általánosításából azonban az élmények finom, átható parfómje árad...

A német csak egy-egy súlyos, széles nevetés erejéig ereszkedik a témába. Egyebként erőlyesen védekezik az enyhe, disszonanciákat feloldó, intím levegő ellen, melyet a francia varázsolat kettőjük közé. És megint az időről beszél, mikor a francia finom mosolylyal honorálja a saját elmességét, melyet bizonyára a szerelemhez, mint olyanhoz, fűzött.

Ha egy magyar is volna közöttük, akkor a szerelem helyett bizonyára egy szerelemről kezdene beszélni. Természetesen, a magáéról. És fényképet venne elő a belső zsebéből. És rózsaszínű leveleket.

Az összehasonlító etnográfia: a legalacsonyabbrendű tudomány.

is elismeri. A garanciák természetesen első sorban azok volnának, hogy az egyes pártok már a tartomány-gyűlésen bizonyos közeledést mutatnak egymáshoz. Első sorban természetesen a cseh tartomány-gyűlés pártjai kell, hogy együtt működjenek, mert ezek örökös viszálya nagyban hozzájárul az osztrák belpolitika züléséhez.

A minisztertanácsról a következő kommunikét adta ki:

A minisztertanács ma behatóan foglalkozott a különböző parlamenti testületek őszi üléséinek programjával. A lengyel klub elnökének a miniszterelnökkel szemben a tegnapi pártelnöki értekezlet lefolyásáról és eredményéről tett közlései, valamint a nyilvánosságban egyes politikai személyiségek részéről elhangzott nyilatkozatok részletes tárgyalás és megfontolás anyagát képezték. A minisztertanács azon a nézeten volt, hogy sürgősen szükséges a képviselőház működésének megkezdése a legrövidebb idő alatt. Egybehangzóan azon vélemény jutott kifejezésre, hogy azon viszonyok további fennállása, amelyek a legutóbbi ülészak berekesztéséhez vezettek, ártanak a képviselőház tekintélyének és súlyának és hogy a kormány, amely erős és a nép érdekei iránt érzékkel bíró parlamentet kíván, sürgősen szükségesnek látja, hogy a rendezett és konszolidált parlamenti állapotok mielőbb visszatérjenek. A minisztertanács azonban megfontolta azt is, hogy a Reichsrath korábbi időpontban való összehívása, hacsak a siker minden garanciája nem áll fenn, eredménytelenség esetén a képviselőház későbbi üléséit, sőt esetleg a tartománygyűlési ülészak lefolyását is kedvezőtlenül befolyásolná. Ily lehetőségeknek és veszélyeknek azonban a parlamenti testületeket nem szabad megfontolatlanul kitenni. Ha már képviselőházunk esetlegeségeknél nagymértékben alávetett viszonyai végzetes inczidensek felmerülését sohasem zárják is ki, mégis legalább aránylag kielégítő garanciát kell megalkotni a nyugodt és némileg eredményes ülésének arra az időre, amidőn majd egy közeli időpontban kísélet történnék a parlamenttel. Ily, akár csak viszonylagos értékű garanciák azonban a minisztertanács nézete szerint jelenleg még nincsenek és ezért az a felfogás érvényesült, hogy első sorban haladéktalanul a tartománygyűlési ülészak tárgyi és politikai előkészületei teendők meg. Kiváló figyelmet fog a kormány természetesen a cseh tartománygyűlés üléséinek előkészítésére fordítani, mert azon a véleményen van, hogy az itteni pártok közeledésének kedvező hatása lesz a reichsrati nagy pártok együttműködésére. Szeptember hónap második felében tehát, mint az már korábban tervbe volt véve, a tartománygyűlések fognak összeülni. A kormány reméli, hogy közben a továbbfolytatandó politikai tárgyalások során lehetőségessé válik a reichsrathot a tartománygyűlések ülészakának megszakitásával október elejére egybehívni. A képviselőházra ugyanazok a feladatok várnak, amelyek a munkálatok megszakitása folytán a nyáron megoldatlanok maradtak. Különösen pedig tárgyalnia kell a háznak a pénzügyi tervezetet, amelyet a minisztertanács addig újólagos megvitátsnak fog alávetni. A reichsrathnak a pénzügyi tervezetre vonatkozó határozatai a szükséges tárgyi alapját fogják képezni a tartományok további működésének, amely speciális feladataikon kívül pénzügyek szanálására is irányul. A tartománygyűléseknek azután a képviselőház munkálatainak előhaladása szerint december és szükség esetén január hónapja fog rendelkezésre állani. Bár a nemzetiségi surlódások változatlanul tovább tartanak, mégis ezek mellett az utóbbi időben ismétellen tapasztalható volt a béke és a közeledés utáni vágy, bár ez igen szerény jelenségekben jutott kifejezésre. Ezen irányt ápolni, odahatni, hogy ezen elszigetelt jelenségek kedvezőbb irányzattá fejlődjenek, kötelessége lesz a kormánynak, amely azt szívesen és örömmel fogja teljesíteni. E kötelességek teljesítésére törekedve azonban eredményt csak akkor érhet el,

ha a parlamenti pártok kötelességérzetükkel támogatására lesznek. Ettől, az összes parlamenti tényezők felelőségérzetétől függ a parlament sorsa. A legutóbbi pártelnöki értekezlet lefolyása megmutatta, hogy az összes pártok a parlamentarizmusban közös kincset látnak, amelynek megőrzését különbség nélkül szolidárisan kötelességüknek ismerik. E felfogásnak mindenkor szemelődött tartásában találkozni fognak a pártok a kormánnyal, amely egész erejével azon lesz, hogy a képviselőház munkaképességét helyreállítsa és a lehetőség határain belül megnyerje azon fontos törvényhozási feladatokat, amelyeket az osztrák népképviselőnek meg kell oldania.

A minisztertanács után a miniszterelnök dr. Glabinski tanárt, a lengyel klub elnökét magához kérte, hogy őt a hozott határozatokról értesítse. A minisztertanács Glabinski képviselőt ez alkalommal felkérte, hogy vele érintkezésben maradjon és a kormánnyal egyetértően folytassa fáradozásait a parlamenti viszonyok kielégítő alakítása irányában. Glabinski dr. képviselő a miniszterelnök közléseit tudomásul vette és a kormány által elhatározott programot helyeselte. Kifejezést adott továbbá azon reményének, hogy e programot, amely mind a tartománygyűlésnek, mind a reichsrathnak elegendő tevékenységi kört biztosít, a pártok is czélszerűnek fogják tartani.

A görög zászló eltávolítása.

— A nemzetközi csapatok Caneában. —

Budapest, augusztus 18.

A védőhatalmak hajóhada ma reggel Canea elé érkezett és csapatokat szállított partra, melyek bevonták a görög lobogót a canei erőről. A csapatok partraszállítását nem zavarta meg semmiféle incidens, ami annak tulajdonítható, hogy az egyesült hajóhad parancsnoka bombázással fenyegette Caneát, ha a lakosság a legcsekélyebb ellenállást fejt ki.

A görög zászló eltávolítása még mindig nem enyhítette a törökök harci lázát. Konstantinápolyban meg vannak győződve arról, hogy a háboru ki fog törni, ha Görögország tinnepélyesen ki nem jelenti, hogy sem most, sem a jövőben nem aspirál Kréta szigetére. A hatalmak abban az esetben, ha Törökország csakugyan megindítja a háborút Görögország ellen, állítólag flottademonstrációt intéznek Törökország ellen. A török intézőkörök állítása szerint azonban mindez nem tartja vissza Törökországot attól, hogy esetleg fegyveresen kényszerítse Görögországot Kréta lemondására.

Mai hireink a következők:

A nemzetközi csapatok partraszállása.

A védőhatalmak nyolcz hadihajója tegnap a Szuda-öbölből Caneába érkezett. A francia állomáshajót hátrahagyták a kis szigeten levő török lobogó védelmére. A hadihajók ma reggel öt órakor ötszáz tengerészkatont szállítottak partra. A nemzetközi csapatokat egy angol tengerészkapitány vezette. A tengerészkatont eltávolították a zászló rudját, amelyen a görög lobogó volt. Öt óra negyven perczkor a tengerészkatont ismét visszafértek hajóikra, miután az erősségekben ötven katonát és két angol golyószórót hátrahagytak őrizetül. Az idegen hadihajók egyelőre Caneában maradnak.

Az új kormány felhívta az összes pártokat, hogy támogassák a rend fontartásában. A kamara berekesztése két-három nap alatt várható.

Nagy gondot okoz a nagyhatalmaknak az a körülmény, hogy a krétaiak a Krétában élő mohamedánok lemeszárlására készülnek. Ebben az esetben attól félnek, hogy a törökök a Macedóniában élő görögökön fognak boszút allani.

Bombázás készül.

A Daily Mail közli, hogy a hatalmak hadihajói bombázták volna a canei várat, ha a kré-

taiak nem teljesítik követelésüket s nem egyeznek bele a görög zászló eltávolításába. Briand francia miniszterelnök tegnap a külügyek ideiglenes vezetőjével tanácskozott azokról a rendszabályokról, amelyeket ma a védőhatalmak állomáshajói Kaneában tenni fognak. Párisban abban a véleményben voltak, hogy az akció ma délben az európai hajók figyelmeztető lövéseivel fog kezdődni. A „Viktor Hugó“ nevű francia hadihajó figyelmeztetésül egyenesen az erőd ellen fog lövést intézni.

Háboru előtt (?)

Athenben egyre általánosabb lesz a meggyőződés, hogy ha a nagyhatalmak energikusan közbe nem lépnek, a háboru elkerülhetetlen. Szalonikiben a helyzetet igen pesszimistikusan ítélik meg. Katonai körökben azt mondják, hogy a török csapatoknak Tesszáliába való benyomulása elkerülhetetlen. A bojkottbizottság megakadályozta görög hajóknak azt a kísérletét, hogy román vagy olasz lobogó alatt szállítsák áruikat a törökországi kikötőkbe. A bojkottot kiterjesztették a görög utazókra is. Rifaát pasa a párisi török követség útján azt az értesítést kapta, hogy a nagyhatalmak háboru kitörése esetén flottademonstrációt terveznek.

A letartóztatott görög újságírókat folytatólag kihallgatták. Törökország egy részének elszakítása dolgában török földön kifejtett agitációja miatt fogják vád alá helyezni. A papírjai között talált közlés, amely Griparisz orosz követnek egy bankárhoz intézett sorait tartalmazza, jelentéktelen.

Német hang Törökország mellett.

A „Süddeutsche Reichskorrespondenz“ „Kréta“ czimmel a következő berlini értesülést teszi közzé:

A krétai kérdésben a porta a legutóbbi athéni lépésének téves kommentálása átmenetileg ismét nyugtalanságot okozott. A sajtó ultimátumként fogta fel e jegyzéket; a béke megzavarásának tekintették, amely az összes nagyhatalmak Konstantinápolyban való azonnali beavatkozását teszi szükségessé, illetve szükségessé teszi legalább is azt, hogy Törökország izoláltassék. E követelések nem valósultak meg. Az európai hatalmak lépése elmaradt, mert a jegyzék szövegének nyugodt megvizsgálása után indokoltnak látszik az a felfogás, hogy Törökországnak nem lehet háborus intenciókat tulajdonítani. Egyébként Konstantinápolyból félreérthetetlen, békés szellemű nyilatkozatok is érkeztek. Hogy éppen most, amidőn a krétai hatalmak arra készülnek, hogy a zászlókérdésben a porta álláspontját segítsék érvényesülésre, tesznek kísérletet Törökországnak az egész világ előtt való diszkreditálására, nem lephet meg. De hiányzik minden ok a Törökország ellen irányuló intervenczióra.

Szerb mozgósítás.

A szerb Morava-hadosztály parancsnoka utasította ma az összes tartalékosokat, akik illetőségű helyüktől távol tartózkodnak, hogy lakhelyüket táviratilag tudassák. A lovassághoz tartozó tartalékosok 8 nap alatt kötelesek magukat lóval ellátni. Azt hiszik, hogy ha Görögország és Törökország között háboru kerül a sor, akkor a Morava-hadosztályt azonnal mozgósítják.

Gyűjtés hadihajókra.

Az ifjutörök bizottság felszólítást intézett a bizalmiférfiakhoz, hogy lankadatlanul folytassák a gyűjtést az új hadihajók megszerzésére. A bizottság két panczélos czirkálóhadihajót akar vásárolni, amelyeket a szabadsághősök után Enver és Niazi névre keresztelnek. Legalább 10 millió frankra van szükség, holott a gyűjtés eddig csak 600.000 frankot eredményezett.

Legújabb.

Caneából jelentik, hogy ma reggel a görög zászlót a rendes hadsereg legénysége eltávolította és ez alkalommal incidens nem történt. Az erődben nagyobb nemzetközi csapatot hagytak hátra őrségnek. A védőhatalmak nagykövetei ismét értekezletet tartottak. Nem mindegyik kapta meg kormánya instrukcióját. A jelek arra mutatnak, hogy nincs teljes megegyezés a négy kabinet között a portánál teendő kollektív lépést illetően.

KÜLFÖLD.

A csár és a szultán. A szultán tegnap írta alá az iradét, amelylyel a csár jachtját kísérő orosz hadihajóknak megengedi, hogy ágyuikkal és torpedóikkal együtt áthajózhassanak a Dardanellákon. Az iradé kifejezetten hangoztatja, hogy ez az engedelem csak a csár látogatásának kivételes esetére vonatkozik és semmi esetre sem lehetnek további következményei.

A csehek lázadása. A Cseski Slovo közli, hogy hir szerint Aehrenthal bárónak okmányok vannak a kezében, melyekből kitűnik, hogy a mult őszben Prágában általános lázadást készítettek elő s a terv az volt, hogy a zendülés nyomában kitör, ha Szerbiával háboru kerül a sor. A közös külügyminiszter ezekkel az állítólagos bizonyítékokkal bujtogat a csehek ellen udvari körökben. Az idézett lap felszólítja báró Aehrenthal, hogy álljon elő ezekkel a bizonyítékokkal.

A török főparancsnok Németországban. Konstantinápolyi lapok jelentik, hogy a Vilmos császár meghívta Mahmut Sefket pasát a németországi őszi hadgyakorlatokra. Mahmud Sefket pasa tanácskozott a nagyvezirrel és ha a minisztertanács beleegyezik, meg fog felelni a császár meghívásának.

A melillai harcok. Melillából jelentik, hogy Martinez spanyol tábornok negyven katonával a kabilok fogságába esett. Marina tábornok a melillai csapatok főparancsnoka megkérdezte a kabilok főnökét, hogy milyen feltételek mellett volna hajlandó a foglyokat szabadon bocsátani. A kabil főnök azt felelte, hogy már elkéstek, mert a kabilok élelmiszerekben való hiány miatt kénytelenek voltak a foglyokat agyonlőni. A nagy élvihar, amely az utóbbi napokban Melilla körül lehetett volna, megakadályozta a spanyolok előrenyomulását, megszünt, úgy hogy most már a mai napra várják a spanyol csapatok döntő előrenyomulását. A kabilok szinte bevéhetetlen hadállásokat foglalnak el és folyton megtámadják a spanyolok előőrseit. Madridban a várható háborus események és Martinez tábornok elfogatása miatt lázas izgatottság van. Martinez tábornok agyonlövetele után most már kijelentik, hogy a spanyolok sem fognak kegyelmet gyakorolni. A hadügyminiszterium tizenkétezer katonát tart készen, akiket minden pillanatban elküldhet az afrikai harctérre.

A király San Sebastianból visszatért Madridba, hogy ott várja be a harctéri híreket. Az izgatottság tetőpontra hágott. Néhány nap mulva Dél-Spanyolországba utazik a király, hogy a katonai kórházakban meglátogassa a visszatérő sebesülteket. Marina tábornok több hadoszlopban fogja megtámadni az ellenséget és ő maga 12.000 főből álló sereg élén szintén harcba megy, a többi hadoszlop pedig 2-4000 főnyi lesz. Ezekkel a hadoszlopokkal oldalról akarja Marina tábornok az ellenség hadállásait két tűz közé venni. A legközelebbi csala öldöklő lesz, mert a spanyolok megesküdtek, hogy irgalmatlanul meg fogják bocsolni Martinez tábornokot.

A perzsa helyzet. A volt sah elutazását ismét elhalasztotta, mert a nacionalistákkal külföldön felvett adósságainak kifizetése és az apanázs dolgában folytatott tárgyalásai ismét megakadtak. A nacionalisták késznek nyilatkoztak arra, hogy a volt sahnak mintegy tízmillió franknyi magánadósságát kifizetik és apanázsát 18.000 fontra emelik föl, ha a sah magánbirtokait az államnak átengedi. A sah erről hallani sem akar és azonkívül azt követeli, hogy az apanázs még azon a czimen se legyen tőle megvonható, hogy ha a volt sah részt vesz a hatalom jelenlegi birtoklásai ellen irányuló intrikákban.

A csári pár szemletember 8-án utazik Livádiába, a hol hir szerint Mohamed Ali volt sah is be fog mutatkozni Livádiában a csárnak, hogy megköszönje neki azt, hogy Oroszország területén a száműzött sahnak menedéket adott. A volt sah valószínűleg augusztus 31-én érkezik Teodikába, a hol egyik szárnysegédének birtoka van.

Mohamed Ali ex-sah proklamációt készít az új medelio elé terjeszteni azzal a panaszszal, hogy

kényszerítették hazájának elhagyására és ez az eljárás éppen olyan jogtalan volt, mint amilyen kegyetlen. Az alkotmányos párt azt tervezi, hogy a volt sah ellen kompromittáló okmányokat terjeszt az új parlament elé.

Murad szultán fia. Az elhunyt V. Murad szultán két fia, *Selad Eddin* és *Sulejman Effendi* beporolt a török államkincstárt hatodfélmillió frank kártérítésre ki nem fizetett évjáradékuk fejében. A szultán két fia hangoztatja, hogy V. Murad és családja olyan rendetlenül kapták az államkincstárból évjáradékukat, hogy kénytelenek voltak adósságokba keveredni és még így is gyakran szenvedtek szükségét. A török pénzügyi kormány elismeri az elhunyt szultán fiainak jogos követelését, de a keresettel szemben azt hozza fel, hogy aki nem fizetett évjáradékot csak akkor folyósíthatja, ha majd törlesztette a volt szultán és családja adósságát, amely a koronauradalmakat terhelő ezt az összeget levonja a hátralékos évjáradékból.

Japán és Kína titkos tervei. Oroszországban nagy az aggodalom Japán és Kína titkos tervei miatt. Japán nem kereskedelmi célokat követ, mikor vasutvonallal akarja összekötni Fusant és Mukdent, hanem stratégiai tervei vannak Oroszország ellen. A japán kormánynak Kaudera való igénye is Oroszország ellen irányul és az a terve, hogy a Tumis folyó torkolatánál flottája számára hadikikötőt épít és ez a flottabázis nem esik messze Vladivosztoktól. Ami a Kínával való viszonyt illeti, aggodalmas jelenség, hogy Kína sűrűn szállít csapatokat és tüzérséget Vinmikin-be s onnan tovább. Ezek a kínai csapatállítások rémületbe ejtették a Kínában letelepedett oroszokat és növeli a veszedelmet, hogy Kína Sidikar felé szárnyvonulat épít. Már is arról beszélnek Pétervárott, hogy Kína hadat fog üzeni Oroszország ellen és idegenmészárlás készül. Omskból táviratozzák, hogy öt orosz család Blagevescenszkből Omskba menekült, mert az Amur jobb partján nagy kínai hadoszlopokat vontak össze.

A barcelonai lázadók. *Monjuich* erősségben tegnap agyonlőtték *Miguel Barot*, a barcelonai főkelők vezérét. Hat további kivégzés közvetlenül várható. A kormány Barcelonában megszüntette ugyan az ostromállapotot, de a fölfüggesztett alkotmánybiztosítókat még nem léptette újból érvénybe.

A jemeni felkelés. A jemeni válitól érkezett jelentések szerint *Idrisz* jemeni trónkövetelő hívei a Hodaidába igyekvő török élelmiszert-szállító csapatot Hadse mellett támadta meg. Egy hadnagy és 12 katoná meghalt, 16-an megsebesültek, 100 katonát pedig, akik egy házba szorultak, lemészárolták. Két zászlóalj Hodeidából Hadseba küldtek. További csapatokat is küldenek ki.

TÁVIRATOK.

Királyunk és a csár.

Róma, augusztus 18. (Saját tudósítónktól.) Itt azt híresztelik, hogy a csár az olasz királylyal való találkozás után meg fogja látogatni *Ferencz József* királyt Pólában.

Edward király Ischlben.

London, augusztus 18. (Saját tudósítónktól.) A Treeth jelenti: *Ferencz József* király és Edward király között az utóbbi napokban levélváltás volt, mely lehetővé teszi, hogy az angol király Marienbadból hazafelé menet meglátogassa *Ferencz József* királyt.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárlatai.

New-York.		aug. 17.	aug. 16.	aug. 18.
Buza	locobuza	111 ³ / ₄	111 ¹ / ₂	113 ³ / ₈
	juliusra	—	—	—
	szeptemberre	108 ¹ / ₄	108	110 ¹ / ₈
	decemberre	105	104 ³ / ₄	106 ³ / ₈
Tengeri	májusra	—	—	—
	juliusra	—	—	—
	szeptemberre	73 ⁷ / ₈	74 ³ / ₄	74 ³ / ₈
	decemberre	66	66 ³ / ₈	68 ³ / ₄

Chicago.

Buza	szeptemberre	99 ⁵ / ₈	99 ⁵ / ₈	102
	decemberre	96 ³ / ₈	96 ¹ / ₈	98 ¹ / ₈
Tengeri	szeptemberre	65 ³ / ₈	66 ¹ / ₄	66 ³ / ₈

Newyork aug. 18. Gyapot Newyorkban helyben 12.80 (12.80 tegnap), gyapot szept. 12.26 (12.30), gyapot novemberre 12.24 (12.28), gyapot Neworleansban helyben 12⁷/₁₆ (12⁵/₁₆), petroleum Stand white Newyorkban 8.25 (8.25), petroleum Stand white Filadelfiában 8.20 (8.20), petroleum Refined in Cases 10.65 (10.65), petroleum Credit Blancas at Oil City 1.58 (1.58), zsir Western steam 12.25 (12.10). Zsir Rohe és Brothers 12.40 (12.30).

Chicago, aug. 18. (Zárlat.) Zsir szept.-re 11.85 tegnap 11.70, zsir októberre 11.80 (11.65), szalonna short clear 11.68 (11.68), sertéshus szept.-re 21.55 (20.50).

A kecskeméti dalosünnep.

Kecskemét, augusztus 18.

Ma folyt le a kecskeméti ünnepségek negyedik napja. A mai nap első része a kecskeméti városi dalárda zászlóavatási ünnepségének volt szentelve.

Délelőtt kilencz órakor a dalosegyesületek a városháza előtt lévő térségen gyülekeztek, honnan a hosszú menet a nagy dalcarnokba vonult a zászlóavatási ünnepségre. A nagy csarnokot erre az alkalomra pompásan földsztítették. A pódiumon a város előkelő férfiai és hölgyei foglaltak helyet.

A diszközgyűlés megnyitása után az összes dalosok a Himnusz t énekelték el, melynek gyönyörű dallama pompásan hangzott az 1500 dalos ajakáról. Majd *Bárczy István* ünnepi beszéde következett, amelyben a többek között a következőket mondta:

— Mai összejövetelünk tulajdonképp a vasárnap megnyitott közgyűlés folytatása, egyszersmind pedig úgy annak, mint az itt lefolyt dalosünnepségnek legkedvesebb pontja, legkedvesebb azért, mert egy oly dalegyesületnek a lobogóját fogjuk felavatni, amely dalosegyesület ennek a közönségnek kebeléből jött létre ezeltől ötven évvel. A kecskeméti dalkör tagjai már félszázaddal ezelőtt átérték egészséges ösztönüktől vezetve a magyar dalnak azt a nagy erejét, azt a nagy hivatását, amely már most országszerte közismertté kezd válni.

A kecskeméti dalárda a nemzeti elnyomatás korszakában alakult meg. Hogy mit jelentett akkor a magyar dal, azt bővebben csak azért nem fejtetem, mert azt tegnapelőtt a nemzeti érzéstől és művészeti lelkesedéstől áthatott oly kiváló férfiú ajkáról hallatszott, mint *Zichy Géza*, akinél szében, találékosan elmondani nemcsak én, de senki se tudná, (Lelkes éljenzés.) Átérték annak a rendkívüli jelentőségét, hogy a nemzeti elnyomatás korszakában a nemzeti dal művelése nekik életfontosságú feladat s annak ily nemes formában való fejlesztése mit jelent Magyarországon, ahol a lelkeknek magasabb ideálokban való egyesítése a legnagyobb érdeke az országnak.

Bárczy nagyhatású beszéde után *Kada Elekné*, a zászlóanya szalaggal feldszítette az egyesület új zászlóját s a következő szavakat mondta:

— Fennen hirdesse e zászló a magyar művészet dicsőségét!

Ezután az egyesületek szép szavak kíséretében egymásután ráillesztették a szalagjukat a zászlóra.

A gyönyörű fehér selyemből való zászlót, amely tele van pompás magyar motívumu himzéssel, *Burdács Rezső* vette át azután szép beszéd kíséretében. A kalocsai dalárda *Kremán Sámuel* karnagy vezetésével elénekelt *Lányi Ernő*nek erre az alkalomra írt „Zászlódalát”, majd a szögbeverések következtek.

Az első szöveget *Kada Elekné* és leánya ütötte a zászlórudba, majd

Kada Elek polgármester ezeket mondta:

— *Darányi Ignác* öngyméltósága nevében kívánom, hogy ez a zászló is azok közé a zászlók közé sorakozzék, amelyek Magyarországot dicsőségét hirdetik. A dal a lélek megnyilatkozása.

A szögbeverés után az 1500 dalos elénekelt a Szózatot,

A keddi szabadon választott karok versenyére még sokkal több, előkelőbb közönség verődött össze, amely a dalcarnokot már a kora reggeli órákban ellepte. Délelőtt 10 órakor az Ózdi dalárda nyitotta meg a versenyt, majd azután a Mármaroszigeti Polgári dalkör, a Budapesti Viszhang, az Albertiirsai Dalkör, a Salgótarjáni Aczélgyári Dalkör, a II. csoportban a Kolozsvári Máv. Összhang Dalegylet, a Kispesti Dalárda, a Kolozsvári Polgári Dalegylet, a Makói Dalárda, a Mármaroszigeti Dalkör, a nagykarolyi Dalegylet, a Budapesti Aczélhang, a Zombori Iparos-Dalárda, a Budapesti Asztalossegédek Dalárdája jöttek sorra.

A II. csoport következett ezután, elsőnek a Debreczeni Egyetértés dalegylettel, mely után a Budapesti Testvériség dalkör, a Budapesti Máv. Viszhang dalkör, a Diósgyőri Aczélgyári Tisztviselők dalegylete, a Győri waggongyári Egyetértés dalkör és utoljára az Erzsébetfalvai Polgári Dalkör szerepeltek.

A délutáni versenyben, mely 5 órakor kezdődött, a Zilahi Dalkör, a Siklósi Polgári Dalkör, a Mezőkövesdiek dalegylete, a Diósgyőri Jószerence önképzőkör, az Egri Polgári Dalkör és az Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör voltak az első versenyzők. Utánuk a II. csoport következett, melyben a Székesfehérvári Polgári Dalkör, a Debreczeni Munkás Dalárda, a Czeplédi Ipartestületi Dalkör, a Veszprémi Dalegylet, az Óbudai Dalkoszorú, az Aradi Máv. Dalegylet, a Nagyszalontai Városi Dalárda, a Rákosligei Dalárda és a Czeplédi Városi Dalárda szerepeltek.

Végül az első csoportból 10 perces szünet után a Kassai Zenekedvelők Dalegylete jött sorra, majd azután a Budapesti Törekvés, a Szabadkaiak Dalegylete, az Ungvári Dalárda, a Temesvári Magyar Dalárda és legvégül a Budapesti Polg. Dalkör következett.

A zsűri a városi közgyűlési teremben este hirdette ki a verseny eredményét.

Az első csoportban az első díjat és az aranyérmét a kassai dalegylet kapta, amelynek karnagyát *Sinkó Gusztáv*ot külön jutalommal tüntette ki. Második díjat kapott a budapesti polgári dalkör, a diósgyőri aczélgyári tisztviselők dalköre, a szabadkai dalegylet és budapesti Testvériség dalkör. A budapesti polgári dalkör karnagyja *Janzl Béla* külön jutalmat is kapott. Harmadik díjat kapott a debreczeni Egyetértés, a budapesti Viszhang, a budapesti Törekvés és a temesvári magyar dalegylet. Negyedik díjat kapott az ungvári dalkör és a győri dalegylet.

A második csoportban az első díjat kapta a budapesti Danubius, másodikat a budapesti Aczélhang és a Mármaroszigeti Dalkör, harmadikat a Székesfehérvári Dalegylet, a Czeplédi Dalárda és a Székesfehérvári Polgári Dalkör, negyediket az Ujpesti Dalkoszorú, a Rákosligei Dal- és Zenekör és a Nagykarolyi Dalegylet kaptak. Ötödik díjat kapott az Óbudai Dalkoszorú, a Veszprémi Dalegylet. Jutalmat kapott ebben a csoportban az Aradi Máv. Dalkör, a Kispesti Dalárda, a Kolozsvári Máv. Összhang, a Nagyszalontai Városi Dalárda és a Zombori Iparos Daloskör.

A harmadik csoportban az első díjat kapta az egri polgári dalkör, karnagyja *Stark Henrik* jutalmat kapott, második díjat kapott a diósgyőri jószerence és az ózdi vasgyári dalárda, továbbá a salgótarjáni aczélgyári dalkör. Harmadik díjat kapta a siklósi polgári dalkör, a negyediket a mezőkövesdi kat. zeneegylet, az ötödiket az ujvidéki polgári dalkör. Jutalmat kapott a mármaroszigeti polgári dalkör.

AZ EGYETÉRTÉS

Szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A király születésnapja.

Budapest, augusztus 18.

Hetvenkilencz esztendő s lett a mai napon a király. S ezt az évfordulót meleg bensőséggel ünnepelte meg az egész ország és a külföld. Budapesten hajnali öt órakor huszonnégy ágyulövés hirdette az ünnepet, mely a szokásos keretekben folyt le. Ünnepi mise a Mátyás-templomban, diszszemle a Vérmezőn, tisztavetés a katonai intézetekben. Mindennek az ünnepségnek a föllobogózt város vasárnap keretébe illesztve, meg volt a maga érdekfűző, résztvevő publikuma. De rendkívül melegséggel ünnepelt a külföld is, így különösen az angol és a német uralkodói udvar. Részletes tudósításunk ez:

Mise a Mátyás-templomban.

Ma reggel az ország méltóságai a Mátyás-templomban gyülekeztek a hálaadó istentiszteletre.

A templom tíz órára szorongásig megtelt az előkelő közönséggel. Ott voltak: *Wekerle* Sándor miniszterelnök, gróf *Zichy* Aladár, *Jekelfalussy* Lajos és *Josipovich* Géza miniszterek, *Náday* Lajos, a képviselőház alelnöke, *Szterényi* József, *Ottlik* Iván és *Bezerédj* Viktor államtitkárok, az egyetemi tanács dr. *Székely* István rektor vezetésével, a műegyetemi tanács *Wartha* Vincze rektor vezetésével, báró *Forster* Gyula főrendiházi tag, *Marx* János, a magyar királyi államvasutak elnökhelyettese, *Bernáth* Géza, a Kuria másodelnöke, *Csathó* Ferencz, az ítélőtábla elnöke, *Fülepp* Kálmán főpolgármester, *Bódy* Tivadar fővárosi tanácsos, *Romy* Béla és *Kosztika* Antal miniszteri tanácsosok, de *Fontenay* vikomt francia főkonzul, gróf *Szapáry* Péter, *Tabody* József császár és királyi kamarás. A templom középbejárójánál egészen az oltárig a koronaórság díszbe öltözött legénysége állott díszőrséget *Haiász* Gyula százados felügyeletével. A rendről nagyszámu lovas- és gyalogos-rendőr gondoskodott. Pontban tíz órakor érkezett meg *Vaszary* Kolos bíboros hercegprímás képviselőjében dr. *Kohl* Medárd püspök, akit a papság élén dr. *Nemes* Antal pápai prelátus, a templom apátplébánosa fogadott. Az új orgonán, amelyet a király adományozott a templomnak, fölhangozott az Ecce sacerdos magnus és megkezdődött az ünnepi nagymise, amelyet dr. *Kohl* Medárd püspök pontifikált fényes segédlettel.

A királyi vár Szent István-templomában délelőtt tizenegy órakor tartották meg a hálaadó istentiszteletet, melyen megjelent az udvar egész személyzete, a testőrség, a koronaórság és nagy közönség. Az ünnepi misét *Kanter* Károly pápai prelátus, udvari apátplébános celebrálta.

A pesti izr. hitközség Dohány-utcai templomában fényes istentisztelettel ünnepelték meg a király születés napját. A teljesen kivilágított templomban nagy és előkelő közönség hallgatta dr. *Kohn* Sámuel főrabbi magas szárnyalású ünnepi beszédét és *Lazarus* Adolf főkantor énekét.

A diszszemle.

A polgári ünneplés mellett a katonaság is kivette részét a szokásos ünneplésből. Reggel nyolcz órakor forró nyári reggelen kivonultak a fővárosban tartózkodó csapatok a Vérmezőre, ahol báró *Czibulka* Hubert hadtestparancsnok szemlét tartott rajtuk.

A csapatok fölvonulása reggel fél nyolcz órakor kezdődött a nyolcz órára az egész helyőrség a Vérmezőn volt. A csapatok négy oszlopban állottak föl. Negyed kilencz órakor megérkezett báró *Czibulka* Hubert hadtestparancsnok vezérkarával. A hadtestparancsnok jobb oldalán lovagolt *József* királyi herceg tábornoki egyenruhában. A hadtestparancsnokot a Vérmező Milkó-utcai bejárójánál már várta az összegyűlt csapatok tisztikara. A kürtös háromszoros kürtjelet adott, mire *Udvarnok* altábornagy a hadtestparancsnok elé lovagolt és jelentést tett. A zenekarok rázendítettek a *Gotterhalte*-ra és megkezdődött a

szemle. A hadtestparancsnok ellovagolt a csapatok arczéle előtt. A szemle alatt az egész vezérkar kísért a hadtestparancsnokot, a zenekarok pedig a *Gotterhalte*-t játszották. A szemle után megkezdődött a tábori mise. A Vérmező Attila-utcai oldalán volt föllállítva a diszsátor, amelyben pálmák és délszaki növények között állott az oltár. A hadtestparancsnok és vezérkara a sátor előtt gyűlt össze. A tábori misét *Várady* Géza apát, tábori főpap mondotta. Mise közben a csapatok háromszoros sortűzet adtak, a Naphegyen pedig huszonnégy ágyulövés dördült el. Háromnegyed tíz óra volt, amikor a mise véget ért. Ekkor a csapatok a Vérmező Krisztina-körül részére vonultak. A hadtestparancsnok az Attila-utcai részen állott föl vezérkarával és elvonultatta maga előtt a csapatokat. A diszszemle ezzel véget ért és az ezredek visszavonultak kaszárnyáikba. A legénység ma külön ebédet, bort és dupla zsoldot kapott.

Tisztavetés.

A szokásos ünnepléssel folyt le ugyancsak ma délelőtt a Ludovika Akadémián az intézet kilinczven hallgatójának hadnagygyá avatása. A Vérmezőn lefolyt katonai diszszemléről hazatérő akadémikusok előtt *Bolgár* Géza segédtsízt fölolvasta a hadnagyi kinevezéseket, mire az új hadnagyok, immár hadnagyi egyenruhában, az intézet kertjében állottak föl, ahol az Akadémia ifjabb növendékei is teljes díszben sorakoztak. Az eskü letétele után az Akadémia parancsnoka, *Braun* József vezérkari testületi ezredes, az új hadnagyokhoz beszédet intézett, melyet ezekkel a szavakkal fejezett be:

— Ennek az intézetnek a sorsa, hite, neve és becsülete a mai naptól fogva a ti kezetekbe is jut, sőt a magatok becsületével és sorsával összefonódott. E közös sors biztosításának egyetlen útja van: a kötelesség. Bátran lépjétek rá, haladójatok rajta békeben-háboruban törhetetlen hűséggel, Istennel, királyért és hazáért!

A parancsnok szavaira *Panos* Aurél, a hadnagygyá avatott akadémikusok közt az első válaszolt:

— Bajtársak. Immár esküvel kötelezett tagjai vagyunk ó császári és apostoli királyi Felsege fegyveres erejének, tisztjei annak a magas szót hivatásra rendelt fegyveres hatalomnak, amelyben együtt van a nemzet színe-virága, a haza ifjúsága és ereje. A mai nappal letünik a gondtalan ifjúság aranykora, mert megnyitott előttünk az a fényes és dicsőséges hadipálya, melyet a gyermek álma oly tündérszépnek festett, a rajongó ifjúlélek nemesretörő buzgótsága szent hevülettel magáénak választott; megkezdődik a férfimunka, az esküvel fogadott kötelességek hű teljesítésének szaka.

E zászló előtt repüljön ki először hüvelyéből a kard s ennek jelégéhez és eskükhöz híven forgaszuk mindenkor becsülettel, Istennel, királyért és hazáért. Eljen ó felsege a király! Az ifjú hadnagyok kardot rántva, lelkesen kiáltották: Eljen a király!

A hadnagyavatás ezzel véget ért. A hadnagyokká avatott kilenczven akadémikus közül negyvennyolczan a honvédegyalagsághoz, huszonegyen a honvédegyalagsághoz, huszonegyen a közös hadsereg lovasságához és tizenhároman a közös hadsereg gyalogságához kerültek.

Budán a közös hadapródtiskolában is ma volt a hadapródok fölavató-ünnep. Harminczkilencz hadapródot nevezett ki a király zászlóssá, akik a vérmezői diszszemléről hazatérve, fölöltötték új rangjuknak megfelelő diszgyenruhájukat és a hadapródtiskola udvarán sorakoztak. Csakhamar megérkezett a tábornoki kar, élén báró *Czibulka* Hubert hadtestparancsnokkal, valamint az intézet tanári kara *Phleps* Gyula őrnagy vezetésével és szemlét tartottak az új zászlósokon, akikhez a hadtestparancsnok beszédet intézett, melyben buzdította őket a király és a haza szeretetére.

A miniszterelnök diszbebéde.

Wekerle Sándor miniszterelnök délután három órakor diszbebédet adott:

A diszbebédre hivatalosak voltak:

Vaszary Kolos, hercegprímás, v. b. t. t. és esztergomi érsek, gróf *Zichy* Aladár, v. b. t. t., őfelsége személye körüli miniszter, gróf *Andrássy* Gyula, v. b. t. t., belügyminiszter, *Kossuth* Ferencz, v. b. t. t., kereskedelemügyi miniszter, *Darányi* Ignác, v. b. t. t., földmívelésügyi miniszter, gróf *Apponyi* Albert, v. b. t. t. vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Jekelfalussy* Lajos, v.

b. t. t., tábornagy, honvédelmi miniszter, *Josipovich* Géza, v. b. t. t., horvát-szlavon-dalmátországi miniszter, *Günther* Antal, v. b. t. t. igazságügyi miniszter, gróf *Desseffy* Aurél, v. b. t. t. főrendiházi elnök, báró *Kemény* Kálmán, v. b. t. t. főrendiházi alelnök, gróf *Széchényi* Sándor, v. b. t. t. főrendiházi alelnök, *Justh* Gyula, v. b. t. t. képviselőházi elnök, *Náday* Lajos, v. b. t. t. képviselőházi alelnök, *Rakovszky* István, v. b. t. t. képviselőházi alelnök, az állami számvevőszék elnöke, *Dárday* Sándor, az állami számvevőszék alelnöke, dr. *Berbáth* Géza vbt. a kuria másodelnöke, dr. *Wlassics* Gyula vbt., a közigazgatási bíróság elnöke, *Szilassy* Aladár a közigazgatási bíróság másodelnöke, *Csathó* Ferencz vbt. a budapesti ítélőtábla elnöke, dr. *Székely* Ferencz koronaügyész, gróf *Apponyi* Lajos vbt. magyarországi udvarnag, *Márfy* Albin miniszterelnökségi államtitkár, gróf *Hadik* János vbt. belügyminiszteriumi államtitkár, *Désy* Zoltán pénzügyi államtitkár, *Szterényi* József vbt. kereskedelmi államtitkár, dr. *Mezőssy* Béla földmívelésügyi államtitkár, *Tóth* János valóságos belső titkos tanácsos, vallás- és közoktatásügyi államtitkár, *Meskö* László igazságügyi államtitkár, *Bolgár* Ferencz vbt. honvédelmi államtitkár, dr. *Romy* Béla miniszterelnökségi min. tanácsos, *Jahl* Gusztáv cs. és kir. altábornagy, *Littke* Agost altábornagy, *Balás* György altábornagy, *Lázár* Frigyes vezérőrnagy, *Arz* Artur vezérőrnagy, *Gulner* Gyula Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye főispánja, *Fazekas* Agoston Pest vármegye alispánja, *Fülepp* Kálmán Budapest székesfőváros főpolgármestere, dr. *Bárczy* István, Budapest székesfővárosi államrendőrség főkapitánya, *Berzevics* Albert vbt., a Magyar. Tud. Akadémia elnöke, dr. *Székely* István pápai kamarás, a budapesti kir. tud. egyetem rektora, dr. *Wartha* Vincze min. tanácsos, a budapesti kir. József-műegyetem rektora, *Bogdanovits* Luczian karlóczai görögkeleti érsek, metropolita és szerb patriárka, *Scholtz* Gusztáv ág. hitv. ev. püspök, *Nemes* Antal pápai prelátus, apát, budavári plébános, *Kanter* Károly pápai prelátus, apát, palotai plébános, *Melles* Emil apát, budai görög-katolikus plébános, *Nedelykovic* Velimir, budai görögkeleti szerb esperes-plébános, *Bogoevics* György román esperes lelkész, *Petri* Elek budapesti református lelkész, *Józan* Miklós unitárius lelkész, dr. *Kohn* Sámuel királyi tanácsos, pesti főrabbi, *Rákosi* Jenő főrendiházi tag, az Otthon írók és hírlapírók elnöke.

A vidék.

A vidéken is mindenfelé megünnepelték a király születés napját. A városok lobogódszt öltöttek, istentiszteletet tartottak, sok helyütt katonai parádé és egyéb ünnepségek is voltak. Eddig a következő helyekről kaptunk hírt. *Pécs*, *Kaposvár*, *Miskolc*, *Ségsvár*, *Kalocsa*, *Szolnok* és *Szatmár-Németi*, *Debrecen*, *Kassa*, *Nagyváradon* a honvédegyalagságok 68 végzett növendékét ma avatták fel díszes ünnepségek között. Az ünnepségen *Kozári* Gyula intézeti lelkész lelkes s hazafias beszédben magasztalta a nemzet dicsőségét és hazaszeretetre buzdította az ifjakat.

Fiumében az ünnepségben részt vett a nyári flotta is, amely most a kikötőben vesztegel. A flotta egy része az abbaziai, másik része pedig a fiumei parton van. A flotta ottidőzése következtében Fiume idegenforgalma is megnagyobbodott pár nap óta, mert a környékről igen sokan rándulnak át, hogy megtekintsék. A flotta tegnap este felvonta a lobogóit és a sok lámpion és villamos lámpa következtében valóságos fényárban uszott. Tegnap este Abbaziában a Brunnen parkban és a Pavillon Glaceban kerti ünnepélyek voltak, a *Stefánia* szállodában pedig táncmulatság. Ma délelőtt 21 ágyulövés jelezte a király születésnapját. Az ünnepi istentisztelet a Dom templomban volt délelőtt 11 órakor, amelyen megjelent diszmagyarban *Nákó* Sándor fiumei kormányzó, a városi hatóságok, katonai előkelőségek és a fiumei konzulok. Délben *Nákó* Sándor gróf fiumei kormányzó az Európa szállodában diszbebédet adott, amelyen részt vettek *Sukits* Lázár ellentengernagy, *Trappler* tábornok, helyőrségi parancsnok, a flotta tisztikara, a konzulok, a városi hatóságok, továbbá báró *Piret* Gyula, a kormányzó sógora. A harmadik fogásnál a kormányzó a következő felkötöttöt mondotta:

Tisztelt Uraim! O császári és királyi felsege, dicsőségesen uralkodó királyunk 79-ik születésnapját ünnepeljük ma. Milliók és milliók ajkán hangzik el a fohász és ima az egék hatalmas urához, hogy tartsa meg, áldja meg királyunk drága életét hű népeinek boldogságára.

Bécs és Ischl.

A király születésnapja alkalmából Ischlben minden házat föllobogóztak. A *Ferencz* Károlytér virágoskert közepén a király mellszobrát állították föl. Megszokott reggeli sétája közben a

királynak kedves meglepetésben volt része. A sétaut mentén fehérbe öltözött negyven ischli gyermek állott sorfalat, a gyermekek csoportja mögött a következő fölírás volt látható: Eljen a gyermekek nemes barátja! Amikor őfelsége arra ment, a gyermekek az osztrák himnuszt énekelték. A királyt szemelláthatóan meghatotta a kedves üdvözlés és többször szalutálva köszönte meg a gyermekesereg óvációját. Amikor villájába visszatért, ott Mária Valéria királyi hercegasszony, férje, Ferencz Szalvátor királyi herceg és kilencz gyermekük, továbbá Gizella bajor hercegasszony férjével és György herceggel várták és melegen üdvözölték őfelségét. A király azután villájának kápolnájában résztvevett az ünnepi szentmisén, amelyet Mayer püspök mondott.

Délelőtt tizenegy órakor fogadta a király Wallsh Arthur Nagybritannia szertartásmesterét és átvette tőle Edward király kéziratát és ajándékát, melyet születésnapjának évfordulója alkalmából küldött őfelségének. Az ajándék egy bronz-szobor, mely VII-ik Edward élethű arcmása.

Az udvari családi dínere az uralkodó család Ischlben időző tagjain és azok kíséretén kívül résztvevtek Wallsh Artur angol szertartásmester, Montenuovo herceg főudvarmester, Hittmeier püspök, Leitner polgármester, Weinmeier prelátus és Fietz udv. tan. vadászmeister. Lipót herceg felköszöntötte őfelségét, aki a vendégek egészségére üritette poharát. A családi ebéd után ünnepi előadás volt, amelyen Mária Valéria főhercegasszony gyermekei is közreműködtek. A király és az uralkodó család tagjai végignézték az ünnepi előadást.

A király Wallsh Artur angol szertartásmesternek a Ferencz József-rend nagykeresztjét adományozta.

Bécsben a király születésnapja alkalmából délelőtt tizenegy órakor a Szent István-templomban Gruscha bíboros hercegérsek nagy segédlettel ünnepi misét mondott, amelyen megjelentek Aehrenthal báró külügyminiszter, Schönaich báró hadügyminiszter, Windschgrätz herceg, az urakháza elnöke, Gautsch báró, a legfőbb számvevőszék elnöke, a minisztérium összes tagjai, Kielmannsegg gróf helytartó, dr. Luoger polgármester a városi és a községi tanácssal, továbbá a hatóságok fejei és a bécsi főiskolák rektorai.

Bécsben a hercegérseki palotában délután dr. Gruscha bíboros hercegérsek diszebedet adott, amelyen Aehrenthal külügyminiszter, a miniszterelnök és az itt időző miniszterek, Kielmannsegg helytartó, Lichtenstein herceg tartományi marsall, udvari és állami méltóságok, a főpapság, vettek részt. Az érsek lelkesedéssel fogadott pohárköszöntőt mondott őfelségére, melynek folyamán 24 ágyulövés hangzott el.

Marienburg.

Marienburgban ma délelőtt 11 órakor a király születésnapjának évfordulója alkalmából Helmer prelátus nagymisét celebrált. A nagymise után Tedeum volt, amelyre Edward király az angol nagykövettel és kísérettel megjelent. A templom bejárata előtt a kerületi főnök fogadta Edward királyt, aki a Szent István-rend nagykeresztjével diszitett osztrák-magyar huszárezrednek egyenruhájában volt. Az ünnepi istentiszteleten a hatóságok képviselőin kívül résztvevett többek között Lónyay Stefánia grófnő, Cartwright lord angol nagykövet, Crocier francia nagykövet, herceg Kinsky Károly, gróf Festeticz Tasziló, gróf Zichy Tivadar, gróf Lónyay Elemér, herceg Dolgorucki, az orosz czár udvari marsallja, stb. Nagymise után Edward király viszakocsizott szállójába, mire az egyesületek képviselői vonultak el a király előtt, aki az erkélyre jött ki. A király ezután Liechtenstein herceg kerületi főnököt fogadta. Délután 3 órakor a katonai gyógyteremben diszebed volt, amelyen Pohl lovag gyalogsági tábornok mondott pohárköszöntőt őfelségére. Este félnyolcz órakor Edward király a gyógyteremben diszebedet adott, amelyre mintegy 30 meghívót bocsátottak ki. Az ebédnek az idén az eddigi szokástól eltérően hivatalos jellege van. A király eddig mint duke of Lancaster iratta alá a meghívókat, az idén azonban mint Anglia királya.

Edward király osztrák-magyar huszárezrednek egyenruhájában jelent meg a diszebeden. Az ebéd folyamán Edward király poharát királyunk egészségére üritette és azon reményét fejezte ki, hogy őfelsége még hosszú ideig, egész erejével népe és országai javára uralkodik.

A német császár.

Wilhelmshöhen délből egy órakor a német császári pár reggelit adott. Vilmos császár Szö-

gyény-Marich nagykövet és Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár között tilt. Szemben tilt Viktória császárné, Oszkár herceg és Marschall báró nagykövet között. Meg voltak hiva a többi között Hloto báró dr. osztrák-magyar nagykövetségi tanácsos, Bienert báró osztrák-magyar katonai attasé, Trauttmansdorff osztrák-magyar követségi tanácsos, Wenckheim gróf osztrák-magyar nagykövetségi attasé és Dipauli báró követségi főhivatalnok. A reggeli folyamán Vilmos császár bensőben szeretett barátjának és hű szövetségeseinek egészségére üritette poharát. A zenekar az osztrák himnuszt játszotta.

Molnár Viktor államtitkár is résztvevett az őfelsége születésnapja alkalmából tartott istentiszteleten. Az államtitkár meglátogatta Szögyény-Marich László osztrák-magyar nagykövetet és Strömpl titkos tanácsost a kabinetfőnöki irodában. A berlini osztrák-magyar kolónia a napot ünnepi misével ülte meg. Este a Hotel Esplanadeban disztrakoma volt. A porosz királyi 2. számú testőrgyűlésre, melynek I. Ferencz József a tulajdonosa, a laktnyát föllobogozta; délből a legénységet vendégtelték meg, este pedig a tisztikaszinóban disztrakoma volt, amelyről üdvözlő táviratot küldtek Ischlbe.

József főherceg alapítványa.

József főherceg vezérőrnagy, a 15. dragonyosrezred tulajdonosa, tizenegyezer koronás alapítványt tett, amelynek kamataiból évenként augusztus 18-án két továbbszolgáló altisztnek és a két legjobb dragonyosnak, illetve őrzetőnek egyenként száz, illetve hetven koronát, a tartalékba jutó altisztnek szintén száz koronát osszanak ki.

A külföld.

Belgrad. Az osztrák-magyar nagykövetség kápolnájában ünnepélyes mise volt, amelyen Péter király képviselője, Novakovic miniszterelnök, Stumm német ügyvivő, Franz Ottó osztrák-magyar követ a követség és a konzulátus személyzetével, valamint az osztrák és magyar kolóniák vettek részt. A mise után a követségen üdvözlési fogadás volt, amely alkalommal a kolónia képviselői hódolatteljes üdvözlésüknek adtak kifejezést és Franz ügyvivő hazafias beszédet mondott.

Konstantinápoly. Délelőtt a nagykövetség templomában a nagykövet, valamint a nagykövetség és a konzulátus személyzete és az osztrák és magyar kolónia képviselőinek jelenlétében ünnepélyes misét mondtak, mire a nagykövet a kolónia tagjait fogadta. Este Pallavicini őrgrof nagykövet ebédet adott.

A Clotild-templomban ünnepélyes misét mondtak az osztrák-magyar nagykövetség és a főkonzulátus, valamint az osztrák-magyar kolónia számos tagja jelenlétében. A mise után a kolónia számos tagja a nagykövetségen üdvözlőtiket fejezték ki.

Bukarest. A Szent József kath. székesegyházban és a pretestáns templomban ünnepies misék voltak, amelyeket az osztrák-magyar követségen fogadás követett.

Drezda. A szász király szívélyes üdvözlő táviratot intézett őfelségéhez. Az osztrák-magyar követségen üdvözlő fogadás volt, amelyen a diplomáciai kar jelent meg.

Cettinje. Miklós montenegrói fejedelem őfelségének mai ünnepe alkalmából szívélyes üdvözlő táviratot küldött.

Pétervár. Az osztrák-magyar nagykövetségen ünnepi mise volt. Ezután Berchtold gróf nagykövethel reggeli, amelyre a kolónia tagjai hivatalosak voltak.

A külföldi sajtó.

London. Több lap lendületes cikkekben emlékezik meg ő cs. és kir. apostoli őfelsége születésnapjáról. A Daily Graphic a legnagyobb foku elismeréssel nyilatkozik őfelsége kiválóságairól és azt mondja, hogy az angol nép méltányolni tudja azokat. Angliában csodálják őfelségének népe érdekében, valamint a béke érdekében kifejtett fardhatatlan tevékenységét, amelylyel a legnagyobb nehézségeket is letudta gőzölni. A Daily Express csodálja az ügyességet, amelylyel őfelsége birodalma széthúzó elemeit közös munkában tudja egyesíteni.

Berlin. A Nordd. Allg. Ztg. az őfelsége születésnapjának évfordulója alkalmából megjelent sajtócikkek felsorolása után a következőket írja: A meleg érzelmek, amelyek a német sajtóban a magasztos habsburgi uralkodó iránt kifejezésre jutottak, híven tükröztetik nemzetünk széles köreinek hangulatát. Miként évtizedek óta az öröm és a bánat idejében egyaránt népünk rokonszenve uralkodónk hű szövetségese felé fordult, úgy Németország a legutóbbi

években kiváló szívélyességgel résztvevett mindazokban az eseményekben, amelyeknek központjában az osztrák-magyar monarchia és uralkodója állottak. Általános nálunk az óhaj és a remény, vajha Ferencz József császár s király még sok éven át zavartalan boldogságban mozdíthatná elő népei javát.

A Standard írja: Abban a pillanatban, amidőn gratulációkat fejeztük ki, eltűnnek szemünk elől a legutóbbi differenciák. Anglia sohasem fogja elfelejteni, hogy Ferencz József a délafrikai veszélyek idején lojális volt és hogy Európa és Nagy-Britannia neki köszönheti a béke fenntartását.

A Daily Graphic írja: Ferencz József császár és király Anglia egyik legrégebbi és legértékesebb barátja, bár a legutóbbi hónapok folyamán a két kormány közötti viszony kissé feszült volt. Örvendünk, hogy e félreértés elmúlt és a régi bensőség ismét helyreállt.

A svédországi sztrájk.

Budapest, augusztus 18.

A svédországi sztrájk még mindig tart. Érkezők ugyan táviratok, amelyek a munka újra megkezdését jelentik, de semmiféle jel nem mutat arra, hogy ez a sztrájk letörését jelentené. A munkásság és polgári társadalom harcza előreláthatólag még jó ideig eltart.

Mai hireink a következők:

Délelőtt dolgozni akaró takácsok érkezésénél Kronstadthban a sztrájkolók lármás tüntetéseket rendeztek. Husz letartóztatás történt. A sztrájkolók további gyülekezéseit a rendőrség megakadályozta.

Az ország különböző részeiből a munka újból való megkezdését jelentik. Göteborg környékén ezer sztrájkoló hét gyárban munkába állott.

Egy berlini lap azon jelentése, amely szerint Svédország egyes vidékein az orvosok sztrájkolni kezdenek, teljesen koholt. Ily sztrájk sehol sem fenyeget.

A Berliner Tageblatt tudósítója a svédországi általános sztrájk felől beható beszélgetést folytatott Wicksell professzorral, a lundii egyetem tanárával, aki alaposan ismeri Svédország közgazdasági helyzetét, és erről, a sztrájk alkalmával kapcsolatosan, már több nyilvános előadást is tartott.

Wicksell professzor kifejezte abbéli meggyőződését, hogy a jelenlegihez hasonló társadalmi harcok mindaddig elkerülhetlenek, valámig Svédország gazdasági helyzete nem javul; ez azonban a legutóbbi három esztendőben annyira rosszabodott, hogy Svédország ma egy erejét és eltartó képességét meghaladóan tulzsufolt ország helyzetének példáját mutatja. Faipar és fa-kivitel voltak Svédországnak ezelőtt a legduzsabb bevételi forrásai; ámde legutóbb a fairtás oly nagy mérvet öltött, hogy az nem állott arányban az ujonnan termelő faanyag mennyiségével, vagyis a fogyasztás meghaladta a pótlást.

Svédországban a közvetett adók aránytalanul magasak; és a legtöbb iparág konjunkturái egyre rosszabodnak. A gabonavám nagysága mindegyre elviselhetlenebb; ma például 370 koronát kell fizetni az örletlen és 650 koronát az örölt gabona 100 kilogrammja után. Mindez egy a munkaadók, mint a munkások részén oly feszültséghez vezetett, amelynek szükségszerű következményeként a egkomolyabb formájú gazdasági harc állott elő.

Azt a kérdést, hogy kinek van igaza? — folytatta a professzor — úgy általánosságban föltenni nem lehet, minthogy mind a két rész a leg-sajátabb érdekeiért küzdök. Nem hihető, hogy ezt az óriási sztrájkot hosszabb időre visszanyúló készülődések előzték volna meg; sőt azt lehet mondani, hogy bizonyos mérvben rögtönzött jellegű. A jelen harc első közvetlen okául néhány elektromos-telep munkásainak bérharcza mutatkozik. A munkaadóknak a követelések teljesítése elől való elzárkózása következtében más e szakmabeli munkások is szolidaritást vállaltak és ekkor határozták el magukat a munkaadók egy lépésre: kizárva egyszerre (más szakmákból is) 90.000 munkást. Erre az óriási kizárásra támadt feleletül az általános sztrájk.

A professzor szerint, hivatkozással a svéd

mindazok-
zpontjában
ja állottak.
ny, vajha
k éven át
elő népei

ban, ami-
k szemek
a sohasem
a délafrikai
Európa és
ke fenntar-

sef császár
értékesebb
mán a két
olt. Örven-
i bensőség

ők.

sztus 18.

ndig tart.
a munka
nmiféle jel
letörését
ársadalom
elfart.

érkezésénél
üntetések
sztrájkolók
kadályozta.
munka újból
környékén
lloott.

mely szerint
sztrájkolni
sehol sem

a svéd-
ható be-
szorral, a
osan ös-
helyzetét,
apcsolato-
is tartott.

meggyőző-
dalmi har-
ig Svédor-
azonban
rosszabo-
és eltartó
szág hely-
ivitel vol-
o bevételi
gy mérve-
n az unj-
gyis a fo-

ánytalanul
turái egyre
mindegyre
oronát kell
ólt gabona
munkaadók,
hez veze-
nyeként a
állott elő.

gaza? —
gban föl-
ész a leg-
ető, hogy
isszanyuló
azt lehet
szótt jel-
ul néhány
mutatko-
esítése elő
szakmabeli
kkor hatá-
pésre: ki-
s) 90.000
t felettül

a svéd

munkás jellemére, kizártnak tekintendő, hogy a sztrájkolók egyhamar leszereljenek, erről csak akkor lehet beszélni, ha a sztrájkvezetőség az általános sztrájk beszüntetését elrendeli. Ez az eshetőség nincs kizárva, ha a sztrájkolók minden eszközből kifogytak és az inség elviselhetlenné válik. Hanem eddig az eshetőségig sok idő mulhatik. És az esetben is a jelen sztrájk egy utóbb elkövetkezendő, előre megszervezett és kidolgozott általános sztrájk főpróbájául szolgálna tanulságaival.

A segítség módja tehát a kormányon és parlamenten áll. Nekik az a kötelességük, hogy a közvetett adókat leszállítsák, különösen a gabonavámot, sőt ha lehet ezt merőben el is töröljék. A professor kifejezetten szemrehányással illeti a kormányt, hogy eddig mit sem törődött az ország súlyos gazdasági helyzetének enyhítésén. Figyelmezteti a kormányt arra is, hogy a svéd munkásoknak Amerikába tömegestől tervezett kivándorlási szándékát komolyan kell mérlegelni.

Stockholmból jelentik: A sztrájkmozgalomban nem állott be változás. A sztrájk az utcákon nincs nyoma. A legteljesebb rend uralkodik. A turisták ismét nagy számmal keresik fel a várost.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Csütörtök, aug. 19. — Róm. kat. Lajos. — Prot.: lónka. — Görög-orosz: aug. 6. Urszinev — Zsidó: El 2. — A nap két reggel 5 órakor, nyugszik este 7 óra 6 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 15 perczkor, nyugszik este 8 óra 49 perczkor.

A királyi palota Szent István templomának bucsuja, 10 órakor ünnepi nagymise, délután 5 órakor a Szent János letétele. 6 órakor litánia a Mátyás-templomban. — Ünnepi vacsernye a Szent István bazilikában délután 5 órakor. Este 8-9-ig toronyzene. — Bemutató előadás a Fővárosi Nyári Színházban este fél 8 órakor. — A Magyar Hölgyekozoru közgyűlése a vármegyeház nagytermében délután 5 órakor.

A „Magyarok bejövetele”, Feszty Árpád körképe a Városligetben. Nyitva reggel 8-tól este 11-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon kiállítása. Nyitva 9 órától 6 óráig. Belépő-díj 1 korona. — Allandó kiállítás a Könyves Kálmán* szalonjában. Nyitva egész nap. Belépő-díj nincs. — Az Uj Művészeti Szalon (Kecskeiméti-utca 3.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér). Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum összes tára 9-12-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10-12-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10-1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9-1-ig. — A Földtani intézet Múzeuma 10-1-ig. A Széchényi Múzeum 9-12-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — A Ráth György Múzeum 10-4-ig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és délután 3-4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Az Akadémia Könyvtára 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9-12-ig és 3-8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9-2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9-2-ig. — A Pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 9-12-ig és 3-6-ig.

— Személyi hírek. A szerb király *Sándor* trónörökös és *Heléna* hercegnő hétfőn Ribarskaban-jából visszatérnek Belgrádba. — *Lajos* bajor herceg a nejével, négy leányával és kíséretével a legszigorubb inkognitóban tegnap Kolozsvárra érkezett Nagyszébenből és a New-York szállóban szállt meg. A vendégeket, kik a városnak minden nevezetességét megtekintették, Mikes Ilona grófnő kalauzolta. A herceg és családja ma délelőtti résztvettek a diszistentiszteleten, majd azután elutaztak Nagyváradra.

— Tiltakozás a czár olaszországi utazása ellen. Rómából jelentik, hogy az olaszországi munkásegyesületek szövetsége a czárnak kilátásba helyezett olaszországi látogatása elleni tüntetésképpen az általános sztrájk kérdésével foglalkozott, de a munkások többsége a sztrájk ellen nyilatkozott. A turini munkásszövetség igazgatótanácsa felhívást intézett a munkásokhoz, hogy szem elől ne téveszték azt a kötelességüket, hogy a czárnak olaszországi látogatása ellen teljes erejükkel tiltakozzanak. Turinban a napokban nagy tiltakozó népgyűlést tartottak, amelyben *Morgari* képviselő gyűjtő beszédet mondott a czár látogatása ellen.

— A román királyné beteg. A román királyné megbetegedett és orvosainak tanácsára nem hagyja el szobáját. A királyné betegsége miatt az utolsó pillanatban elhalasztották a tervezett kirándulást, melyre a királyné a királylyal együtt készült.

— **Uj főerdőtanácsos.** A király a földmívelésügyi miniszter előterjesztésére *Hangay Géza* erdőtanácsost a VI. fizetési osztályba, a rendszeresített illetményekkel főerdőtanácsossá kinevezte.

— **A hadsereg köréből.** A király adományozta: a tábori és hegyi tüzérség fegyverzetének kicserélése alkalmából teljesített kitünő szolgálatuk elismerésül: a vaskorona-rend 2. osztályát a díj elengedésével Schwab János altábornagynak, tüzérségi hadszergyári igazgatónak; a vaskorona-rend 3. osztályát a díj elengedésével Pucherna Vilmos 11. sz. táb.-t.-e.-beli számfelüti ezredesnek, beosztva a tüzérségi hadszergyári igazgatóhoz; a Ferencz József-rend lovagkeresztjét Siegwillei Siegl Alajos 2. sz. vartüzér-e.-beli számfelüti alezredesnek, a blumai löpörgyár igazgatójának; Tscherne Győző 18. sz. táb.-t.-e.-beli számfelüti alezredesnek, a wöllersdorfi löszergyár igazgatójának; Exler Károlynak, a tüzérségi mérnökök egyesített létszámabeli alezredesnek, a komáromi tüzérségi szertár főnökének; Faltis Vilmosnak, a tüzérségi mérnökök egyesített létszámabeli tüzérségi főmérnöknek a blumai löpörgyárnál; a következő 3. oszt. tüzérségi főmérnököknek: Sturm Józsefnek, a wöllersdorfi löszergyárnál; Steinböck Györgynek a tüzérségi szergyárnál; Csurusky Györgynek a wöllersdorfi löszergyárnál, beosztva a komáromi tüzérségi szertárnál; továbbá Podójil Ferencz tüzérségi szergyári tüzérségi mérnöknek; a katonai érdemkeresztet Vajnovic Gábornak, a tüzérségi mérnökök egyesített létszámabeli ezredesnek, a tüzérségi szergyár fővezetőjének és Molnár Béla 12. sz. táb.-t.-e.-beli századosnak, beosztva a közös hadügyminisztériumnál. Elrendelte a király, hogy Wojtých Béla várakozási illetékel szabadságot altábornagy, saját kérelmére a nyugállományba átvéssék és neki ez alkalomból a Lipót-rend lovagkeresztjét a díj elengedésével adományozta; Tessenbergi lovag Bitterl Miksa várakozási illetékel szabadságot vezérőrnagy a nyugállományba átvéssék és neki ez alkalomból az altábornagyi czímet és jelleget a díj elengedésével adományozta; hogy áthelyeztessenek: Dichtl Jenő ezredes a 2. számú gyalogezredtől a 68. számú gyalogezredhez; Birek Alajos hadmérnöki törzsbeli alezredes, beosztva a hadmérnöki főfelügyelőnél — a budapesti erdőépítészeti igazgatóságához; Janda Adolf hadmérnöki törzsbeli alezredes a trienti hadmérnöki igazgatóságtól a közös hadügyminisztériumhoz.

A király elrendelte, hogy a következő századosoknak kitünő szolgálataik elismerésül a legfelsőbb megelégedés kifejezésé tudtul adassék: Spaics Sándornak a pápai 7. honvédhuszárezred állományában, dinnyeberki Bozó Pálnak, létszám felett a debreczeni 3. honvédgyalogezrednél, a honvéd Ludovika Akadémia állományában, Borbély Rezsőnek, létszám felett a marosvásárhelyi 22. honvédgyalogezrednél, a pécsi honvédhadapródiskola állományában, Horváth Imrénnek, létszám felett a marosvásárhelyi 22. honvédgyalogezrednél, a soproni honvédfőreál-iskola állományában és Kutka Istvánnak, létszám felett a budapesti 1. honvédgyalogezrednél, a honvéd Ludovika Akadémia állományában; továbbá a következő helyi alkalmazású századosoknak: magyarizségi Isépy Lászlónak és Sármai József dr.-nak, mindketten a honvéd Ludovika Akadémia állományában, végül Schramek József dr. ezredorvosnak, létszám felett a pápai 7. honvédhuszárezrednél, a honvédfőreáliskola állományában.

A honvédelmi miniszter okirattal megdicsérete dubiczai Delic István vezérkari testületi századosot, létszám felett a vezérkarnál, a honvéd Ludovika Akadémia állományában; Stessel Ernő századosot, létszám felett a verseczi 7. honvédgyalogezrednél, a pécsi honvédhadapródiskola állományában; Hajts Lajos helyi alkalmazású századosot a honvéd Ludovika Akadémia állományában; Tkallacz Oszkár főhadnagyot létszám felett a zágrábi 25. honvédgyalogezrednél, a pécsi honvédhadapródiskola állományában; mind a négyen tanári alkalmazásuk alatt kifejtett kitünő szolgálataikért. Ugyancsak okirattal megdicsérete a miniszter Bolgár Géza századosot, létszám felett a budapesti 1. honvédgyalogezrednél, a honvéd Ludovika Akadémia állományában, akadémiai segédtszti minőségben hosszabb időn át kifejtett kiváló szolgálatait.

A király kitünő szolgálataik elismerésül Flóhr János őrnagynak, létszám felett a debreczeni 2. honvédhuszár ezrednél, a Ludovika Akadémia állományában a katonai érdemkeresztet, Üveges Imre százados kezelőtisztnak, a honvéd

lovassiskola állományában a koronás aranyéremkeresztet adományozta.

— **Törökök kirándulása.** Dr. *Nasics* elnöklete alatt bizottság alakult annak a küldöttségnek összeállítására, mely látogatást fog tenni Budapesten, Bécsben és Prágában. A küldöttséggel tiszték és államhivatalnokok is mennek az osztrák-magyar monarchiába. A kirándulás három hétig fog tartani és a bizottság a három főváros meglátogatása után Fiumén és Triestzen át fog visszatérni Konstantinápolyba.

— **Az orvosi kongresszus.** A budapesti nemzetközi orvosi kongresszusra eddig, a nagy tiltakozó agitáció daczára, tíz orvos jelentkezett részvételre Romániából. A magyarországi román orvosok nagy része szintén részt vesz a kongresszuson és csak néhány olyan román orvos fog távol maradni, akik inkább politikával mint gyógyítással foglalkoznak.

— **Wellmann készülődik.** Hammerfestből jelentik, hogy Wellmann a múlt pénteken a Spitzbergákon előkészületeket tett, hogy „America” nevű motoros ballonjával északsarki útjára induljon. Az új folyamán kétszer kísérlette meg a fölszállást. Reggel a ballont kivitték a csarnokból és a sark irányában állították fel. Minden utrakészen volt. A léghajó több fordulatot tett. A „Thalia” kiránduló hajónak a várakozástól felcsigázott utasai minden pillanatban várták a fölszállást. Wellmann beállította az iránytűt, megfigyelte a szél irányát, újabb fordulatokat tett a ballonnal, azután kijelentette, hogy a szél kedvezőtlen a fölszállásra. A ballont erre visszavitték a csarnokba. A „Thalia” hajó parancsnoka, *Marovics* kapitányt a Hammerfestben Wellmann számára felvett terjedelmes postával a partra küldte, mire a sarkutazó megjelent a hajó fedélzetén. Wellmann az utasoknak kijelentette, hogy még aznap éjjel akarja betölteni életcélját és föl akar szállani észak felé. A fölszállásra akkor már minden készen volt. Wellmann csak rövid ideig tartózkodott a hajón s aztán visszatért a partra. Szóval, Wellmann még mindig csak készülődik, de eddigelé még nem indult el az északi sarkra.

— **Egy világváros via nélkül.** Berlinből táviratozzák: A város tegnap délután a vízvezeték főcsövének megrepedése miatt öt óra hosszat víz nélkül volt. A repedést a 24 esztendő óta használatban lévő csövön a cső kopása okozta.

— **Leontjew Tatjana örült.** Zürichből jelenti ltudósítónk: Leontjew Tatjana orosz diáknő, aki annak idején meg akarta gyilkolni Barneve belügyminisztert és tévedésből Müller lökepéznest lötte le, a fővényészki orvosok véleménye szerint gyógyíthatatlan örült. A szerencsétlen leányt az országos tébolydába vitték.

— **Az inséges karczagiak küldöttsége.** Ma Karczagról öt tagból álló küldöttség érkezett Budapestre *Tapossy* Márton karczagi rendőrkapitány vezetése alatt. A küldöttség a pénzügyminisztériumban járt először, ahol *Mocsáry* osztálytanácsosnak elpanaszolta, hogy nagy inség szakadt a karczagiakra. Az ideit termés még az 1883. évi termésnél is rosszabb volt. A magot se adta vissza. Arra kéri a pénzügyminisztert, hogy az inség miatt szüntesse be az adóbehajtást a jövő év augusztusáig. Az osztálytanácsos biztató ígéretet tett. — A deputáció ezután a belügyminisztériumban *Bezerdj* Viktor államtitkárnál tiszteltett s meg sürgette a karczagi csendőrség szervezésének az ügyét. Kérték, hogy illeszszék be a jövő évi költségvetésbe a csendőrség szervezési költségeihez való 50%-os kvótát, amelylyel az állam hozzájárul.

— **Zeppelin állapota.** Mint a „Schwebischer Merkur” Constanzból illetékes helyről értesül, *Zeppelin* gróf állapota igen jó ugyan és a javulás napról-napra halad, a seb azonban kissé lassan gyógyul, ezért a gróf még néhány napig kórházban marad.

— **A Szent István-napi idegenforgalom.** A Szent István-napi idegenforgalom tegnap emelkedett. Összesen 39 ezer 956 ember érkezett vasuton. A pályaudvarok szerint a forgalom így oszlott meg: A keleti pályaudvaron érkezett 18 ezer 918, a nyugoti pályaudvaron 19 ezer 758 és a déli vasuton 1279 ember.

— **A fiemei bankrablás.** A fiemei negyedik bankrablásnak, *Spektor* Mihálynak még eddig nem sikerült a nyomába jutni. A rendőrség minden intézkedést megtett a gonosztevő kézrekerítésére, de még eddig nincs semmi eredmény. Ma reggel *Farkas* Mihály brassói főkapitány táviratban értesítette a budapesti rendőrséget, hogy nála jelentkezett egy *Müller* József nevű szobafestő-segéd, aki azt állítja, hogy ő beszélt *Spektorral*. Tegnap ugyanis, mondotta a szobafestő, Brassó közelében, Ósánczón megszólította egy fiatalember és husz koronát ígért neki, ha úgy átkalauzolja a határon, hogy a csendőrök nem veszik észre. A szobafestő gyanakodni kezdett. Jól megnézte a fiatalembert és úgy találta, hogy teljesen ráillik a *Spektorral* között személyleírás azzal a különbséggel, hogy a haja rövidebbre van nyírva. A szobafestő-segéd otthagya az idegent és az esetet bejelentette a rendőrségen. A budapesti főkapitányság minden intézkedést megtett a gyanús fiatalember fölkeresésére. A fiemei bankrablás dolgában a közönség köréből rendkívül sok, mindenféle levél érkezik a rendőrséghez. A legtöbb levélben a nyomozáshoz óhajtanak adatokkal szolgálni, akad azonban olyan levél is, amelynek írója csak rossz tréfát csinál. Tegnap is egy budapesti bélyegzővel ellátott levelezőlap érkezett *Kriviczky* Ábrahám címére a *Dagály-utcai lakásra*. A levél első pillanatban érthetetlennek látszott, utóbb azonban kibetűzték, hogy valaki tanácsokat ad benne *Kriviczkynek* a szökésre s biztatja, hogy nagy összeg pénzt tett le számára egy külföldi város postahivatalában. Ez a valaki a *Folró* nevet írta alá, ami visszafelé olvasva *Orlov*. Kiderült, hogy a levél nem egyéb, rossz tréfánál. *Kriviczky* Ábrahámot a főkapitányságról már átkísérték az ügyészségre. Tegnap hallgatta ki dr. *Nagy* Béla vizsgálóbíró és az ügyészség indítványára rablásban és gyilkosságban való bűnrészesség miatt elrendelte ellene a vizsgálatot az előzetes vizsgálati fogsággal együtt. *Kriviczkyt* Orlovnak Budapestre hozatala után ezzel együtt átszállítják majd a fiemei ügyészség fogházába.

— **Szerb közállapotok.** Az „Agrarier Tageblatt“-nak táviratozzák Belgrádból: A „Zvono“ felelős szerkesztője a rendőrségen feljelentést tett *Petrovics* Karagyorgyevics herceg ellen, hogy automobilon száguldozza be a főváros utcáit és veszélyezteti a belgrádi polgárok életét. Egy második feljelentésben tudomására hozza a rendőrségnek, hogy a volt trónörökös e hó 14-én éjjel 3 órakor a hercegi palota udvarán egy bombát robbantott fel, ami a büntetőtörvénykönyvbe ütközik. Azzal végzi feljelentését, hogy ha a rendőrség nem vet véget ezeknek az állapotoknak, a rendőrség ellen az ügyészségnél fog feljelentést tenni a büntetőtörvénykönyv megsértése miatt.

— **Ujabb armálisok a Nemzeti Múzeumban.** A Nemzeti Múzeum Széchényi-könyvtárának czimeres nemeslevél gyűjteménye az utóbbi időben örvendetesen gyarorgott. Két eredeti Zsigmond-korabeli nemesi oklevéllel szaporodott a gyűjtemény, egy pedig II. Ulászlótól való, még pedig 1421-ből a Pércsi, 1422-ből a Lesztéméri és 1506-ból a Baasi-család részére szóló. Mint nagy ritkaság felemlítést érdemel az újabb szerzeményekben János királynak 1540 évi czimeres levele *Gavai* Lukács részére. Az utóbbi időben vagy negyven darab olyan armális került a múzeum gyűjteményébe, melyeknek kiállítói erdélyi fejedelmek, kiknek czimeres levelei sokkal ritkábbak a magyarországiaknál.

— **Inség a rossz aratás miatt.** Hajduböszörményből jelentik: A rossz aratás következtében sok munkás munkanélkül maradt s nagy inség vár rájuk. Az alispán és a közigazgatási bizottság a munkások érdekében arra kérte a földmívelésügyi és kereskedelemügyi minisztereket, hogy rendeljék el már most a debreczeni-törvényhatósági ut kiépítését is, hogy a tél beálltaig a munkások keresettséghez jussanak.

— **Lépfene.** Füzessgyarmat községben egy lépfenében elhullott szarvasmarha husának élvezetéről számos család megbetegedett s eddig mintegy harminczan állanak orvosi kezelés alatt. A hatóság erélyes óvintézkedéseket tett, megindulva egyúttal a vizsgálatot.

— **A Tisza-híd.** Nagy Emil országgyűlési képviselő közölte a Tiszavidéki Ujság szerkesztőségével, hogy *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter hozzájárult az elpusztult Tisza-hidnak 2 millió korona költséggel vasból való újjáépítéséhez. Ez a tudósítás az egész megyében nagy örömet kellett.

— **A Niagara átúsása.** *Spehrer* Agost, tizenhat éves német származású ember vállalkozott, hogy átúsza a Niagara vizesét. Rengeteg közönség nézte a vakmerő kalandot és mikor *Spehrer* néhány méterrel tovább jutott, mint annak idején *Webb* kapitány, a közönség ujjongva éltette a merész ifjút, aki a legnagyobb erőfeszítéssel küzdött a hullámok ellen. Egyszerre azonban elmerült és odaveszett.

— **Házukutatók Pétervárott.** Pétervárt az utóbbi időben a legelőkelőbb városrészen sűrűn tartanak házmotázásokat. A rendőrség leleplezett egy forradalmár-szocialista titkos nyomdát, ahol sok lázító proklamációt és röpiratot kobozott el. Őt embert letartóztattak. Híresztelik, hogy a házkutatók a Kaukázusban felfedezett forradalmi összeesküvésére és a Finnországban talált bombaraktárak leleplezésére vezetendők vissza.

— **Az ismeretlen Haverda Mariska.** *Haverda* Mariskáról, a szabadkai bérnyilkosság egyik főszereplőjéről mindenki tudja, hogy hol tartózkodik. Alkalmassint a szabadkai királyi járásbírósnak is tudják ezt, hiszen ugyanabban az épületben van a járásbírósnak is, az ügyészség is, meg az ügyészségi fogház is, ahol *Haverda* Mariska két büntetésével együtt letartóztatásban van. A czopf czopf; és az összes czopfok közt legczopfabba a hivatalos czopf, — így történhetett az a furcsaság, hogy Szabadkán a kir. járásbírósnak nincs hivatalos tudomása *Haverda* Mariska hollétéről, ismeretlen tartózkodásának minősítve őt egy adott ügy kapcsán. Hogy az itt előrebocsátottakat közelebbről megértsük, itt közlünk szöveg szerint egy idézést, amelyet a hivatalos lap mai számából halásztunk ki:

19670 IDÉZÉS. 1-1

1909. Sp. II. 466/2. A szabadkai kir. járásbírósnak közölni teszi, hogy dr. *Vécsei* Samu szabadkai ügyvéd által képviselt *Dengel* Alajosné felperesnek, *Haverda* Mária és társai alperesek elleni 20.900 korona tőke s jár. iránti keresetének sommás tárgyalására 1909. évi október hó 13. napjának délelőtti 10^{1/2} órája ezen bíróságnál földszint 21. ajtó kitűzetett és néh. *Haverda* Boldizsárné ismeretlen örökösai alperesek részére dr. *Szeifert* Ernő ügyvéd ügygondnokul kirendeltetett.

Felhivatnak ennél fogva ismeretlen tartózkodású alperesek, hogy ügyüknek czélszerű védelme iránt a részükre kirendelt ügygondnokot kellően utasítsák, vagy a tárgyalásra személyesen avagy más megbízottjuk által megjelenjenek, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák. Kelt Szabadkán, 1909. évi június hó 19. napján. A szabadkai kir. járásbírósnak.

Itt említjük meg, hogy a bűnügy körüli törvényes eljárásban azért volt stagnálás heteken át, mert a szabadkai kir. törvényszék vizsgálóbírója, *Kosztán* Miklós dr. szabadságon volt. Most már tovább folyik a vizsgálóbíró és királyi ügyész munkája. Szeptemberben azonban, mint eleinte föltehető volt, még nem lesz főtárgyalás. Valószínű, hogy csak október derekán kerül főtárgyalásra az ügy.

— **A milliomos özvegye.** Megrendítő családi tragédia hírére hozza a táviró *Pozsonyból*. Özvegy *Herlin* Vilmosné ma villájának padlásán felakasztva találták. Férje *Herlin* Vilmos milliomos, építőmester volt, aki két hónap előtt halt meg Hamburgban; állítólag agyonlőtte magát. A fiatal asszonyt azóta kínos idegesség gyötörte. Két kis gyermeket hagyott hátra. *Herlin* né tekintélyes pozsonyi család leánya volt.

— **Gázrobbanás.** Mint a francia reggeli lapok *Nancyból* jelentik, a parray kohóművekben gázrobbanás folytán egy mérnök és öt munkás súlyosan megsebesült. Két munkás már meghalt, a többi sérült állapota is reménytelen.

— **Öngyilkosság.** Ma délután a Lánchidról egy uriasan öltözött nő a Dunába ugrott. Megpróbálták kimenteni, de már késő volt: a hullámok elnyelték az öngyilkos asszonyt.

— **A lövőpetrii hitvesgyilkosság.** Megirtuk mai számunkban, hogy *Róth* Albert lövőpetrii gazdálkodó ellen, akire az a gyanu hárult, hogy a feleségét meggyilkolta, az ügyészség most adta be vádiratát a nyiregyházi törvényszékhez. Az ügyész *Róth* Albert (36 éves, izraelita vallású gazdálkodó) ellen a büntető törvénykönyv 278. szakaszába ütköző gyilkosság büntetése címén azt a vádat emeli, hogy *Lövőpetriben* 1909. márczius 13-án feleségét, néhai *Weisz* Irmát karbolsav méreg alkalmazásával, előre megfontolt szándékkal megölte. A vádirat a házastársak egymáshoz való viszonyával foglalkozva, azt a következőleg ismerteti:

A házastársak folytonosan egyetlenkedtek, mert *Róth* Albert elhidegült nejétől. A legutóbbi alkalommal, mikor *Róth* durva magaviseleté miatt az elhaltat a rokonság hazavitte, a házastársak csaknem két hónapig különváltak éltek. *Róth* Albert el is vált volna szerencsétlen nejétől, de nem tudott a gondolattal megbarkozni, hogy nejeének — a házassági szerződés értelmében — visszaadja a hozományát és megoszssa vele vagyona. Az elhunyt pedig sohasem szolgáltatót arra okot, hogy *Róth* Albert a házasságot az ő hibájából kérhette volna felbontani.

A vádirat tehát arra az alapra helyezkedik, hogy a durva lelkületű férjet a házassági szerződésben megkötött vagyoni viszonyok jutatták arra a gondolatra, hogy feleségétől bármilyen módon megszabaduljon. Feltűnő, hogy *Róth* Albert már 1907 nyarán a felesége életét százezer koronára biztosította, feltehetőleg avégből, hogyha a felesége hozományát vissza is kell neki adni, ez a biztosítási összegből bőven megtérüljön. Ezért a biztosításért évi 4920 koronát fizetett, holott jövedelme ilyen nagy összeg fizetésével arányban nem állott. Később *Róth* Albert megváltoztatta felesége iránti viselkedését, szeretetet mutatott, hogy bizalmat keltsen. Ilyenformán sikerült neki rávenni feleségét, hogy a házassági szerződést megváltoztassák és ezenkívül aláíratott vele egy 20.000 koronás váltót, valamint egy meghatalmazást arra, hogy 40 ezer korona kölcsönt vehet fel a terhére.

Dávid *Hermina* tanu szerint *Róth* Albert odahaza volt, mikor neje az állítólagos orvosságot bevette. *Róth* Albert beküldte nejét a hálószobába, besötétítette a szobát és szigorúan megtiltotta a cselédeknek, hogy a szobába bemenjenek. Ezután *Róth* Albert nejétől mindenkit eltávolította — elment a templomba. Mikor onnan hazajött és felesége haláláhiaré meg tudta, fájdalom mutatott; sőt úgy tett, mintha öngyilkos akarna lenni bánatában, de azért ráért arra, hogy az orvosságos üveget, melyről a tilalom ellenére a szobában járt-kelt cselédek megdudták, hogy karbol-szagu volt — elűntesse; ráért arra is, hogy őt a karbol-szagra figyelmeztető cselédekkel reprodukálhatatlanul durva kifejezésekkel elhallgattassa és terrorizálja.

Több tanu kér az ügyész beidézni a főtárgyalásra, akik mind igazolják azt, hogy a holttest körül forgolódo községi szülésznő előttük beszélt, hogy mikor ő a holttestnél hamarosan megjelent, még látta a karbols üveget és talált a halott körül karbolcsépeket.

Támogatja a vádat *Radics* Géza gyürei orvosnak vallomása is, amely szerint *Róth* Albert arra kérte, közölje vele, miként nyilatkozott a csendőrök előtt. De még ennél is feltűnőbb az, amit szintén *Radics* Géza tanu igazol, hogy *Róth* Albert gyakran érdeklődött nála az iránt, hogy az exhumálás miként történik.

Az országos bírósági ügyész szakvéleménye és a holttestet boncoló orvosok szakértői véleménye szerint, *Róth* né természetellenes halállal mult ki, halálát karbolsavmérgezés okozta.

A vádbeli cselekmény bizonyítására 48 tanu nevez meg a vádirat.

— **Guruló rabel.** *Gerin* szenátor egy ötfalu vizsgálóbizottsággal, amelyben két vezérkari törzstiszt is van, Pétervárról *Irkutskba* utazott az ottani katonai intendatúrát megvizsgálására, mert rájöttek, hogy a szállításoknál óriási sikkasztásokat követtek el.

— **Halál a harcászati gyakorlaton.** *Aradról* jelentik, hogy az aradi 33. gyalogezred *Gáj* külvárosban gyakorlatot tartott s az ellenséges csapatok *vaktöltéssel* lövöldöztek egymásra. Egy lövés *Fáy* János őrsvezetőt nagyon közelről érte. *Fáy*, kit a lövés az oldalán talált, összeesett és meghalt.

— **Agyonvert erdőőr.** Az alábbi vérlázító gyilkosság hírére hozza *Aradról* a táviró: *Kotok* Péter uradalmi erdőőr *Leászi* községben az utcán több megátámadták, földre teperték és össze-vissza rugdosták. A szerencsétlen ember ott a helyszínen meghalt. A gyilkosok közül *Don* Miklóst, az egyik tettest elfogták és néhány napon belül bizonyára a többi is csendőrképre kerül.

— **Botrány a tárgyalóteremben.** Az ötödik kerületi járásbírószágon ma délelőtt izgalmas jelenetek játszódtak le; az egyik bíró szobájában merényletet akart elkövetni a pörben felek egyike. A kinos szeczena főszereplőjét, *Fondor* Gyulánét pár hónappal ezelőtt hasonló merénylet miatt fogták el a IV. kerületi járásbírószágon. *Fondor* Gyuláné, akinek férje a *Gresham* biztosítótársaság elnöke volt, hosszabb ideje pörösödik a különböző bíróságoknál. A vádolja férjét, hogy egy csinos fiatal nő miatt vált el tőle a legnagyobb nyomorban hagyta itt a házát és gyermekeivel együtt bepörölte nő- és gyermekjuttatás címén, a bíróság meg is ítélte a kívánt összeg egyrészét, de behajtani nem lehetett, mivel *Fondor* Moszkvában tartózkodik állandóan. Az újabb eljárás során, amely a pörben indult, *Fondorné* megjelent az ötödik kerületi járásbírószágon épületében, a Hold-utca 21. száma alatt s *Novák* Sándor bíró II. emeleti szobájába nyitott be. Izgatottan mondotta, hogy szóbeli panaszt akar előterjeszteni, ami jegyzőkönyvi kérelem formájában történt volna meg. A bíró udvariassan fogadta s türelmesen hallgatta meg a gyászruhás asszonyt, aki azonban — minden ok nélkül — egyre izgatottabban viselkedett. A bírónak egyik közömbös, csendes megjegyzésére aztán fölkiáltott:

— Maga is olyan, mint a többi bíró. Összejátszik a férjével. Ez gazság.

— Vigyázzon! szolt a bíró. — Baj lesz, ha ilyet állít.

— Igenis, baj lesz! Olyan igaz, mint ahogy *Fondor* Gyuláné a nevem.

Novák bírónak most türelen eszébe villant, hogy ez az a *Fondorné*, aki *Löw* kollégája ellen is merényletet akart elkövetni s megdöbbsent, amikor a nő gyanus mozdulattal a ridiküljéhez kapott. A bíró azonban nem vesztette el a nyugalmát, *Fondorné* kezéből a ridikült gyorsan kikapta és csöngetett a szolgátnak.

Lély Gábor szolga sietett be a hívásra. *Fondorné* dühösen fogadta és óriási botrányt csapott.

— Várjon egy kicsit, nagyságos asszonyom, — békítette *Novák* — a járásbírószágot vezetője majd elintézi az ügyet.

Levezették *Fondorné*t az első emeletre, dr. *Andorffy* Károly bíróhoz, aki a haragja okát kérdezte. *Fondorné* itt teljesen elvesztette az eszét s ördögöl kiáltotta:

— Becsapnak a gazemberek! Nem bírom tovább!

Rárohant a bíróra, de *Lély* közbelépett és befogta. *Fondorné* azután *Lély* ellen fordult, pofozta, rugta, az arcát csúnyán összekarmolta s annyira dühöngött, hogy alig tudták lebirni. Gyorsan rendőrt hívtak s az 1867-es számú rendőr értesítette a mentőket. Ezek borzalmas állapotban találták az urinőt, aki hisztérikus rohamban fetrengett a földön. Nagynehezen magához térítették s beszállították az V. kerületi kapitányság épületébe. Ott ki akarta hallgatni *Rostás* fogalmazót, de nem lehetett. *Fondorné* meg fogják vizsgáltatni egy rendőrorvossal s ettől függ, hogy haza engedik-e budai lakására, vagy pedig tébolydába viszik.

A vizsgálat konstata, hogy a ridikülben revolver nem volt, csak egy zsebkeendő s pénztárcza néhány fillérrel.

— **Lopás a szállodából.** *Hoffbauer* Antalné bécsi magánzó, aki a minap érkezett Budapestre, bejelentette a rendőrségen, hogy az *Orient-szállodában* levő lakásáról elloptak egy arany nyakláncot, amelyen egy tojásalakú gyémántokkal kirakott amulett volt. Értéke 800 korona. A szálloda tolvaját nyomozza a rendőrség.

— **Öngyilkos leány.** Az Erzsébet-téren ma délután egy fiatal leány forgópisztolyal szívenlőtte magát. Mikor a holttestét átkutatták, kiderült, hogy az öngyilkos leányt *Diamantenstein* Erzsébetnek hívják. Levelet találtak nála, amelyben azt írja, hogy gyógyíthatatlan idegbaja kergette a halálba. Holttestét a bonczitani intézetbe szállították.

— **Százások helyett reklámnyomatványok.** Makóról jelentik: *Humbucz* János nagylaki gazdaember két üszőt hajtott be Makóra a nagyvásárra. Jó sokáig álldogált a vásárra anélkül, hogy valaki csak kérdezte volna is jeczagainak ért. Végre odavetődött egy jóképű magyar, ki — mint mondtotta — épp ilyen jószágot keres, mint a *Humbucz* Jánosé. *Humbucz* már előre örült a jó vásárnak és 100 koronát kért az üszök darbjáért.

— Megadom, megadom, meg is éri az ilyen jószág ezt a pénzt — szolt a vásárló — és ezzel mellényzsebébe nyult és hanyagul egy csomó bankót húzott ki zsebéből.

— Itt van né jó ember 110 korona egy százas és egy tízes.

A százas nem volt egyéb, mint közönséges reklámcedula, amit egy hómezővásárhelyi kereskedőczég cizfogat az utcán. *Humbucz* forgatta a különös pénzt, nagyon gyanusnak találta, meg is mondta a jóképű vásárlónak, hogy ő még ilyen pénzt sohasem látott.

Hát maga nem tudja, hogy most már van magyar bank, magyar banknóta? Lássá adhatnak régi pénzt is — és egy jó százkoronát mutatott — de nem akarom magát becsapni.

Miután a vásárló elkészönt, *Humbucz* elvitte a pénzt felváltani, de majdnem hogy becsukták a szándékáért. A rendőrségre vitték, ahol elmondta, hogy miként jutott ehhez a pénzhez. Persze, rögtön a furfangos csaló kerésésére indultak. Csakhamar meg is találták *Fragó* János hómezővásárhelyi ember személyében, aki azt vallotta, hogy neki is úgy adták a reklámcedulát pénz helyett s ő most mást akart vele becsapni. Ezt a védekezését azonban megdöntötte az a faktum, hogy még egy egész csomó ilyen reklámszázast találtak nála.

— **Csenélet Cirkvenicán.** Még alig simultak el az argentiniai főkonzulné tragédiája által okozott kedélyhullámok, már is új események tettek *Cirkvenicát* az érdeklődés központjává. Pénteken este váratlanul megérkezett adriai hajórajunknak *Schukic* ellentengernagy parancsnoksága alatt gyakorlatozó flottillája. A vezérhajó a „Kaiser Karl VI.” pánzcélós cirkáló, ezt az admirális vezeti, két II. o. pánzcélós fregatte, két torpedónaszád (*Lussin* és *Hahn* freg. hadn. parancsnoks.), 4 torpedódűző, két torpedóduzó, két „Hochseebote” és több naszád. Vasárnap különben is N.-Boldogasszony-napi ünnep lévén, a város tele volt emberrel, este 7/9-kor a mólón várta a hatóságok fejeiből álló társaság az admirális s a katonazenekar a Gotterhaltéval készült fogadni. Volt kivilágítás, tüzijáték a partról és hajókról egyaránt, de a Gotterhalte elmaradt, mert az ott időző *Hódy* Gyula országyűlési képviselő az admirális és a tisztikart este 8 órakor pazar lakomára hívta meg a parton lévő *Miramare* szállóba. *Hódy* képviselő felkészöntőjében az osztrák császári és magyar királyi tengeri haderőre, a tiszték családjára tritette poharát. Este bál, melyről 1/2-kor az admirális a Rákóczi indulóval távozott!

A tengerésztisztek nevében *Schukic* ellentengernagy meleg szavakban mondott köszönetet *Hódy* képviselőnek és egész családjának, hogy nekik a két napi ott tartózkodást oly kellemessé tették. A flottilla hétfőn reggel hét órakor szedte fel horgonyait s Fiuméba vette útját, ahol az egész adriai hadihajóraj találkozik s gróf *Nókö* kormányzó estélyt adott a tisztelőknek. Tudósítónk fenn járt több hadihajón s azt az értesülést szerezte, hogy az utóbbi két év alatt százával soroztatták magukat magyar fiúk a tengerészetbe s ma már tekintélyes százalékát teszik a legénységnek s az ő kedvükért a parancsot nemétül és magyarul adják ki. Különben az összes parancsnokok a legnagyobb elismerés hangján szoltak a magyar születésű legénységről, mint ügyes, megbízható emberekről.

— **Házasság.** *Jónás* Frigyes középiskolai tanár eljegyezte *Vadász* Margitot, *Vadász* Lajosnak, a Hevesmegyei Lapok felelős szerkesztőjének leányát Gyöngyösön.

Grosz Sándor dévaványai kereskedő eljegyezte *Fuchs* Mátyás endrői kereskedő leányát, Szerénkét.

— **Naszajándékok.** jegygyűriük legelőnyösebben *Polgár* Kálmán műóras ékszerterepén, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szereshetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Zendülés egy katonai fogházban.** Laibachból jelentik, hogy az ottani helyőrségi fogházban hétfőn zendülés támadt. Körülbelül negyven fegyencz mindent apróra tört és zuzott. Katonáságot hozattak, mely a zendülőket megköttözte. A zendülés okát még nem tudják.

— **Hol az igazság?** Nagy riadalmat okozott egy kíváncsi atyafi a minap a Feszty-körképnél. A közönség figyelmesen hallgatta a felügyelő magyarázatát, amikor egyszerre erős ordítás riasztotta a csendes álmókodásából. Az atyafi útmászván a nézőtér korlátján, belesétált a körkép előterébe s amikor egy kasirozott szikla beszakadt alatta, ordítva hullott le a sötétségbe. Nagynehezen kihúzták és kérdőre vonták, hogy mit keresett ott, ahová nem lett volna szabad mennie. „Oda akartam menni arra a másik dombra, hogy közelebből lássam a vidéket.” „Hiszen az a domb már festve van, arra nem lehet rámentni.” „Nohát éppen azt akartam kiüdni, hogy meddig tart itt az igazság és hol kezdődik a festés.” Az atyafinak a nagy ijedtségen kívül egyéb baja nem történt s amikor azt is kifújta magából, távozás előtt ravasz mosolyal sugta oda a felügyelőnek:

„Mégis megtudtam ám, hogy hol a huncutság!”

— **Negy tűzvész.** A Dicsősémmártonnal szomszédos *Dombó* községben, *Serbán* János nevű gazda telkén egy benzinmotoros cséplőgép szikrájától tűz támadt, a dühöngő szélvihar széthordta az égő üszköket és a hetek óra tartó szárazság és a nagy vízhiány miatt *husz* gazda hajléka teljesen leégett az összes melléképületekkel és a már azokban felhalmozott termékkel együtt. A templomot is alig lehetett megmenteni. *Serbán* János fiával együtt oly sulyos égési sebeket kapott, hogy a dicsősémmártoni kórházba kellett őket szállítani.

— **Néplázadás a kolera miatt.** Pétervárról táviratozzák: A Pskov kormányzóságban lévő *Takabsk-szigeten* a legutóbbi kolera-megbetegedések alkalmával zavargás támadt. A nép közt az a hír terjedt el, hogy a korparti egyetem diákjai egy távot kolera-epidemiával megmérgezték. A tömeg egy orvost és egy diákot úgy összevert, hogy életüket s alig tudták megmenteni. A mob ezután megostromolta a kolera-barakkokat és a belegeket elhurcolta.

— **Bekotow-cirkusz.** Csütörtök délután a *Bekotow-szirkuszban* családi előadás van mindenki számára fél helyárrakkal. Pénteken, 20-án (Szent-István napján) délután 4 órakor nagy előadás, amelynek gyermekek az összes ülőhelyeken fél helyárat fizetnek. Mindkét napon este 8/8 órakor nagy ünnepi és díszelőadások. Valamennyi előadásban, a délutániakban is, az összes szerződött tagok fellépnek, a délutáni előadások teljesen azonosok az estiekkel. Az augusztusi műsor pedig olyan, hogy ahhoz fogható még soha látni nem lehetett.

— **Gyilkosság vagy öngyilkosság.** *Kiss* Sándor domti gazdálkodó gyakorlatra vonult be a katonasághoz. A tanyát távollétében egy kis kanászgyerekre, *Berczey* Sándorra bízta. A kis fiut a szomszédok tegnap halva lelték az istállóban. A nyakában egy hurok volt, amiből arra következtettek, hogy a fiu felakasztotta magát. A hullát behozták Szentesre, ahol dr. *Czukkermann* kerületi orvos meglepődve konstata, hogy a fiu nyakán hiányzik az akasztott embereknél mindig jelentkező akasztási barázda és semmisen mutat arra, hogy a fiu felakasztotta volna magát. A rendőrség megindította a vizsgálatot. A bonczolás fogja kideríteni a titokzatos halál okát.

× **Az elektromágneses gyógyítás** a legkényelmesebb villamos gyógymódok egyike, mert a kezelendő testrészt le sem kell mezteleníteni, mivel az áram ruhán át is hat a kívánt helyre. Gyógyhatása kettős, u. m. fájdalomcsillapító és megnyugtató. Ebből kifolyólag alkalmazásba kerül mindennemű idegzsába, görcsök, csúsz- és köszvénykinozta fájdalmak, a gyomor és szív ideges zavarai, a neurasthénia és hisztéria okozta fejnnyomás, ingerültség stb. ellen, főképen pedig szinte bámulatos hatást fejt ki álmatlanság ellen, mert sokszor már néhány ülés alatt sikerül az évek óta fennálló bajt megszüntetni. Az elektromágneses gyógymód dr. *Hönlig* Izsó villamgyógyító intézetében (Károly-körút 24. sz.) kerül alkalmazásba.

× **Bob** hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

× **Fodor-féle vívőterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle
használatával valódi áldás gyomor- és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljesen
rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

Katonai kinevezések.

Budapest, augusztus 13.

A honvéd hadapródiskolák végzett növendékeinek a hirály születésnapja alkalmából szokásos kinevezését a hivatalos lap mai száma a következőkben közli:

Kinevezettek: I. a m. kir. honvédséghez 1909. évi szeptember 1-étől számítandó ranggal hadnagyokká:

A) A gyalogságnál: Petrik Ernő a miskolci 10., Vághó Elemér a budapesti 1., Röder Jenő a pozsonyi 13., Oldal István a budapesti 1., Damjanovich Sándor a nagyvárad 4., Fábry Dániel a lugosi 8., Schindler Béla a kassai 6., Kolossvári Imre a miskolci 10., Perczel Tasziló a marosvásárhelyi 22., Tower János a soproni 18., Mező Endre a debreczeni 3., Oláh József a nyitrai 14., Nagy György a brassói 24., Kerekcs Jenő a kassai 9., Györke György a székesfehérvári 17., Kövesi Ferencz a szegedi 5., Király Rezső az eszéki 28., Wighardt Gyula a trencsényi 15., Vass Zombor az eszéki 28., Bielek Pál a szabadkai 6., Verbó Károly a zágrábi 25., Víz Antal a pereszei 7., Stirling Andor a pécsi 19., Sajónhelyi Sándor és Várnay Andor a kolozsvári 21., Bene Jenő a munkácsi 11., Kogutowicz Lajos a nagykanizsai 20., Magda Jenő a zágrábi 25., Astleitner Artur a munkácsi 11., Sztrilich Imre a szabadkai 6., Budaházy Miklós a szatmári 12., Mamusich István a brassói 24., Kuthy Lajos a nagyszombati 23., Szegedy Gyula a szatmári 12., Kalapos Barnabás a nagyvárad 4., Lázits Miklós a kolozsvári 21., marczinfalvi Benda Tibor a munkácsi 11., Nehman Sándor a károlyvárosi 26., Baros Gábor a brassói 24., Halm Árpád a szegedi 5., Brandl Róbert a károlyvárosi 26., Kovács Ödön a trencsényi 15., Rakovszky Tibor a pécsi 19., Papp Lajos a nagyszombati 23., Bognár Béla a gyulai 2., Hazai Gyula a pozsonyi 13., Bathó Ferencz a nagyszombati 23. és Dsida Mihály a szatmári 12. honv. gy.-ezredhez.

B) A lovasságnál: Panos Aurél a budapesti 1., Baros Imre a szegedi 3., Lövész György a pápai 7., Walter Ferencz a szegedi 3., Magyar Andor a debreczeni 2., Takács József a pécsi 8., Gaál Jenő a pápai 7., Honti Béla a debreczeni 2., reventáni báró Kaas Andor a váci 6., Kenefej Aurél a varasdi 10., Szlaviczai Sándor László a budapesti 1., Stessel Béla a pápai 7., Móczár Gyula és Pappert Jenő a szabadkai 4., Szántó Gyula a marosvásárhelyi 9., márkusfalvi és batizfalvi Máriássy László a kassai 5., Poyzl Miklós a váci 6., Korbuly László és olaszfalusi Koller Gáspár a kassai 5., Bereczk Zoltán és Stefanovics Döme a marosvásárhelyi 9. honvédhuszár-ezredhez.

A közös hadsereghez.

A) A gyalogsapatoknál: Hochenburger Antal a báró Dávid 72. gyalogezredhez, Tóth István a 19., Klausz Kálmán a 24. tábori vadászszázalóhoz, Heim Géza a báró Steininger 86., Frank Győző a báró Drathschmidt 101. gyalogezredhez, Nuszer Ágoston a 32., Nyárad-szent-imrei Balogh Jenő a 23. tábori vadászszázalóhoz és Lederer Oszkár a báró Fejérvári 46. gyalogezredhez.

B) A lovasságnál: Asztalos Béla a VII. Edvárd, Nagybritannia és Irhon királya, India császára 12., Dobál Béla és Hamersky Elemér a császár 1., Mohr Béla az I. Ferdinánd bolgár király 11., Baczka-madarasi Kis Domokos a Frigyes Lipót porosz herceg 2., Tófalvy Gábor a Vilmos, a német birodalom és Poroszország trónörököse, jász és kun 13., Brunswick György a II. Vilmos Württemberg királya 6., Bartal Dénes a gróf Radetzky 5., Pados András a 14., Crausz Kázmér a VII. Edvárd Nagybritannia és Irhon királya, India császára 12., Szalay Kázmér a Vilmos, a német birodalom és Poroszország trónörököse, jász és kun 13., Végh Gyula az Arthur connaughti és strathearni herceg 4. és Kiss Ernő a 14. huszár-ezredhez.

A Teréziánium és a műszaki katonai akadémia 3-ik évfolyamának végzett növendékei közül, a cs. és kir. közös hadseregbe való belépésük alkalmából kinevezettek 1909. évi szeptember hó 1-étől számítandó ranggal: Hadnagyokká:

I. a Teréziánium katonai akadémiából: ns. Wessely Márián, Hortwig Alfréd, Székely János, Janicek Róbert, Franzl Ottokár, Metelka Jaroszláv, Grüll János, Lober Ödön, Urban János, Trojan Arthur, Orienburgi Melzer János, Schier József, Holzer József, Weichselberger Károly, grabensprungi lovag Cavallar Vilmos, Schar Károly, Kramaric Ervin, Henke József, Hammer Venczel, Glasner János, Pioser Albin, Thurner Lipót, Wartha Vi. old., Kenyeres Kálmán, Gerzabek Oszkár, Sykora Oszkár, Heene Károly, Steffan Ede, Holub Antal, Cihák Ferencz, Prohászka Nándor, Golachowski Károly, Wagner Henrik, Beyer Vilmos, Schäffer Vilmos, Krainz Fe-

rencz, Kolovratnik Zdenkó, Zikes Venczel, Löcher Agost, Kronhelmi lovag Cunz Vincze, Klepp Rezső, Schönherr Ottó, Wagner Rezső, Bartonek Nándor, Korecki János, ns. Hausmeder Ferencz, Theban Brutus, Pöschmann Arthur, Boross Géza, Pilat Károly, Benel Ferencz, Sanchez de la Cerda Lajos, Svoboda Károly, Wödl János, Albrecht Emil, Kiss Ferencz, Wlodarski Gusztáv, Beleanu János, Rechtenfeldi Hellrigl József, Beyweiss Károly, Schreiner Rupert, Schindler Leó, Seebauer Győző, Osman Frigyes, Savu Szabin, Werner Alajos, Eisele Ferencz, Vrga Bozidar, Widdersteini Bischoff Sándor, Fehér Gyula, Gross Ernő, Drechsler Frigyes, Dürig Károly, Lenhart József, Erseg András, Mirkovic János, Albrecht Jenő, Trinkl Richárd, Bayer Venczel, nagy- és kis-barkóczi Pósfay Pongrácz, Hetz Imre, Lapos Jenő, Mikulicz Béla, Steiner János, Stella Albert, Pavkovic Vladimir, Hauszenblasz Alfréd, Finke Ödön, Fallaux Richárd, Nagy Béla, lovag Rozwadowski János, Stulpa Henrik, Gabriel Pál, Fabianics Béla, Suppan Pál, Stojanow Milán, Novelly János, auringi Steiner-Götl Artur, Breuer Szergiusz, harasztosi Leitschaft Károly, Fröhlich Albin, Chmel Hugó, Tavi Tibor, lobenstedt Eifler Sándor, ns. Köhler Ernő, vestenbruggi Elmayer Ervin, ns. Görtz Ferencz, Csinkay Albert, Benedek Géza, rudani és poriai Pílik Alfréd, Theuer Károly, Benesch Rezső, Szirmai József, Strunk János, krempachi Cornides Albert, Jakab Zoltán, Mieling Henrik, Feszler Antal, moritzi Schneller Kurt, herczeg Sulkowski Sándor, campostellai Pasquali Alajos, hohenstraiti Werner Herbert, Schediwy József, lazani báró Bechinie Brumó, Burian Róbert, Hamza György, Koritz Sándor, Horváth Károly, Holjac Győző, Strasser László, felső-kubini és nagy-olaszti Kubinyi Arisztid, lovag Heiterer-Schaller Vilmos, Knobloch Kornél;

2. a műszaki katonai akadémiából (tűzériai osztály): Jaborka Győző, Kuchinka Frigyes, Schneider Szilárd, ns. Reisenauer Edvin, Hodny József, Temesvári Vasilevits János, Schrangl János, Wiedmann József, Krill Sándor, Hierschil Győző, ns. Rákosi Béla, Hutla Gusztáv, Salvan Romulusz, Cejnek Károly, Haysenfelsi Haysen János, Osváth Zoltán, Hahnemkam János, lovag Mehlem Ervin, báró Baillou Alfréd, Shanff Brankó, Wurtholen Nándor, Kappel György, Arlauer Paner Ernő, Böhm Artur, Keusch Ede, Speneder Rezső, Finger Egon, Kiss Béla, Radl Károly, Takáts Béla, Weischl Jenő, Cicha János, Kalita Artur, Giczey György, Rudolf Ervin, Hermann Emil, Gürth Oszkár, Frass Antal, Ninger György, Dzugan Julián, Mohr Richárd, Procházka Udó, Baumann Károly, Lischka Henrik, Irlacher Ferencz, Preisinger Frigyes;

(hadmérnöki osztály): Basler Mór, Mladek Emil, Stanke Péter, Hatolykai Pap István, Redlich Rezső, Staar Lipót, Svecz Emil, Miksch Alfréd, Dainokfalvi Bartha Rezső, Kirchwaldi Knopp Leó, Richter Rezső, Brandhuber Lajos, Eyb Bernát, Hönig Ferencz, Pohl Antal, Laczkó Károly, Kliszcs Ottó, Zahaczewski Zdiszlauz, Baigar Frigyes, Rigele Ottó, Langenbacher Edvin, Butzke Vincze, Ziegler Vilmos, Freiss Ottó, Bielobradek Henrik, Rumpfeli Rumpold Károly, Stemmer László, Löffler Leó, Kolarczik Adolf, Blank Anasztáz, Batta Endre, Kailer Antal, Kelényi Imre.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) Caruso Ostendében. Az ostendei Kunsalonban rendezett hangversenyek során legutóbb Caruso, a világhírvű tenorista lépett fel háromszor egymásután s a sikere épp oly nagy volt, mint annak idején első fellépése alkalmával, csak hogy a közönség, amely a hatalmas termet minden alkalommal megtöltötte, a régebbihez képest, számban jelentékenyen megnövekedett, épp úgy, mint a művész honoráriuma, amely esténként 10.000 frank volt. A hangversenyen 17.000 főnyi közönség volt jelen, akik közül 5000 bérlő. Ez a nagy látogatottság az alacsony, mindössze két franknyi beépődíjnak tulajdonítható, de a bevétel így is kétszerese volt a Caruso által zsebreavagott honoráriumnak.

(*) A Víg-színház megnyitása. A színházvizsgáló bizottság a Víg-színházban megejtette a szezon elején szokásos vizsgálatot és mivel mindent a legpéldásabb rendben talált, megadta a megnyitási engedélyt. A Víg-színház szombaton, e hó 21-én kezd meg előadásait Hellai Jenő népszerű énekes vigjátékával, az „Édes teher”-rel. A jegyárutitás a megnyitás előtti napon veszi kezdetét.

(*) Csütörtökön a Tánccsozók. A Szent István-napi nagy idegenforgalomra való tekintettel a Királysínház igazgatósága megszakítván a Jánoska sorozatos előadásait, egymásután adja a mult évad legnagyobb sikerű ujdonságait. Elsőnek ezek közül csütörtökön a Rajna-Szirmai-féle operett, a Tánccsozók kerül színpadra, amelynek ez lesz a 81-ik előadása. Thea szerepében lép először Komlóssy Emma a Királysínház színpadjára.

(*) A magyar népdal diadala. A Drezda melletti híres Lehmann-féle szanatóriumban nagyszabású hangversenyt rendeztek, amelyben Szilágyi Arabella, Operánk volt tagja is közreműködött. A kitűnő művész több magyar népdalt énekelt oly bravúrral, hogy a hallgatóságot magával ragadta és szünni nem akaró tapsviharral honorálta művészetét. A hangverseny után a közönség a művésznőt lakására kisére és utja valóságos diadalmenet volt.

FŐVÁROS.

A kenyérgyár és a pékek.

Budapest, augusztus 18.

A főváros kenyérgyára e hó 24-én megkezdte üzemét. A főváros tanácsa: „Budapest székesfővárosi központi kenyérgyára” aláírással ma a következő hirdetmény útján adja tudomására a nagyközönségnek a központi kenyérgyár megnyitását:

Értesítjük a t. közönséget, hogy Budapest székesfővárosi központi kenyérgyára f. évi augusztus 24-én megkezdte üzemét. A központi kenyérgyár barna, félbarna és fehér kenyereket süt 1., 2 és 3 kilogrammos darabokban. (A kenyér minőségét helyek jelzik, amelyek a hirdetményen fel vannak tüntetve.) A kenyereket folyó évi augusztus 24. napjától (kedd) kezdve valamennyi vásárcsarnokban, a budapesti központi tejcsernok-szövetkezet legtöbb fiókjában, a II. ker. Széna-téren és a VII. kerületi Garai-téren berendezett elárusító helyeken, valamint az összes központi lóhúszékekben árusítják, az elárusító-helyek mindegyikén a központi kenyérgyár címtáblája van kifüggesztve. A kenyér súly és darab szerint vásárolható. A központi kenyérgyárban sült kenyér mindenütt csak a gyár által megállapított árban árusítható. Minden elárusító a kenyérgyár-jegyzéket az árusító-helyen feltűnően köteles kifüggeszteni. A barna kenyér kilogrammjára 26 fillér, a félbarna 30 fillér és a fehér 34 fillér. A kenyérgyárt (X. ker., Juranics- és Százados-utca sarok) a t. közönség vasárnaponként 10-1 óráig megtekintheti.

Előrelátható volt, hogy a pékek nem hagyják válasz nélkül a fővárosnak azt az intézkedését, hogy Budapest közönségét olcsó kenyérral látja el. A válasz már ma megérkezett. Budapest összes sütői igen látogatott gyűlést tartottak ma délután a Liget-kávéházban, amelyben elhatározták, hogy holnap még egyszer küldöttségileg kéri a polgármestert, hogy a fővárosi üzemét szüntesse meg, illetőleg csak barna kenyeret sütsen, ha pedig a főváros azt nem teszi, akkor a pékek a legközelebbi idő alatt megszüntetik a főváros területén a kenyérsütést. Részletes tudósításunk erről az ülésről a következő:

Spolarits György elnök megnyitja az ülést és elmondja, hogy mi indította őket arra, hogy mozgalmat indítsanak. Megengedi ugymond, hogy a szegény nép kenyérszükkületét fedezze a város, de ezt ne tegye úgy, hogy egy iparágat tönkre tesz. Melly tanácsos megígérte, hogy a tisztességes sütőipart nem bántja. Részletezi a fővárosi kenyérgyár költségvetését és haszonszámítását. Kimutatja, hogy a kenyérgyár deficitel dolgozik. Ezt a cég nem teheti. Ajánlja a gyűlésnek, hogy küldöttségben kérjék meg a polgármestert és az illetékes minisztereket, hogy a pékek sanyaru helyzetét ne tegye lehetetlenné. Ha pedig a főváros megmarad álláspontra mellett, akkor a pékek szüntessék be a kenyérsütést. Hirsch Zsigmond Melly tanácsost támadja. A főváros eljárása irtóháború a pékek ellen. — Ha a főváros a népen akar segíteni, akkor olcsó búzát, illetőleg olcsó lisztet adjon a pékeknek. Így azonban tönkreteszi az adófizető polgárokat. Boros Soma, a munkaadók orsz. szövetségének elnöke, kijelenti, hogy mindig ellenzte, hogy a főváros bonyolítsa le az egyes iparágakat. Mert könnyű a fővárosnak jövedelmet felmutatni: nem fizet adót, nagyban vásárol és a kiadásokat egyszerűen másutt számítja fel. A munkabeszűntetést azonban csak a végszükség esetében szabad használni. Farakas Elek főtitkár után még többen szólaltak föl, akik főképen a sajtót támadták. Ezután a közgyűlés elfogadta az elnök javaslatát, hogy holnap nagyobb küldöttséggel felkeresi Bárczy István polgármestert és megkéri, hogy a főváros csak egészen barna kenyeret süssön. Ha a főváros ezt nem teljesíti, akkor a pékek a legközelebbi idő alatt megszüntetik a főváros területén a kenyérsütést.

Szüntessék meg! A főváros azért építette a kenyérgyárt, hogy a jogosulatlan áremelést megakadályozza. A főváros önkényes és indokolat-

rezda. melletti nagyszabású szilági Arakódott. A ki-énekelt oly ával ragadta morálta mű-nség a mű-ágos diadal-

lan áremelés folytán előállott kényszerhelyzet szülte meg a kenyérgyár eszméjét. Ez a körülmény pedig azt mutatja, hogy a kenyérgyár nemcsak a jövőben kell, hogy gátul szolgáljon a jogosulatlan áremelésnek, de első célja az, hogy a nagyon is tulhevített kenyérár-barométert kissé lehűtse, mert az a mai magaslaton tovább nem maradhat, különben belepusztulunk.

A fővárosnak nem célja a sütőiparosok tönkrelétele, csak azt akarja elérni s kell is, hogy elérje, hogy tisztességes polgári haszonnal elégedjenek meg. Ez pedig nemcsak joga, de kötelessége is a fővárosnak. Mert nem a főváros kezeli a pékeket, ahogy ők mondják: orosz alattvalók módjára, ellenkezőleg, épp a pékek voltak azok, akik kényurak módjára kiuzsorázták a kényük-kedvüknek kiszolgáltatott rabszolgákat, a fogyasztó közönséget. Pár száz ember százezreket. A kenyérgyár felállításának tehát egyenesen a pékek az okai.

Mi tudjuk és megnyugtathatunk mindenkit, hogy a kenyérgyár nem tesz tönkre tisztességtelen versenyyel senkit. De ha rendeltetésének megfelelő, törvényt pótol. Mert ha valaki pénzsorát üz és rájönnek, a törvény megbünteti. De a házbérszora és élelmiszerzsora megbüntetésére — sajnos — nincs paragrafus, azt akármilyen módon üzhetik. Üzik is. Mert a mai horribilis kenyérárakat semmivel megmagyarázni nem lehet; sem a gabonaárak, sem a munkabérek abnormis magasságával. Mind a kettő elég normális.

A tisztességtelen hasznot tisztas üzleti haszonra leszorítani éppen nem mondható tisztességtelen versenyyel. Önmaga iránt tartozó kötelessége az embernek, hogy ha fegyverrel támadják meg, ő is fegyvert fogjon. A főváros közönségének a kenyeret tették ugyszólván hozzáférhetlenné. Válaszuk a kenyérgyárral felelt. És éppen idejében.

Bizunk benne, hogy megfelel céljának. Attól pedig éppen nem félünk, hogy miatta egy pék is tönkre menjen vagy beszüntesse a sütést. Legfőkébb kisebb haszonra dolgozik. Ugy is megél, talán csak vagyont nem gyűjt. Azt pedig nem is okvetlen muszáj a mai viszonyok közt.

Különb is mi csak természetesnek találjuk, hogy a pékek zúgolódnak. Mert ez a világ úgy van berendezve, hogy egyes dolgokon némely emberek örülnek, mások busulnak. Csakhogy míg itt pár száz ember káromkodik, sok százezer örül. És ez sokkal jobban van így, mintha megfordítva lenne.

(Hírek a városházáról. Vosits Károly fővárosi tanácsos, a középítési ügyosztály vezetője, visszatért szabadságáról és átvette ügyosztálya vezetését; a hazatért tanácsos egyideig a helyettes alpolgármesteri teendőket is el fogja látni. Dr. Bódy Tivadár tanácsos, a pénzügyi ügyosztály vezetője, aki az utóbbi időben a helyettes alpolgármesteri teendőket is végezte, holnap megkezdí több hétre terjedő szabadságát.

(Rendkívüli közgyűlés. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter tudvalevően értesítette a fővárost, hogy az új lakásbérleti szabályrendeletet a 40-ik szakasz módosításával hajlandó jóváhagyni. Ez a módosított szakasz így szól: „A házmaster felmondás elfogadására, a bérbeadónak a bérlővel kötött meghatalmazása alapján jogosult, a bérleti szerződés megkötésére vagy felmondására azonban még a bérbeadó meghatalmazása alapján sincs jogosítva.” A miniszter felhívta a székesfőváros közönségét, hogy a 40 ik szakaszt ily értelemben módosítva újból mutassa be a szabályrendeletet, hogy azt végleg jóváhagyhassa. Miután az új lakásbérleti szabályrendeletet 1909 november elsején akarják életbeléptetni, sürgőssé vált annak újból való felterjesztése. Dr. Rácz Dezső fővárosi bizottsági tag és 39 bizottsági tagtársa holnap Fülepp Kálmán főpolgármesterhez beadványt intéznek, amelyben rendkívüli közgyűlés összehívását kéri hétfőre, augusztus huszonharmadikára. A

közgyűlés a belügyminiszter által kívánt módosítást elfogadja és a szabályrendeletet sürgős jóváhagyás végett újból felterjeszti a miniszterhez.

(A fővárosi közvágóhídi és marhavásártéri bizottsága ma délelőtt dr. Csopor József tanácsjegyző elnöklésével ülést tartott, amelyen Purébl Győző dr. fogalmazó és Gruber Henrik főállatorvos látták el az előadói tisztet. A bizottság mindenekelőtt a közvágóhidakon és a lóhusüzemnél szükséges takarmányneműekre vonatkozó ajánlatokat tárgyalta; ennek során a rozs- és buzaszalmákra vonatkozó ajánlatok egyikét sem fogadta el, de újabb módosításokkal újabb árlejtést fog hirdetni e szállításra nézve. A kukoricza szállítására beérkezett ajánlatok közül a bizottság azt fogadta el, amely mm.-ként 15 K 60 f.-ért, a zabot 16 koronáért, a kukoricadarát és az árpadarát 17 kor. 50 filléért szállítja. A bizottság Gruber Henrik előadásában letárgyalta a serlés-konzumvásár kibővítésével kapcsolatos ács-, tetőfedő-, csatornázási beton- és burkolati, valamint föld- és kövezőmunkákra szűkebbkörű árlejtés keretében beérkezett ajánlatokat. A munkákat a legolcsóbb ajánlattevőknek adták ki.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A zágrábi pör. Az Osservatore Romano írja: Néhány nap óta több újság újra közli azt a hírt, hogy a szentatya Ferenc József császárhoz és királyhoz levelet intézett és kegyességét kérte a zágrábi pör vádlottjainak érdekében. Szintugy több lap tendenciózus hírt közöl a szentszék és az orosz kormány között kitört konfliktusról az orosz katolikusoknak a szicíliai és kalábriai földrengéstől sújtott lakosság javára tett adományai dolgában. Fől vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy mind a két hír teljesen alaptalan.

§ Az ügyvédi kamarák köréből. A kolozsvári ügyvédi kamara dr. Markovits Mihály ügyvédet Nagyilonda székhelylyel, az ügyvédek névjegyzékébe felvette;

a temesvári ügyvédi kamara dr. Stassik Ferenc temesvári ügyvédet, önkéntes lemondása folytán, az ügyvédek lajstromából törölte.

§ Eltűnt hagyatéka. A pápai izraelita hitközségnek hosszú időn át volt elnöke, a dugazdagnak ismert Steiner Mayer ez év február havában 98 éves korában Pápán meghalt. Hagyatékában a sok százezer korona helyett csak mintegy 50.000 korona értékű vagyont találtak. Az örökösök egy része ezért dr. Katona Imre budapesti ügyvéd útján büntető feljelentést tett dr. Steiner József Pápa városi főorvos ellen, aki az elhunyt aggasztán vagonát kezelte. Ezen ügyben a győri kir. főügyészség a vizsgálatot elrendelte. A bűnügy iratai most érkeztek vissza a veszprémi kir. ügyészséghez, ahol a vezető kir. ügyész a nyomozat vezetésével a szabadságáról visszatért dr. Lányi Sándor kir. ügyészt bizta meg a nyomozat lefolytatásával.

§ Az erdészleány. Hrenkó Mátyás zsilkuti erdőkerülő szorgalmasan kerülgette a gondjaira bízott erdőséget, de különösen azt a kis házat, amely az erdő szélén állott s amelyben Navaski Péter erdész lakott 16 éves szép leányával, Ilonával. Mult év november 8-án délután is betért Navaski házába, hogy a leányt meglátogassa. Az ajtóban Navaskinak 4 éves József nevű kis fia futott eléje és elkérte az erdőkerülő puskáját. Hrenkó a fegyvert átadta a fiúnak és tréfából odaszólt neki: — No most lödd agyon az Ilonkát!

A kisfiu szót fogadott és a testvéreére fogta a fegyvert. E pillanatban a puska elsült és a sörétek az erdészleány arcába szóródtak. A leány súlyos sérülést szenvedett és arcát a sebek egészen eléktelemlítették.

Gondatlanságból okozott súlyos testisérés miatt emelt vádat Hrenkó ellen a trencsényi kir. ügyészség. A főtárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy nem tudta, hogy a fegyver meg van töltve. Az erdész és leánya nem kívánták Hrenkó megbüntetését, a bíróság mindazonáltal négy havi fogságra ítélte. A pozsonyi kir. tábla ezt az ítéletet helybenhagyta, a kir. Kuria pedig ma Buez Lajos bíró előadásában a benyújtott semmisségi panaszokat elutasította.

§ Egy hajós rémtette. Velő István, aki egy uszályhajón mint kormányos volt alkalmazva, 1906-ban családjával Budapest felé jött a Dunán. Mikor a hajó a pesti határhoz ért, a kormányos petroleummal leöntötte feleségét és meggyújtotta. A rémes esetnek szemtanuja volt egy matróz a szomszédos uszályhajóról; rögtön átsietett és megmentette a jajveszékelt asszonyt. A rémes cselekedetre az a szerelmi viszony bírta rá Velőt, amelyet sógornőjével, Velő Józsefnével hosszabb idő óta folytatott. A kormányosnak utjában volt a felesége és több ízben beszélgetett a sógornőjével arról, miképen tehetné el láb alól az asszonyt. Velő Józsefné végre arra a gondolatra bírta a kormányost, hogy ölje meg a feleségét, de úgy, mintha véletlen balesetnek esett volna áldozatul. A tett elkövetése után a kormányos megrémült és Romániába menekült, ahol Sulinában telepedett le. Ez év elején az ottani rendőrség Velőt egy másik ügyből kifolyólag letartóztatta. A rendőrségnél Velő bevallotta, hogy a budapesti büntető törvényszék közönséglevelet adott ki ellene. E vallomást a dunai comitő elnöke közölte az odaváló magyar konzullal, aki a külügyminiszter után a magyar igazságügyminiszternek jelentette az esetet. Az igazságügyminiszter felhívta a büntető törvényszéket, nyilatkozzék, van-e Velő István ellen bűnügy folyamatban. A törvényszék igenlő válaszára a miniszter megkereste az ottani bíróságot, hogy adja ki a kormányost. Haza is hozták ez év május havában. Velő kihallgatása alkalmával tagadja, hogy hitvestársa ellen gyilkossági kísérletet követett volna el. Időközben az a matróz, aki az esetnek szemtanuja volt, meghalt és mindössze két tanu volt, aki a házasságtörés elkövetését bizonyítani tudta. Az ügyészség indítványa alapján gyilkosság kísérletének büntette miatt indult meg Velő ellen az eljárás. Minthogy azonban tagadásával szemben pozitív bizonyítékok nem merültek fel és a felesége is megbocsátott neki, a vizsgálóbíró elrendelte szabadlábra helyezését. A vizsgálóbíró határozata ellen az ügyészség felfolyamodást jelentett be a vádtanácsához s a vádtanács ma a vádlott fogvatartása mellett döntött.

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szemináriuma
Budapest, IV., Magyar-utca 3.
Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.
— Rem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

FRANÇOIS
TRANSYLVANIA
SEO

SPORT.

¶ Parancsörtisztii lovaglás. A tisztii lovasegylet ez év őszén Budapest környékén parancsörtisztii lovaglást (Ordonanzritti) rendez; a föltételek ezek: 1. A parancsörtisztii lovaglás ez év október 1-én és esetleg 2-án lesz. 2. E lovagláson részt vehet a tisztii lovasegylet minden rendes és rendkívüli tagja. 3. A lovaglás sulykiegyenlítés nélkül bármely országbeli és bármely koru lovakon történhetik. A tisztiek korlátolt tulajdonában levő lovak is résztvehetnek. 4. A lovaglás távolsága körülbelül ötven kilométer lesz, melyből negyven kilométer mű- és járúton vezet természetes akadályokkal, tíz km. pedig a terepen természetes és mesterséges akadályokkal. Az előforduló és ugratandó szilárd akadályok 90 czm.-nél nem magasabbak és 25 m.-nél nem szélesebbek. 5. Start és cél Budapest mellett lesz; a lovaglás utvonalat a részletintézkedések kiadásával együtt szeptember 30-án minden

Ha fáj a feje ne tévoazzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**
mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. **Ára 1 korona 20 fillér.** Kapható minden gyógyszerárban. Három dobozról ingyen postai szállítás.
Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva.

résztevőnek térképlapra berajzolva tudtul adják.
6. A lovaglást minden lovasnak egyedül kell vég-
geznie, még pedig lóháton vagy a lovat vezetve;
a start egyenként és megfelelő időközökben, sors-
huzással megállapított sorrendben fog történni.
7. A lovaglás 3 és fél óra belül hajtható végre.
8. Nevezések a cs. és kir. 4. lovasdandárparancs-
noksághoz Budapestre (IV., Irányi-utca 16. sz.)
szeptember 15-éig küldendők. Minden lovas, aki a
fenti követelményeknek megfelel, igényt tarthat a
tisztii lovasegylet részéről adományozandó emlék-
jelvényre, illetőleg tiszteletdíjra.

KÖZGAZDASÁG.

33.513.000 mm. buza!

-- A földmivelésügyi miniszter mai hivatalos jelentése
fel millió mm.-al kevesebbre becslélt a termést, mint
augusztus elején. --

Budapest, augusztus 18.

Szent István-nap előestéjén szomorú jelenté-
ssel lépett a nyilvánosság elé a földmivelésügyi
minisztérium. Az amugy inséges esztendő jelentő
34 millió becslés alászállott már a mai termés-
becslése, ami a mostani hallatlan drágaság mel-
lett valóságos inséges évet jelent. Az állandóan ural-
kodó magas gabonaárak kisebb mennyiségért kevés
ellenértéket nyújtanak az országnak, amiként hogy
sovány vigasztalás az is, hogy a többi terményből
többé-kevésbé jobb esztendő ígérkezik. Ez a
jelentés tehát kevés jót jelent az országnak. A
jelentést egyébként ezuttal már kiegészíti a ten-
geri és a burgonya számszerű becslése is, ame-
lyekből a hivatalos a múlt évinél jelentősen jobb
terméseket remél, úgy hogy az augusztus 15-iki
állapot szerint az ország 1909. évi terméshozama
most már így alakul:

	1909. aug. 1-én volt	1909. aug. 15-én volt	1908-ban termelt
Buza . . .	34.022.600	33.513.000	41.423.229
Rozs . . .	11.866.700	12.441.900	12.190.421
Árpa . . .	14.564.700	15.534.500	12.263.031
Zab . . .	12.959.300	13.619.300	10.184.926
Tengeri . . .	—	42.497.800	37.117.269
Burgonya . . .	—	46.234.000	37.955.161

Maga a jelentés egyébként bő kivonatban
így szól:

Augusztus első felében nagyjára száraz,
meleg és részben szeles időjárás uralkodott.
Azonban elég gyakran lecsapódások is fordultak
elő, sőt a hó elején és 10-ike táján eléggé bő-
séges is volt az eső. A bár termékeny és ki-
adó eső azonban mégsem volt elegendő, mert
egy-egy vidékeken alig emelkedett a csapadék
mennyisége 15—20, sőt néhol a 10 milliméterre,
aminek természetes következménye, hogy az
ország nagyon sok területén a termények is-
mét nagyon kívánják már a kiadó országos esőt.
Mivel tehát az időjárás július hó közepétől in-
kább szárazabb jellegű volt, ennél fogva úgy az
aratási, betakarítási, mint eséplési munkálatok se-
rényen haladtak és nagyjára be is fejezték.
Igaz, hogy némely vidéken leginkább a minőség
kárára összetorlódtott a munka is, megáztak a
lekaszált termények, (rendek, csomók és keresz-
tek), sőt néhol már-már a kicsirázás veszélye is
fenyegetett, s emiatt azután elég sok helyen pan-
aszkodnak is vagy a buza, vagy az árpa, vagy
mind a kettőnek, kevésbé a rozsnak és zabnak
hibássá vált minősége miatt.

Az eredmények különbözőségét és néhol a
kisebnek remélt átlagokat a termés minőségének
jósága ezében is elég sok helyen kiegyenlítette,
sőt néhol örvendetesen is fokozta a termésmeny-
nyiséget, de például a jó minőség sem volt képes
már olyan termésgyenleget létrehozni, hogy azzal
az eredményt mennyiségileg a középátlag egysé-
gét érte volna el. De talán ennek az ellenkezője,
illetve a fordítottja jött itt létre, mert minél több
eséplési eredmény vált ismertté, annál inkább be-
bizonyosodott az az immár megmásíthatatlan va-
lóság, hogy az összes szalmás termények között
a buza terméshozamát az országszerte megéjtett
próbacséplések a remélnél is alábbra helyezik.
Megerősítik az uradalmi próbacséplések átlagai is
a nem kielégítő terméshozamot, de megerősítik új-
ból is a gazdasági tudósítók most már próbacséplési
adatai, hogy az ezidei terméshozam a közép-
átlal maradt.

A buza.

Ugy látszik, hogy a buzánál a legfőbb hiba
az volt, hogy azokon a vidékeken, ahol a kilátá-

sok közvetlenül aratás előtt még kedvezőek és
részben igen kedvezőek voltak, fejlődés-
állott be. Az Alföld nagyobb részében ugyanis
csalódás érte a termelőket. De bekövetkezett az
az állapot is, hogy a Tisza vidékén nagyon sok
helyen, ahol aratás előtt legfeljebb csak 5—6
métermázsa átlagokra számítottak, gyakori lett a
2—3 métermázsa átlag. Előfordult, igaz ugyan a
4—5 métermázsa átlag is, mindazonáltal a csaló-
dás mégis 25—30, sőt néhol 50 százalék, vagyis
aránylag véve is óriási. A Tisza—Maros szögén és
a Duna—Tisza közén is csalódtak a gazdák, de
mégsem annyira, mint a Tisza vidékén. E vidéken
legfeljebb 10—30 százaléknaira rug a csalódás,
mindazonáltal ez a kevesbedés, illetve különbözet
is számottevő visszaesést eredményezett volna,
hogyha a Duna két vidéke és különösen a Duna
jobb partja a remélnél nagyobb termeléssel ke-
vező irányban nem befolyásolta volna az ország
termésmennyiségét.

A buza, amint ezt már több ízben hang-
súlyozni alkalmunk volt, nagyjára kielégítő és
jó minőségű. Vidékek szerint ugyan eléggé na-
gyok a különbségek e tekintetben is, mindazon-
által mivel az országos átlagos súlyegység hekto-
literenként 78—79 kgr. között mozog, tehát a múlt
évi átlagot is felülmúlja, ennél fogva végered-
ményre nézve az ez idei buzatermés minőségileg,
legalább nagyobb részben, elsőrendű terménynek
minősíthető.

A rozs.

A buzánál jóval jobb eredménnyel fizetett a rozs,
különösen mennyiségileg, minőségileg is igen jó
lett a termés, sőt néhol jobb a múlt évi termés-
nél és mint hogy a szalma termése is kielégítőbb
lesz, mint aminő a buza szalmatermése volt:
ennél fogva konstataálni lehet, hogy a rozstermés
csékely kivételétől eltekintve, országszerte a vá-
rakozásnak meg is felelt. A rozs hektoliterenkénti
súlyegysége országos átlagban körülbelül 72—73
kgr. között mozog. Minőség tekintetében tehát a
rozs terméshozama szintén nagyon megnyugtató.

Árpa és zab.

Az árpa és zab szintén jól fizettek. A próba-
cséplések eredményei az uradalmi birtokok átlagai-
nak figyelembevételével kedvező terméshozadékok
nyújtottak. Ezekből a terményekből is éppen úgy,
mint a rozsból, várakozást fölülmuló eredménnyel
országszerte szintén megejtették a próbacséplések.
Az a kifogás azonban, hogy az árpa nem min-
denütt egyenlő szép fehérszínű, eléggé gyakori. Az
eső tényleg sok kárt okozott a learatott és cso-
mókban és keresztekben fekvő árpaiban, mind-
azonáltal, mert az árpanak is meg van a maga
súlyegysége és mivel legalább is többnyire szép,
világossárgaszínű, hogy az ezidei árpatermés
nagyon is alkalmasnak fog bizonyulni a sörgyarak
részére. Az árpa országos átlagos súlyegysége
hektoliterenként az eddigi próbacséplésekből ítélve
65—66 kgr. és így nagy átlagban ez is kielégítő.

A zab kiváló fejlődése által jó eredménnyel zárta
le a gazdák mérlegét. Ritka kivétel az, ahol a zab
a remélnél gyengébben fizetett volna. Mindenfelől
csak kellemes meglepetésekről érkeznek jelentések
és ma már az egész ország tudatában van annak,
hogy a zabtermés hozama nagyon kedvező lett,
nemcsak szemre, hanem szalmára nézve is. Az
összes szalmások között a zab fizetett szalma
tekintetében a legkielégítőbb. A zab jó kvali-
tását mi sem igazolja jobban, mint a hektolite-
renkénti országos átlagos súlyegység. A zab
súlyegysége ugyanis a múlt évi átlagot
messze felülmúlja és 46—47 kilogramm között
ingadozik.

Vannak ugyan itt is különbségek, hasonlóan
a többi terményekhez úgy lefelé, mint felfelé menő
irányban, mindazonáltal a megéjtett próbacséplé-
sek eredményeiből már is konstataálni lehet, hogy
a zab kitűnő minőségű és talán az összes szalmás
termények között a legkiválóbb is.

A kapás növények.

A kapás növények, melyek ismét esőt kívánnak,
még kielégítően állanak. A tengeri a múlt évvel
szemben kielégítőbb termést ígér, ugyancsak a
burgonya, sőt nagyjára a répa is. Okvetlenül
szükségük van azonban még esőre, különösen a
tengerinek és répanak, valamint a késői burgonyá-
nak, főleg az ország sík és hegyi vidékein és kül-
önösen a Tisza mentén, de végül a Királyhágón
tuli részeken is, ahol már fonnyadnak a növények.
A többi termények, nevezetesen a dohány, komló
és kender nagyjára kielégítő eredménnyel fizetnek.
A takarmánytelések terméshozama kielégítő és
részben jó. Egyedüli kivétel a Tisza vidéke, ahol a
szárazságot a növények máris megéreztek.

Gyümölcs, szőlő.

Gyümölcs kevés lesz, mert folyton hu. A
szőlőtermés-kilátások újból is csökkentek, mivel a
peronospora és lisztharmat nagyon is sok helyen
végzetes mértékben föllépett és tetemes kárt okoz.

Tengeri és burgonya.

A számbeli termésbecslések kiegészítették ez-
uttal a tengeri- és burgonyatermés becslési adatai-
val. A beérkezett becslési adatok bősége lehetővé
tette, hogy a tengeri és burgonya valószínű termés-
eredményének ezidőszéri állapotát megközelítő
adatokkal kimutassuk. Nincsen ugyan kizárva, hogy
a tengeri és burgonya termésbecslése legközelebb
máris módosul, természetesen az időjárástól függ
ennek a két terménynek is az eredménye. Való-
színű ugyan, hogy úgy a tengeri, mint a bur-
gonya, szemben a múlt évvel, máris kielégítőbb,
tehát közép és jó középtermést fog nyújtani, ami
mindenesetre előny lesz az ország kenyérfogyasz-
tási mérlegére, figyelembe véve az aránylag kisebb
buzatermést és a buza magas árát.

Országos összesítés.

VIDÉK	Augusztus hó 15-én várható			1908. évi termés
	Berakelt terület kat. holdanként	Átlagos termés m ² ter. m ² sz.	Összes termés	
Buza.				
Duna balp.	400,673	5.28	2,116,200	2,594,724
Duna jobbpartja	1,023,583	6.36	6,515,900	6,867,359
Duna—Tisza köze	1,808,203	5.59	7,306,400	8,191,244
Tisza jobbpartja	441,443	5.69	2,509,900	2,895,637
Tisza balpartja	984,437	5.32	5,235,100	6,541,673
Tisza-Maros szöge	1,429,777	6.31	9,025,200	10,378,655
Királyhágón tül várm.	626,508	5.78	3,625,000	3,953,927
Országos összeg és átlag	6,214,624	5.81	36,333,700	41,423,229
Téli fagykarak, téli kipállás, tavaszi szá- raz és kedvezőtlen időjárás következté- ben kiszántott az ösziből mintegy 8%				
	483,000	5.84	2,820,700	—
Aug. hó 15-én várható	5,731,624	5.84	33,513,000	—
Aug. hó 1-én volt	—	5.93	34,022,600	—

Rozs.

Duna balpartja	262,682	6.43	1,689,700	1,732,000
Duna jobbpartja	557,967	7.29	4,071,300	3,647,736
Duna—Tisza köze	400,654	6.47	2,592,200	2,240,982
Tisza jobbpartja	194,220	5.91	1,149,600	1,205,708
Tisza balpartja	349,074	6.59	2,301,500	2,215,732
Tisza-Maros szöge	50,800	6.45	327,700	349,744
Királyhágón tül vm.	127,078	6.74	857,700	798,519
Országos összeg és átlag	1,942,475	6.68	12,939,700	12,190,421
Téli fagykarak, téli kipállás, tavaszi szá- raz és kedvezőtlen időjárás következté- ben az öszi rozsból és kétszeresből ki- szántott 4,50%				
	81,000	6.68	547,800	—
Aug. hó 15-én várható	1,860,475	6.68	12,441,900	—
Aug. hó 1-én volt	—	6.38	11,866,700	—

Árpa.

Duna balp.	491,676	8.35	4,109,700	3,345,533
Duna jobb.	452,756	7.92	3,587,200	2,616,151
Duna—Tisza köze	337,895	7.78	2,628,900	2,225,220
Tisza jobb.	234,855	6.63	1,557,100	1,441,514
Tisza balp.	172,466	7.44	1,283,200	1,203,746
Tisza-Maros szöge	104,962	8.12	852,500	764,755
Királyhágón- tül várm.	99,883	6.92	691,900	666,112
Országos összeg és átlag	1,894,593	7.70	14,710,600	12,263,031
A téli és tavaszi fagy- karak következté- ben kiszántott öszi területének csökkené- se folytán nagyjából a zab területén és pedig mintegy 6%-al.				
	107,000	7.70	823,900	—
Aug. hó 1-én várható	2,001,593	7.70	15,534,500	—
Julius 15-én volt	—	7.27	14,564,700	—

Zab.

Duna balp.	214,879	6.19	1,328,500	1,125,245
Duna jobb.	393,700	7.63	2,546,400	1,825,918
Duna—Tisza köze	352,315	7.89	2,765,400	1,835,244
Tisza jobb.	265,457	5.96	1,583,200	1,418,501
Tisza balp.	220,346	6.89	1,520,100	1,366,054
Tisza-Maros szöge	202,555	8.08	1,688,300	1,142,787
Királyhágón- tül várm.	282,367	6.73	1,902,100	1,471,177
Országos összeg és átlag	1,871,619	7.09	13,279,000	10,184,926
A téli és tavaszi fagy- karak következté- ben kiszántott öszi területének csökkené- se folytán nagyjából a zab területén és pedig mintegy 2,50%-al.				
	48,000	7.09	340,300	—
Aug. hó 15-én várható	1,919,619	7.09	13,619,300	—
Aug. hó 1-én volt	—	6.75	12,959,300	—

VIDÉK	Augusztus hó 15-én várható			1908. évi termés
	Bevett terület kat. holdanként	Átlagos termés m ² termézsza	Összes termés	
Tengeri.				
Duna balp.	104,942	9.90	1.036,600	831,722
Duna jobbpartja	516,102	11.60	6.012,800	4.413,583
Duna-Tisza köre	883,980	10.23	9.036,500	7.839,326
Tisza jobbpartja	117,607	10.26	1.207,000	930,082
Tisza balpartja	718,020	8.34	5.992,600	6.381,642
Tisza-Maros szöge	1.057,513	10.80	11.439,800	10.788.676
Királyhágón tül vármegyék	732,663	7.47	5.476,300	5.932.238
Országos összeg és átlag	4.130,827	9.73	40.201,500	37.117,259
Az öszi területnek csökkenése folytán fennmaradt terület egy részét tenyerivel vetették be, miáltal növekedett a terület mintegy 0.7 %-kal				
	236,000	9.73	2.296,300	—
Aug. hó 15-én várható	4.366,827	9.73	42.497,800	—
Burgonya.				
Duna balpartja	239,427	43.30	10.315,000	9.712,793
Duna jobbpartja	240,694	58.00	13.959,800	7.900,702
Duna-Tisza köze	118,422	39.76	4.694,000	2.869,915
Tisza jobbpartja	205,558	43.03	8.846,000	9.310,932
Tisza balpartja	120,552	39.52	4.753,200	4.153,783
Tisza-Maros szöge	36,900	39.00	1.439,300	895,858
Királyhágón tül vm.	63,290	35.18	2.226,700	3.111,178
Országos összeg és átlag	1.024,543	45.00	46.234,000	37.955.161

A Magyar Általános Hitelbank félévi mérlege.

Budapest, augusztus 18.

Az ország közgazdasági közvéleményének általános érdeklődése közepette tette ma közzé a Magyar Általános Hitelbank a félévi mérlegét, melyet a bank igazgatósága a mai ülésében állapított meg. Nemcsak annál az előkelő vezető szerepnél fogva, melyet a Hitelbank a magyar és a nemzetközi pénzpiacra elfoglal, érdemel ez a félévi mérleg különös figyelmet, hanem azért is, mert mintegy próbakövé adja annak, hogy a Hitelbank azt a nagy veszteséget, amely nagyevű elnökének, Kornfeld Zsigmond bárónak elhunytával érte, minden rázkódás nélkül kiheverte. A bank mostani félévi mérlege nemcsak hogy megíti a múlt évi eredményeket, hanem azokat közel másfélszáz ezer koronával túl is haladta. A félévi mérleg ugyanis 3,998.665 korona 30 fillér nyereséggel, illetőleg ha a múlt évről áthozott 346,113 korona 60 fillér nyereségmaradványt levonásba hozzuk, 3,652.551 korona 70 fillér tiszta nyereséggel zárul. Az idei első félév nyeresége a tavalyival szemben tehát, az áthozat különbözét tekintve véve, 148,883 korona 79 fillérrel kedvezőbb. Kétségtelenül olyan eredmény ez, mely fényes bizonyítást adja annak, hogy Ullmann Adolfban olyan kiváló utódja akadt Kornfeld Zsigmondnak, aki nemcsak az általa megkezdett nyomokon tudott tovább építeni, hanem új irányokba is tudja terelni azt az óriási intézetet, mely a nemzetközi piacokon is igen nagy súlyjal esik a mérlegbe. A mellett, hogy Kornfeld Zsigmond nagy koncepciójú alkotásait teljes erővel tovább vitte, még nagyobb mobilitást is vitt az intézetbe, mely a nagy üzletek mellett már érzéket mutat a kisebb üzletek iránt is, aminek aztán nemcsak a kisemberek, nemcsak a gyakorlati közgazdasági élet, hanem maga a bank is hasznát látja. Nagy érdeme ez Ullmann Adolfnak.

Maga az 1909. I. félévi üzleteredmény-számla egyébként a következő (a zárjelben levő számok a megfelelő múlt évi félévi eredményt mutatják):

Jövedelem: Nyereségáthozat a múlt évről 346,113.60 (311,165.81), Kamatok 3,536,674.61 (3,782,833.70), Jutalékok 977,192.20 (816,713.06), Társüzleti nyereségek 415,241.67 (115,790.07), Nyereség értékpapírokon 262,811.83 (287,704.31), Nyereség érczavaltók és érczértékek után 75,931.79 (95,383.45), Nyereség árukon 57,004.13 (52,744.82), Házhérjövdelem 48,722.34 (38,451.29), összesen 5,719,692.17 (5,500,785.51) korona.

Kiadás: Tiszti fizetések 520,414.18 (492,286.23) Személyzeti kiadások 440,608.76 (420,865.64), Költségek 470,567.76 (429,818.45), Veszteség követeléseken 45,381.74 (48,692.85), Adó-számla 244,054.43 (294,289.62) korona. **Tiszta jövedelem** 3,998,665.30 (3,814,833.72) korona.

A társasületekből származó eredmények, amennyiben azok f. é. június 30-án el voltak számolva, megfelelő tartalékolások tekintetbe vételével a zárszámadásban benfoglaltatnak. Az első félév a folyó üzlet újabb emelkedését mutatja, bár a kedvezőtlen kamatviszonyok azt hátrányosan befolyásolták. Az áruosztály bizományi üzletmenete szép haladást tüntet fel s a fiókok kielégítően fejlődnek. A tisztí fizetések, egyéb személyzeti kiadások és költségeknél mutatkozó kiadás-főbblet az alkalmazottak illetményeinek javításában és a személyzetnek az üzlet növekedése által szükségessé vált némi szaporításában leli magyarázatát. Az értékpapírok szokás szerint a beszerzési áron, tehát lényegesen a napi ár alatt vannak értékelve. Az alatt felsort konzorciális üzletek alapjául szolgáló társaságok tuynomóan jól fejlődnek. Az 1909. június 30-án még fennálló és el nem számolt konzorciális üzletek a következők: az 1908. évi 4 százalékos magyar koronajáradék, az 1908. évi 4 százalékos osztrák koronajáradék, az 1908. évi 4 százalékos Bécsvárosi kölcsön, az 1908. évi 4 százalékos román kölcsön, az 1909. évi 3 1/2 százalékos és 4 százalékos német birodalmi és porosz kölcsön, a Kőolajfinomítógyár-Részvénytársaság és az azzal kapcsolatos egyéb kőolaj-vállalatok, a Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára, a Hungária egyesült gőzmalomok részvénytársaság, a Fatermelő részvénytársaság, a Mezőgazdasági ipar-részvénytársaság, az Országos raktárházak részv., a Magnezit-áru r.-t. az Urikány-Zsilvölgyi magyar köszénbánya részvénytársaság, a Kartonyomó-áru és textil-kereskedelmi részvénytársaság Fürst Jakab és Fiai, a Ganz-féle villamossági részvénytársaság, a Mezőgazdasági szeszipari és kereskedelmi részvénytársaság, a Magyar pamutipar részvénytársaság, a Danubius hajó- és gépgyár részvénytársaság, a „Mundus“ egyesült magyar hajlított fabutorgyárak részvénytársaság, a „Mundus“ egyesült osztrák hajlított fabutorgyárak részvénytársaság, az Österr. Berg- und Hüttenwerks-Actiengesellschaft, a Cosmanos Vereinigte Textil- und Druckfabriken-Actiengesellschaft, a Holzverkohlungs-Industrie Actiengesellschaft in Konstanz, a Società per lo Svilupp delle Imprese Elettriche in Italia, a Marokkói állami bank részvények syndicata, végül néhány helyérdekű vasut és egyéb kisebb társületek, valamint több syndicati részesezés az intézet külföldi üzletbarátaival együtt kötött társasületekben.

Végül, hogy az idei eredmény jelentősége annál szembeszökőbb legyen, ideiktatjuk az utolsó öt évben kimutatott félévi mérlegeredményeket a nyereségáthozat levonása után. Ezek szerint volt nyereség:

1905. I. félében	2,473.000 K
1906. „ „	2,784.000 „
1907. „ „	3,520.000 „
1908. „ „	3,503.000 „
1909. „ „	3,652.000 „

Az értéktörszéről. A mai nap folyamán ismét folytatódott a vásárlások, az árfolyamok azonban ma már csak csekélyebb emelkedést mutatnak a nemzetközi piacon. Kivételt képeznek az Államvasuti részvények, melyek a mai forgalomban egész 743 koronáig emelkedtek, zárlat felé azonban valamivel visszaestek. A Magyar Általános Hitelbank mai mérlegismertető igazgatósági ülése — dacára a kitünő eredménynek — semmi különösebb hatással nem volt a Magyar hitelrészvény árfolyamára. Az eddig kiszivárgott hírek alapján az eredmények hatása részben már a múlt hét folyamán és e hét elején megnyilatkozott a fogana-tosított vásárlásokban. Emelkedő irányzatot mutat a Hazai bank árfolyama is, mely értékben már az előtörszén is, de főleg a déli törszén élénkebb vásárlásokat eszközöltek. A helyi piacon a Salgótarjáni, a Drasche, a Danubius és az Adria-részvényben voltak vásárlások úgy helyi, mint bécsi számlára emelkedő árfolyamok mellett. A járadék-piacon is volt egy-két kötés némi árváltozással.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara évi jelentése. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara most adta ki évkönyvét és évi jelentését a kamarai

kerület 1908. évi közgazdasági viszonyairól. A munka két főrészből áll. Az első könyv a kamara múlt évi munkásságát ismerteti, a kamara háztartási és vagyoni viszonyait, könyvtárát, iparmuzeumát, a hivatali és személyi viszonyokat s a múlt évben végbement újjáalakulást. Majd a kerület érdekeltségeinek nyilvántartása, az iparosok és kereskedők, házalók, gyárak és cégek kimutatása következik, ezt követi a minisztériummal és hatóságokkal való érintkezés leírása a fontosabb kérdések ismertetésével. Külön fejezet szól a szakoktatás és iparfejlesztés támogatása terén tett munkásságról. A második rész a tulajdonképeni évi jelentés a kerület közgazdasági viszonyairól. Borus általános bevezetéssel kezdődik ez s tüzetes tárgyalást ad a munkáviszonyokról és kivándorlásról. Attér ezután a kereskedelem nagy fejezetére s a kerület kereskedelmi szervezeteinek ismertetése után sorra veszi az egyes iparágakat. Végül a törvényhozás és jogszolgáltatásról írt fejezet azt adja elő, hogy a kamara miképp igyekezett az érdekeltség szempontjainak érvényt szerezni a törvényelőkészítések munkáiban.

A borszéki üvegyár megkezdélté működését. Borszékről táviratozzák: Ma kezdte meg működését a borszéki üvegyár. Az üvegyár készíti a híres borszéki és erdélyrészi ásványvizekhez szükséges több millióra menő üvegeket.

A Hitelbank új főkönyvelője. A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága ma tartott ülésében Sáriós Zsigmond eddigi főkönyvelő-helyettesét a bankosztály főkönyvelőjévé nevezte ki.

Bányászati kongresszus. A bányászati és kohászati egyesület tagjai tudvalevőleg kongresszusukat tartják Körmöcbányán, az ösrégi főbányavárosban. A kongresszus keretében évi közgyűlés is lesz, amelynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés az egyesület múlt évi működéséről. 3. Az egyesület 1908. évi zárszámadásának felülvizsgálata és a felmentvény megadása. 4. Az 1910. évi költségvetés megállapítása. 5. Állami tisztviselők nyugdíjszabályzata. (Porubszky javaslata.) 6. Vajdahunyadi bányamúzeum. (Bernolák javaslata.) 7. Munkások nevelése. (Oczvick javaslata.) 8. Gróf Teleki pályadíj odaítélése. 9. Indítványok. Javaslato. 10. Előadások.

A fuvarosgazdák munkaközvetítője, amely a fuvarosmunkások sztrájkjának letörése óta működik, jó eredményeket ért el. A kocsisok — szervezetek és szervezetenek egyaránt — szívesen keresik fel és vállalnak a munkája alapján új helyet. A munkaközvetítő mellett működő békéltető bizottsággal is meg vannak elégedve a munkások. A békéltető eddig körülbelül 10—12 esetben ítélkezett s nagyobbára a munkások javára.

Fenyegető munkásinség. Hajduságban a rossz aratás következtében sok munkás munka nélkül maradt és ezek nagy inségnek néznek elébe. Az alispán és a közigazgatási bizottság a munkások érdekében kérte a földmivélsügyi és kereskedelmi minisztereket, hogy rendeljék el már most a debreczen-tokaji köut kiépítésével egyidejűleg a debreczen-egri törvényhatósági ut kiépítését is, hogy a tél beálltáig a munkások keresethez jussanak.

A kamarai választások. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarai tagválasztások előkészítése során a központi bizottság ma felhívja a kerületi albizottságokat, hogy a választói joggal bíró kereskedőkről és iparosokról a kamara irodája által összeállított névjegyzékeket vizsgálják át, a szükséghez képest egészítsék ki és a kiigazított névjegyzékeket ez év október 15-ig küldjék be a központi bizottsághoz.

Cserebogár irtása. A Sopronvármegyei Gazdasági Egylet felhívta a gazdaközönséget, hogy a vármegyében a gyümölcsstermetést fenyegető cserebogár pajortját még idejében erélyesen pusztítsa a gazdaközönség, hogy nagyobb károktól megmenekedjék. Gyárak és uradalmak a védekezés sikere érdekében a cserebogarak kiszedését pajortját litérenként díjazták. Ezirányu védekezésnek nagy fogamatja is lett, mert összesen 60,996 liter cserebogarat fogtak össze és így többek közt a rétfalui asztaltársaság tízennégyezer liter cserebogaráért fizetett a pusztítóknak.

Sorsolás. A Magyar Jelzálog-Hitelbank kamatoztatlan nyereménykötvényeinek sorsolása folyó hó 25-én délután 1/2 órakor fog a bank helyiségeiben kir. közjegyző jelenlétében megtartatni.

Borkiállítás Balaton-Almádiban. Augusztus 28., 29. és 30. napján Balaton-Almádiban bor-, gyümölcs- és virágkiállítás lesz. Ezzel kapcsolatosan

29-én, vasárnap délután nagy népiünnepet rendez a vigalmi bizottság, amikor is borkóstoló lesz, amelyre borvevőket is szívesen látnak. A kiállítást a balatoni szövetség rendezti s élén dr. Ováry Ferencz országgyűlési képviselő, a balatoni szövetség elnöke áll.

Az Esterházy hitbizomány bérlete. Az Esterházy hercegi hitbizomány tulajdonát tevő uradalmak közül azok, amelyek Sopron vármegye területén fekszenek, az 1910-ik év október havában lejárnak. Ide tartozik a kapuvári, a csornai, a rábaközzel, a szili, pusztai, a petleni, a sopronkeresztúri és a többi kisebb-nagyobb birtoktest. Mindezekig bizonytalan volt, hogy megújítják-e ezeket a bérleteket, vagy házi kezelésbe veszik, mint az a boldogasszonyi uradalommal is történt. Ertesülésünk szerint még ez év szeptember havában kibocsátják a hirdetményt, amely ez uradalomnak bérbeadására vonatkozik. Hír szerint csak azokat az uradalmakat fogják ezúttal bérbeadni, melyekre megfelelő ajánlat érkezik.

Nagy villamosági társaság Konstantinápolyban. Konstantinápolyból jelenti tudósítónk, hogy a Berliner Deutsche Bank vezetése alatt ott villamosági részvénytársaság alakult 12 millió frank alaptőkével, amelynek feladata Konstantinápolyban és környékén villamos vasutakat építeni.

Az Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság gözösei közül kedden a Tibor Fiuméből Rouenba, szerdán a Széll Kálmán Szantoszból Rio de Janeiroba indult.

Nem lesz olcsóbb a kivándorlás. Már régebben el volt terjedve az a hír, hogy a fedélközi személytarifákat az Atlanti-óceánon le fogják szállítani. Most Berlinből megczáfolják ezt. Jelentik ugyanis, hogy a Hamburg-Amerika Linie megczáfolja azt a hirt, hogy a fedélközi személytarifák az Atlanti-óceánon leszallítja.

Az Anker forgalma. Az „Anker“ élet- és járadék-biztosító-társaság (Magyarországi igazgatóság, Budapest, V., Erzsébet-tér 13.) 1909 július havában benyújtott a társaságnál 996 ajánlat 7.476.454 K biztosított összegre és kiállított 870 kötvény 6.389.946 K összegre. Díjak fejében bevett a társaság 2.096.216 K-át, elérés és elhalálozás folytán kifizetett 3.965.943 K-át. A január-július havi időszak alatt benyújtott 6987 ajánlat 53.283.255 K-ra és kiállított 6204 kötvény 46.694.936 K-ra. Ugyanezen időszakban díjakért 12.796.634 K-át vetelezett be a társaság, elérés és halálos esetek folytán pedig 13.209.141 K-át fizetett ki a társaság. A társaság vagyona 1908. december 31-én 178 millió K, biztosítási állomány 550 millió K. Halálozások és esedékessé vált elérési biztosítások folytán a társaság fennállása óta 365 millió K-át fizetett ki.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:

Pincen-féle lümlámpa fűrdők

szív- és véréredényel-

meszedés ellen.

Elektromágneses gyógyítás

Röntgen sugarakkal való

kezelés.

Magas feszültségű áram-

mal való kezelés (Arson-

valisatio).

Kék fényvel való kezelés.

Villamos hőfűrdők (Elek-

trotherm).

Villamos fényfűrdők.

Villamos masszázs (Vib-

ratio).

Galván, Farad és Franklin

árammal való kezelés.

Villamos vízfűrdők.

Szénsavas fűrdők:

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neu-

rasthenia, hystéria).

Ideggyengeségi állapotok

Álmatlanság, Fejfájás.

Hűdések (Paralysis).

Idégtájdalmak, Idegcsábák

(Neuralgiák, Ischiás).

Gerincvelőcsorvadás (Be-

bes).

Szívbetegségek.

Véréredényelmeszedés.

Köszvény és esz, reuma,

izületi és esztbajok.

Székrekedés. Daganatok.

Anyagcserebajok (Elhízó

csukorhaj, vérszegénység)

Bőrnapok. Bőrviszketeg.

Lupus.

Hajhullás, kopaszság.

Szörtelenítés (móknól és

arozon).

Aranyeres osomók.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —

Kezelés egész napon át. Kivánatra prospektum.

TÖZSDÉK.

BUDAPESTI ARU- és ERTEKTOZSDE

Gabonatözsde.

Budapest, augusztus 18.

A készáru-piacon ma csendes volt az irányzat. Magyar áruban csekély, idegen buzában azonban igen bőséges volt a kínálat, amivel szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígértek. Mivel az árubirtokosok még így is nagy hajlandóságot mutattak az eladásra, élénk forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 55.000 q buza kelt el, közte több mint háromnegyed rész román és szerb áru, a tegnapiaknál 10 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 29.40 korona volt 79.5 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 27.40 korona 77 kilós szerb buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 15 fillérrel olcsóbb, a tengeri 10 fillérrel drágább, a zab és az árpa változatlan. — Forgalmomba került: 1400 q rozs, 19.40—19.55 koronás áron, 700 q zab, 18.40—15.50 koronás áron, 100 q árpa 19.40 koronás áron és 400 q tengeri 15.70 koronás áron. — A határidőpiacon a mai üzlet csendesen és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzőscivel indult meg; eleinte élénk kínálatra egy kis gyöngülés állott be, később azonban jobb vételkedv mutatkozott, mire az iménti árcsökkenés hamar kipótoltatott. Ettől fogva aztán lassan újra tulsulya jött a kínálat, ami ismét az árfolyamok mérsékelt csökkenéséhez vezetett. Az októberi buza 27.52 koronán indult, előbb 27.42-ig gyöngült, aztán 27.54-ig emelkedett, majd ismét 27.38-ig szorult vissza és zárlatkor 27.40 koronán maradt. A tegnap esti zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza tizenkét fillérrel, az áprilisi buza csak négy fillérrel, az októberi rozs tizenhét fillérrel gyöngült ellenben az októberi zab tizenkét fillérrel javult.

A készáru jegyzése a mai tozsán a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	29.—29.35
"	76	—	80	29.80—29.55
"	77	28.55—28.80	81	—
"	78	28.70—29.—	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.80—29.05
"	76	—	80	29.05—29.30
"	77	28.40—28.65	81	—
"	78	28.60—28.85	82	—
Pestvidéki	75	—	79	28.90—29.15
"	76	—	80	29.15—29.40
"	77	28.50—28.75	81	—
"	78	28.65—28.95	82	—
Bánsági	75	—	79	29.—29.35
"	76	—	80	29.20—29.55
"	77	28.55—28.80	81	—
"	78	28.70—29.—	82	—
Bácskai	75	—	79	29.—29.35
"	76	28.20—28.55	80	29.20—29.55
"	77	28.55—28.80	81	—
"	78	28.70—29.—	82	—
Rozs I-rendű uj	—	—	—	19.50—19.65
középmínőségű uj	—	—	—	19.80—19.90
Arpa takarmány I-rendű	—	—	—	15.20—15.60
II-rendű	—	—	—	14.80—15.20
Zab I-rendű	—	—	—	15.40—15.60
II-rendű	—	—	—	14.80—15.20
Tengeri belföldi uj	—	—	—	15.60—15.80
Korpa	—	—	—	—
Kölés	—	—	—	—

A készáru piacon elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 500 q 79.5 k, 29.40 K, 100 q 78.5 k 300 q 78.5 k 29.20 K, 200 q 78 k 29.40 K, 200 q 78 k 29.30 K, 200 q 78 k 29.30 K, 150 q 77 k 29.40 K, 200 q 77 k 29.10 K.
Szerb: 3000 q 77 k 27.40 K!
Pestvidéki: 150 q 78 k 29.10 K.
Bánsági: 500 q 78 k 28.80 K, 4000 q 77.5 k 28.75 K, 300 q 76.8 k 28.40 K, 500 q 76 k 28.80 korona.
Zimony: 2000 q 77.5 k 28 K, 700 q 77.5 k 27.90 K.
Becskekeri: 1000 q 77.7 k 29 K.
Fejérmegyei: 100 q 77 k 28.80 K.
Raktári: 1500 q 78 k 29.50 K.
Román: 750 q 81 k 28.80 K, 10.000 q 80 k 21.75 K, 5000 q 80 k 28.70 K, 7200 q 79.5 k 28.50 K.
Rozs: 800 q 19.55 K kpf par, 200 q 19.55 K kpf par, 350 q 19.40 K kpf par.
Zab: 100 q 15.50 K kpf, 100 q 15.20 K

kpf, par, 100 q 15.10 K kpf, 200 q 15.40 K kpf, 10 q 15.80 K kpf, 100 q 14.80 K kpf nyirkos.
Arpa: 100 q 14.90 K kpf par.
Tengeri: 400 q 15.70 K kpf par.

A határidőüzletben köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1909-re:

Buza októberre 27.52—27.42—27.54—27.56—27.38—27.46—27.42.
Buza áprilisra 27.78—27.74—27.88—27.70—27.80.
Rozs októberre 19.76—19.58—19.62.
Tengeri aug. —.—.
Ujtengeri májusra 14.80—14.28—14.40—14.28.
Zab októberre 14.92—15.— K.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza októberre	27.40—27.42
Buza áprilisra	27.74—27.76
Rozs októberre	19.62—19.64
Tengeri májusra	14.32—14.34
Zab októberre	14.96—14.98
Repcze augusztusra	27.60—27.80
Tengeri augusztusra	—

Budapesti gabonaforgalom.

1909. augusztus 16-tól 1909 augusztus 17-ig.

Érkezett Elszállított
m é t e r m á z s a

Buza	35696	11293
Rozs	3056	—
Arpa	3464	—
Zab	3784	—
Tengeri	—	402
Liszt	—	14531
Korpa	—	5168

Ertéktözsde.

Kedvező külföldi jelentésekre és bécsi ösztönzésre az értéktözsde irányzata ma is kifejezetten szilárd volt, noha az árfolyamok emelkedésében ez nem nagyon jutott kifejezésre, mert állandó nyereségi realizálások nagybárra egyensúlyban tartották a kínálatot a keresettel. A forgalom meglehetősen élénk volt az egész üzlet folyamán és különösen az Államvasut, a Rima, a Közuti és az Adria iránt mutatkozott igen jó érdeklődés. Az előtözsde barátságos hangulattal és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán szilárd volt az irányzat, mi mellett mérsékeltén még tovább javultak az árfolyamok. A déli tözsdén valamivel gyöngült az irányzat, mert a Berlinből várt ösztönzés kimaradt és Bécs is tartózkodóbb volt. Így tehát csak mérsékelt forgalom fejlődött ki, az árfolyamok azonban elég jól tartották magukat.

Az alant jegyzett értékeken kívül forgalmomba került még: Adria 413—415 koronán, Drasche 550—553 koronán, Salgó 586—585—587.50—587 koronán, Danubius 330 koronán, Weitzer-gyár 133 koronán.

A előtözsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 650.80—649.75—651.25, Magyar hitel r. 759.50—760.—, Osztrák-magyar államvasut r. 741.—742.—, Rimamurányi 600.—598.50—589.50, Városi villamosvasut 277.—278.—, Közuti vaspálya 579—581—580, Déli vasut 112.50—112.75 korona.

A déli tözsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 650.75, Magyar hitel 760—659.75, Osztrák-magyar államvasut 742, Leszámitolóbank 483.25—483—483.25, Jelzálogbank 444, Rimamurányi 599.50—600, Városi villamosvasut 277.50—277, Közuti vaspálya 580—579.75 K.

Dijbiztosítások Osztrák hitelrészvényre: holnapra 4—5 korona, nyolcz napra 6—8 korona, aug. hónap végére 14—16 korona.

Utótözsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 651.25, Magyar hitel 759.75, Államvasut 745.25, Leszámitolóbank 482.50, Jelzálogbank 444, Rimamurányi 599.75, Városi vasut 278, Közuti vasut 580.— korona.

Bécsi gabonatözsde.

Bécs, aug. 18. (Saját tudósítónktól.) A külföldi mértékadó tözsdék jelentései nem unszoltak nagyobb tevékenységre s így a hangulat általában nyugodt volt. A konzum szigorúan tartózkodott a vásárlástól, a forgalom minden cikkben egészen szűk keretek között mozgott. Gabonaneműek ára változatlan. Buzából elkelt 78—79 kg orosz származású áru 12.95 K Podycloczyskából. Tengeri 5 fillérrel drágult, zab ellenben új minőségekben 5 fillért veszített. Nagyon csendes volt a forgalom.

árpában, mert a pompás időjárás kedvezett a behordásnak Csehországban és Dél-Németországban, tehát a konzum szigorúan tartózkodott a vásárlástól, viszont az eladók nem voltak hajlandók ármérséklésre.

Jegyzetett buza: új tiszavidéki 14.95-15.35, bánáti 14.65-15, tótfelvidéki és csepeli 14.45-14.90 déli vasuti 14.30-14.75, marchfeldi és alsóausztriai 14.15-14.80, romániai 15.60-15.10, orosz 14.60-15.20 kor.

Rozs: tótfelvidéki 10.10-10.30, csepeli 10.05-10.20, pestmegyei 10.20-10.35 déli vasuti 10.10-10.25, különféle magyar 9.95-10.20, osztrák 10.05-10.25 korona.

Arpa: Morvaországi 8.50-9.25, marchfeldi 8.25-9.-, tótfelvidéki 7.75-10.-, győri és mosoni 7.75-8.50, középduinai állomások 7.60-8.-, déli vasuti 7.75-9.-, északmagyarországi 7.20-8.-, tiszavidéki 6.80-7.25 korona.

Magyar tengeri 8.25-8.40, Cinquantin 10.15-10.45 korona.

Magyar zab 9.60-10.05, válogatott 10.-10.25, új 8.25-8.80 korona.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, augusztus 18. A parlamenti helyzet javulása és a newyorki emelkedett árfolyamok tettek, hogy a mai előtőzsde irányzata szilárd volt. Átmenetileg államvasuti részvény magasabb árfolyamon állott, korlátok közt pedig keleti vasut és Adria részvényei javultak.

A déli tőzsde megnyitásakor szilárd volt az irányzat és az érdeklődés főleg államvasuti részvények felé fordult. A forgalom későbbi során nyugodt irányzat mellett az árfolyamok tartottak. Korlátok közt Keleti vasutársaság, Simmeringi gépgyár és Magyar általános közszénbánya részvényei javultak. Berlin is szilárd irányzatot jelentett.

Tizenegy órákor: Osztrák hitel 646.75 K, Magyar hitel 759, Laenderbank 457.50, Union 455.50, Bankgyesület 533.50, Allamvasut 742, Déli vasut 112.75, Alpesi 682, Rimamurányi 600, Adria 410.

1 óra 30 percet kor jegyeztek: Osztrák hitel 650.50, Magyar hitel 759, Anglo 300, Bankgyesület 534, Földhitel 1139, Laenderbank 458.50, Union 555.50, Allamvasut 742, Déli vasut 113.25, Dunagőzhajózás 1010, Alpesi 686.25, Prágai vasut 2715, Rimamurányi 599.50, Orosz járadék 99.85, Töröksorsjegy 185.25, Keleti vasut 601.50, Általános közszénbánya 661 K.

Bécs, aug. 18. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 118.40, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 142.50, Magyar hitelbank részvény 758.-, Magyar leszámítoló és váltó részvény 480.-, Rimamurányi 598.75, Magyar cukoripar -.-, Adria hajózási részvénytársaság 414.-, Magyar koronajáradék 92.70, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény -.-, Magyar nyeres.-kötv. sorsjegy 200.25, Kassa-Oderbergi Vasutársaság -.-, Magyar jelzálogbank -.- Magyar kereskedelmi bank -.-

Bécs, aug. 18. (Osztrák értékek zárlata). 4 százalékos papír-járadék 95.80, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.10, 1860-as sorsjegy 161.50, Osztrák hitelsorsjegy -.-, Angol-osztrák bankrészvény 300.-, Bécsi Bankverein 533.75, Osztrák magyar bank 1766, Déli vasut 112.75, Dunagőzhajózási társ. 1010.-, Dohány részv. 370.-, Cs. k. arany (vert) 11.34, Német bank. 117.86, Osztr. Lloyd 500.-, 4.2 száz. ezüst jár. 95.75-99.20 Osztr. koronajáradék 95.80, 1864-es sorsj. 292.-, Osztrák hitelintézet részvény 649.50, Union-Bank 554.50, Osztrák Laenderbank 457.75, Osztrák-magyar államvasut 744.-, Elbevolgyi vasut -.-, Alpesi részvény 685.25 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 239.90, Lipótkohó 469.50, Török sorsjegyek 185.10 K. Szilárd.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 18. (Tőzsdejelentés.) A mai megnyitás folyamán a pénzbiőség egyensúlyozta a vas- és pénzpiacokról érkezett kedvezőtlen jelentéseket. Az amerikai nyersvasárúk emelkedése és a nyugati, valamint a bécsi tőzsdék szilárdsága fokozták a szilárd irányzatot, főleg, miután a newyorki tőzsdén nem volt kedvezőtlen a hangulat. Mindezekon felül pedig az üzlet csak egyes esetekben volt élénk. Villamosági részvények többnyire 1 százalékon felül érték el nyereségeket. A nagy berlini közuti vasut több mint 2%-kal emelkedett. Kohó részvények is egyenként 1-1 1/2%-kal emelkedtek. Bankok közül ma ismét leginkább orosz értékek emelkedtek. A további folyamatban az irányzat zárlatig kevésbé változott árfolyamok mellett na-

gyon csökkent. A készpénzpiac ipari értékei meglehetősen szilárdak voltak. Napi pénz 2%, magánleszámitolási kamatláb 2 1/2%.

Berlin, (Zárlat.) aug. 18. (Saját tudósítónktól. Zárlatok jegyeztek: 4.2 százalékos papírjáradék -.-, 4 százalékos osztrák aranyjáradék -.-, osztrák hitelrészvény 204.80, Déli vasut 21.60, orosz bankjegyek 216.45, 4 százalékos új orosz kölcsön 86.25, Disconto Commandit 189.25, Dinamitruszt 170.50 Harpeni 195.30, Unifikált török járadék 93.90. 4.2 százalékos ezüst jár. 96.25, 4 százalékos magyar aranyjáradék 96.50, Magyar koronajáradék 92.90, Osztrák-magyar államvasut 159.-, Bécsi váltóár 851.50, Olasz járadék -.-, Alt. villamosági Edison 237.-, Gelsenkircheni 187.50, Laurakohó 183.40. Ingadozó.

Frankfurt, (Zárlat.) aug. 18. 4.2 száz.-os papírjáradék -.-, 4 száz.-os osztrák ar.-jár. 100.05, Magy. ar.-jár. 93.15, Osztrák hitelint. részv. 204.70, Osztrák-magyar államvasut 158.70, Északnyugati vasut -.-, Busüh-radi vasut -.-, Londoni váltóár 204.15, Bécsi Bankverein 135.-, Villamos részvény -.-, 3 százalékos magyar aranykölcsön 79.10, 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.10, Osztrák koronajáradék 96.40, Magyar koronajáradék 92.75, Osztrák-magyar bank 127.-, Déli vasut részvény 21.60, Elbevolgyi vasut -.-, Bécsi váltóár 851.66 Párisi váltóár 81.15, Union bankrészvény -.-, Alpesi bányarészvény -.-, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) aug. 18. 4.2 százalékos ezüst járadék 98.90, 1860. sorsjegy 163.50, Déli vasut 21.70, 4 százalékos aranyjáradék 99.60, Osztrák hitelrészvény 205.10, Osztrák-magyar államvasut 158.75, Olasz járadék 104.50, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.35. Szilárd.

London, aug. 18. Angol consol -.-

Páris, (Zárlat.) aug. 18. 3 százalékos francia járadék 88.15, Osztr. aranyjáradék 101.80, Magyar aranyjáradék 97.35, 5 százalékos bolgár kötvény 1895. évről 503.-, 3 3/4 százalékos Olasz járadék -.-, Déli vasut elsőbbségi kötv. 28.-, 5 százalékos marokkói járadék 517.-, 4 százalékos 1890. román kölcsön -.-, 4 százalékos kons. amort. román jár. 93.40, 4 százalékos amort. román járadék -.-, 5 százalékos orosz járadék 103.80, 4 és fél százalékos 1909. orosz jár. 97.15, 4 százalékos spanyol jár. 96.75 4 százalékos unifikált török jár. 94.50, Török sorsjegy 175.75, Török dohányszerviz 395.- Osztrák földhitelintézet 12.10, Osztr. Länderbank -.-, Magyar jelzálogbank 471.-, Banque de Paris 16.52, Banque Ottomane 714.- Osztrák-magyar államvasut 795.- Déli vasut 119.-, Meridionalvasut -.-, Hartmann gépgyár 575.-, Rio Tinto 1970.-, Sucrerie d'Égypte 34, Tula 339, Urikányi köszén 162.- Chartered 46.75, De Beers 402.- East Rand 133.50, Jagersfontein 175.50, Trans. Land Cop 79.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.18, Váltó német piacokra (rövid) 123.15, Váltó Bécsre (rövid) 104.87, Váltó Belgiumra (rövid) 1/3, Olasz aranyváltó (rövid) 1/4, Váltó Svájcra (rövid) 1/10, Csekk Londonra 25.18, Magánkamatláb 1 1/4. Szilárd.

Üzleti tudósítások.

Sertéskonsumvárosi jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbiztonsági igazgatósága.) Augusztus 18-án. Előző napi eladatlan maradvány 99 drb sertés, 24 drb süldő, 2 drb malacz. Pótfelhajtás 23 drb. sertés, - drb süldő, - drb malacz. Mai felhajtás 1524 drb sertés, - drb süldő, 0 drb malacz, összesen 1646 drb sertés, 24 drb süldő, 2 drb malacz. Eladatott 1508 drb sertés, 12 drb süldő, 0 drb malacz. Mai maradvány 138 drb sertés, 12 drb süldő, 2 drb malacz.

Következő árak jegyzettek: Zsirsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felül ételsúlyban 109-112 fill., ételsúlylevonással - fillér. II-odrendű 280-350 kilogramm 109-118 fill., ételsúlylevonással - fillér, silány - fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül étős. - fillérig, ételsúlylevonással 132-149 fillérig, fiatal közép 220-300 klg.-ig - fill. ételsúlylevonással 130-152 fill.-ig, fiatal könnyű 120 kilogramm - fillérig, levonással 130-150. Huszsertés, nehéz 300 kilogrammon felül - fill. lérig, könnyű 140-300 kilogramm - fill.-ig, ételsúlylevonással - fillérig, belföldi süldő 128-130 fill.-ig, külföldi süldő - fillér, malacz - fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Köbányai sertés piac.

Budapest, aug. 18. Hizott sertésárak. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klg-ron felül) -.- fillér, Öreg közép (páronként 300-400 klg.) -.- fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 140-142 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 klg-ig terjedő sulyban, 142-144 fillér, könnyű (páronként 250 klg-ig) -.- fillér. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klg-ron felül) -.- fillérig. Közép (páronként 240-280 klg.) 142-144 fillérig, könnyű (páronként 240 klg.) 144-146 fillérig. Sertélszám: 1909. évi aug. hó 16. napján volt készlet 28816 darab, - 1909. aug. hó 17-én felhajtott - drb. - 1909. aug. hó 17-én elszállított 221 drb. - 1909. aug. hó 18. napjára maradt készletben 28595 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 18. —

Pályázatok. A sárospataki református főiskolához háznagyi állásra szeptember 1-éig; a lugosl m. kir. pénzügyigazgatóságához több pénzügyőri, szemlélni és fővigyázói állásra két hét alatt; a kalocsai kir. törvényszék elnökéhez a dunavecsei kir. járásbírósnál betöltendő ideiglenes másod-djnikoi állásra 8 nap alatt; a pécsi m. kir. posta-és távirat-igazgatóságához a Niklán (Somogy megye) betöltendő postamesteri állásra aug. hó 20-áig; a beregszászi kir. törvényszék elnökéhez jegyzői állásra két hét alatt; a lőcsei m. kir. pénzügyigazgatóságához adóhivatali ellenőri állásra két hét alatt; a veszprémi kir. törvényszék elnökéhez a pápai kir. járásbírósnál betöltendő albirói állásra két hét alatt; a dévai m. kir. pénzügyigazgatóságához a körösbányai m. kir. adóhivatalnál betöltendő adóhivatali segédi állásra két hét alatt nyújtandók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Inn, Duna, Morva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszn, Latorca, Laborez, Ung), date (aug. 17, aug. 18), and water level (méter). It lists various locations and their corresponding water levels on two consecutive days.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban száraz, tulnyomóan derült és igen meleg idő uralkodik; a hőmérséklet jobbra meghaladta a 30 C°-ot és maximuma Szegeden 34 C°, minimuma pedig Árvaváralján meg Botfalun 8 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Igen meleg idő várható, nyugaton elvélve zivataros esőkkel.

(Sürgönyprog.: Meleg, nyugaton elvélve csapadék, zivatarok.)

Table for weather forecast with columns: Allomas, Lárnyomás mm, A hőmérséklet Celsius szarint, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérséklet max/min. It lists various locations and their weather conditions.

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYÁS

TÉLIKABÁT 35, selyem vagy angol, beléssel 45, prima ölt. vagy átmeneti kabát 30 frt.

Csakis mérték szerint, első-rangu kivitelben. Angol kőszpénzrendszerű nriszabótermek ZÉLINGER SAMU Budapest, IV., Bolváros. Magyar-u. 3. l. em. Kossuth Lajos-utca mellett — Telefon 118-52.

KÜLÖNFÉLÉK.

Emlékek.

A pókháló asztalfiókból
Előkerült egy régi kóta...
Elfelejtette a nagyszony
A mentettet már azóta.

A levendula illatából
Nem maradt semmi, semmi emlék.
A poros kótát a nagyszony
S az unokák is elfeledték.

Odakünn az akácok nyitnak,
A hófehér, szelid akácok,
A galambóshaju nagyszony
Leült az ódon zongorához.

És lágyan szállottak a hangok,
A rezgő mélabus akkordok...
A galambóshaju nagyszony
Régóta nem volt ilyen boldog.

De mikor már a sárga kóta
Utolsó oldalát lapozta
S valami hervadt, régi emlék
Fehér lelkébe szállt, titokba.

A kopott billentyűkről ujj
Lesiklott... Nem játszott tovább.
— Künn tavasz volt... Akácok nyitnak
És mosolygott az ibolyák.

Karafiát Jenő.

(A birkakirály.) Amerikában, ahol tulajdonképpen koronás királyok nincsenek: annál több a koronázatlan király, ahogy itt a pénznek és óriási vagyonnak az urait nevezik. Az olyan elnevezés, mint olajkirály, acélkirály, vasutkirály: szinte már egészen közönséges és megszokott dolog és így nem csoda, ha a legújabb felbukkant „birkakirály” általános érdeklődést keltett.

Bill Brown, így hívják a birkakirályt, pár évvel ezelőtt még tanító volt és havi 40 dollárért tanítókodott Oregon állam egyik vidéki városkájában. Bill Brown sehogy sem volt megelégedve sorsával és elégedetlenségének azzal a csattanós elhatározással adott kifejezést, hogy egyik Oregon állambeli farmerhez beszegődött — juhászbojtár-

nak. A tanítóból lett juhászbojtár teljesen meg volt elégedve a cserével és teljes odaadással és kitűnő kedélyvel élt új hivatásának. Két év múlva már annyira haladt, hogy önállóvá tette magát és a saját birkanyáját terelhetette ki a mezőre. Azóta mindössze nyolcz esztendő telt el és az egykori tanítóból mérhetetlen gazdagságu „birkakirály” lett, akinek rendes évi jövedelme meghaladja az egy millió négyezer dollárt...

A birkakirálynak ez idő szerint 190 ezrenyi acre legelője van, a birkák száma pedig meghaladja a két és fél milliót. Azonkívül újabb lovakat és szarvasmarhákat is tenyészt, még pedig olyan sikerrel, hogy a saját tenyésztésű lovainak a száma meghaladja a kilencz ezret, a különféle szarvasmarhák száma pedig közel tízennyolcz ezer. Mint-hogy a nagyarányokban fejlődő ló- és szarvasmarhatenyésztésnél fogva lassanként problematikusá kezd válni a „birkakirály” elnevezés korrektsége: a birkakirály környezete igen valószínűnek tartja, hogy a birkakirály elnevezést az általánosított és találhatóbb „marhakirály” elnevezés fogja fölváltani. A jövendő „marhakirály” egyébiránt annyira takarékos, hogy még rendes csekk-könyvet sem nyomtat és gyakran százezrekről szóló összegeket összeszakadozott közönséges csomagoló papírosra állít ki. A birkakirály egyik igen érdekes jellemvonása még, hogy különösen a birkák gyapjájért rajong és többször kifejezte már az óhaját, hogy akkor lenne igazán boldog, ha a sok millió font finom fehér gyapjút magával vihetné a más-világra. Minthogy azonban ez nem lehetséges: egyelőre csak aziránt intézkedett, hogy halála után olyan sirba helyezték örök nyugalomra, mely gazdagon ki lesz bérelve gyapjuval.

(Hogyan alszanak a különböző nemzetek.) A kényelemről is annyiféle nézet és fölfogás uralkodik, mint mindenről széles e világon és amit az egyik a jóízű alvás elengedhetetlen feltételének tart, az a másik szemében legbiztosabb szer arra nézve, hogy az álmot teljesen elűzze szeméről. Az európai és az amerikai ember általában csak akkor alszik jól, ha van jó fejtámasz; ezzel szemben a japán ember négyszögletes fadarabot tol a feje alá és ezen épen olyan jól alszik, mint ellenlábasai a tollas-vánkoson. Kinában az ágy a lakás legdrágább butoradaraja. Többnyire gyönyörűen van faragva, eselleg nemcsé fémekkel kiverve. De ebben a reinkarnált ágyban a kínai ember csak egyszerű gyékényen fekszik, mert ő csak így tud jóízűen aludni. Az északi népek álmatlanul hanykolódnak éjszakákon át, ha ágyukban nincs elég helyük arra, hogy jól kinyújtózkodhassa-

nak; a tropikus vidékek lakói ellenben megelégszenek a függőágyval, amelyben majmok módjára összekuporodnak. Az orosz paraszt a kemenczében alszik, amikor pedig reggel félig megsülve fölébred, hideg vízben megfürdik, hogy az egyensúlyt ismét helyreállítsa. Az eszkimó rénszarvasbőrrel való hálószékbe bujik, hasonlóképpen az indus is, csak hogy ez utóbbinál a zsák könnyű szövettel készül és csak védelmüül szolgál a moszkító ellen. Az amerikaiak a tollat már csak a fejtámaszban türik meg, ágybetétül matrácot használnak, a régi módi dunnát pedig teljesen kiszorította a gyapjutakaró, ami egészség tekintetében igen okos haladásnak tekinthető.

(Milliomos mint csavargó.) A milliomosok tudvalevőleg különös dolgokban lelik kedvteléseiket. Edward A. Brown, az ismert deneveri milliomos, abban leli kedvét, hogy csavargónak öltözik és mint ilyen meglátogatja és tanulmányozza a különböző jótékonyági intézeteket. Brown jelenleg Philadelphiában, a Bellevue Hotelben lakik. Innen indult el a napokban csavargónak öltözve körutjára és felvette magát a Wayfarers Lodge-ba, egy jótékonyági intézetbe, amelyre a philadelphiaiak különösen büszkék. A napokban kijelentette Brown, hogy az intézet legrosszabb az országban, mindenesetre van olyan rossz, mint a bostoni. Egy másik csavargó, akivel találkozott, már előre óvta őt attól, hogy bemenjen. Mikor bement az intézetbe, felvették ugyan, de nem adtak neki vacsorát. Egy nyomoruságos ágyban kellett aludnia és reggel 4 órakor már felköltözték. Adtak neki reggelit s azután három órán keresztül egy szivattyúnál kellett dolgoznia, úgy, hogy azt hitte, hogy eltörik a háta. Azután ismét visszatért az elegáns hotelbe és élesen megkritizálta az ilyen fajta jótékonyágot.

(A párbaj elkerülésének művészete.) Willy francia regényíró, a „La Plume” szerkesztője elmés módját találta fel annak, hogy mint kell a párbaj elől kibújni. A szerkesztőség egyik tagjával meg kellett volna verekednie egy közös barátjuk szép szemei miatt. Már egymással szemben álltak a küzdőtérén, mikor Willy mindenféle mozdulattal azt árulta el, hogy majd eldől az éhségtől.

— Nincs ellenükre, ha előbb megreggeliz-nék? — fordult a segédek felé. — Hiszen azután is megverekedhetünk.

Az ellenfél is beleegyezett s a reggeli nagyszertű ivással végződött. Mikor alaposan elázta, valamennyien egymás nyakába borultak s a párbajból természetesen nem lett semmi.

dom, hogy ez a boldogtalan terv ép úgy sikerülni fog neked, hazád és magad romlására, mint lángszednek sikerülhetne a legdicsebb győzelem, mit valaha a szabadság ellenségein kivívtak. Igazad van, jól megválasztottad az eszközöket; föllépésed sok lármát fog csinálni, beszélni fognak rólad a sajtóban és az udvarnál. Akkor majd előléphetsz a világ elé, bevallhatod, hogy te irtad azt a művet, mely az elvtagadást dicsőíti — és mindenkit meggyőzől vele, hogy a császárság legbugyóbb hive vagy, mintaképe a jóérzelmű békés polgárnak és kivetheted részedet a dicsőségből is. Akkor aztán a peredet rögtön megszüntetik; a kormányelnök szerencsét fog neked kívánni sikeredhez és az elvtagadáshoz; sőt talán a császár is magához hivat. Majd szépen kibékülsz, hatalomhoz fogsz jutni s lelkiismereted ideig-óráig azzal némitod el, hogy ezen az uton többet tehetsz hazádért, mintha addig, míg nem volt késő, harcra szólított a bitorló kalandort s a pokolba üztetted volna minden pereputtyával. De ne hidd, hogy a bűnhődés el fogna maradni; a népek támadni fog új vezére s vagy együtt fogsz bukni Napoleonnal, vagy kezében te lész az eszköz a szabadság ellen egy új merényletbe, mely a mi fölkonzolálásunkkal fog végződni. Most állsz a döntő lépés előtt; az egyik utra hivlak én, kezemben a becsületes hazaszeretet zászlójával, itt nehéz küzdelem, talán bukás vár rád, — a másik uton ott látod magad előtt a főrangú hölgyet, kinek szívet már bírod, ott szíven kívül — kezét is és vele millióit, az ndvar kegyét, a hatalmat, a fényt és mindazt, amivel az árulásért a királyok fizetni szoktak. Ha gyenge az én szavam, hogy visszatartsalak tőle, válaszod ez utóbbi, menj, rohanj a kárhozatba, csald meg az egész világot és magadat, — hirdesd, hogy ez az igazi hazaszeretet s mi vagyunk a gazok! De ne feledd, hogy van egy ember, aki belát a szívedbe és kérjed az istenedet, hogy ez az ember, aki ma még csodál és imád s az életét áldozni kész érted — egykor bírod ne legyen!

— Itélien hát köztünk a nép, a párt, a

köztársasági végrehajtó bizottsága — válaszolt Kamill, mereven tekintve Greppóra. Addig pedig, ha árulónak tartasz, ne hagyd nálam titkaidat; ki tudja, nem fogom-e följelenteni a kormánynak a forradalom titkos szervezetét? fegyvertárat? nem fogattatom-e el az egész végrehajtóbizottságot, mikor majd együtt ülésezik? Ez is megér annyit, hogy — kegyelmet nyerek érte, sőt minden szinpadi árulásnál kézzelfoghatóbban bizonyíthatom be vele, hogy nem tartok többé veletek. Ne légy tehát nagylelkű; im itt állok előtted védtelenül, vedd ki zsebedből a forgópisztolyt s löj le, vagy üssél a szívembe kést. Nem fogom védeni magamat. Mikorára észreveszik, hogy meghaltam, te már a torlaszok tetején harcolhatsz.

Greppo megvetőleg nézett végig Du Charras-n.

— Annyira súlyedtél már is, hogy gondolni tudtál ezekre? Van is neked szükség arra, hogy közönséges gazságot kövess el, olyat, aminőt az utolsó rima is tudna! Oh az a titok nagyon jó helyen van nálad, mert Du Charras Kamillnak szüksége van arra, hogy magamagát is becsületes embernek tartsa, s hogy ne legyen ember a földön, aki azt mondhatja, hogy az hazugság. De hát tőled elég árulás az, hogy nem tartasz velünk; tudod te azt jól! — azt is tudhatnád, hogy engem ezzel a fogással sem fogsz félrevezetni. Keserű dolog lehet, elhiszem, de ebbe már bele kell nyugodnod, hogy van egy hajthatatlan ember, aki olvasni tud szíved legtitkosabb redőiben, s akit nem csalsz meg soha!

— S aki hazaárulónak gyaláz mindenkit, aki nem tart vele!

— Téged egyedül! Egyedül téged, akinek neve egymagában egész hadsereggel fölért, aki kezdedben tartod a nemzedék sorsát, aki előtt nem titok, hogy a császár és emberei őrtül kalandba akarják sodorni Franciaországot s aki ahelyett, hogy megmentené hazáját a leveletés veszélyétől, a bitorló zsarnok uralmától

— az elhatározó pillanatban térdet fejet hajts megalkuszik.

— Halld Greppo! — szólt Kamill nyugodt, békülékeny hangon — két dologról kívánom, hogy teljesen tájékozva légy. Az egyik, hogy engem meggyőződésembe megingatni nem lehet; a másik, hogy nem fogsz találni sértő szót, melyért téget felelősségre vonnának.

Greppo e szavakra föltette kalapját s az ajtóhoz lépett.

— Mi tehát végeztünk egymással — szólt Du Charrastól félig elfordulva. — És talán végeztünk az egész életre; Du Charras Kamill, aki barátom volt, az meghalt, ami belőle életben van, az nem nekem felelős többé, hanem pártjának. Ott, a cserbenhagyott tábor közepette még látni fogjuk egymást!

— Ott leszek! — válaszolt Kamill, azzal bement a szomszéd szobába. Greppo, ki így magára maradt, ingerülten szakította fel az előszoba ajtaját s néhány perc múlva kívül volt a kapun.

XXVII.

Mint az olvasónak tapasztalnia alkalma volt, gróf Lorrain az ügyesen szőtt hálóból semmi szín alatt sem akarta áldoztatni kisiklani engedni. Azzal, hogy a holttest kezéből kivette a pisztolyt s azt újra megtöltve a fegyvertartóra tette, többet ért el, mint ami azelőtt szándékában állott; azt tudniillik, hogy Du Charras Kamill e fogás következtében közönséges gyilkossággal volt vádolható.

Helen vallomása mentette ugyan némileg, de ez csekély bizonyító erővel bírhatott, mert nemcsak a tényleges körülmények voltak vele ellenmondásban, hanem e vallomás megbízhatósága is kétségessé vált, amint Helén nyíltan kijelentette, hogy Du Charras Kamillt szerette és szeretni nem szünt meg a véres katasztrófa után sem.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK

Csütörtökön, 1909. augusztus 19-én.

Király Színház Fő nyári színház

Táncos huszárok Operett 3 felvonásban. Írta Ferenc és Szirmai Albert...

Műsor: Péntek d. u.: János vitéz este: Az elvált asszony...

Magyar Színház

Ferradalminász Dráma 3 felvonásban. Írta Sophus Mihalies...

Műsor: Csütörtök: Ferradalminász Péntek d. u.: A császár katonái...

Don Quijote

Kezete 1/3 8 órákor Műsor: Péntek d. u.: János vitéz...

Föv. Városligeti Színház

Az erdészleány. Operett három felvonásban Kezete 1/3 8 órákor

Műsor: Péntek d. u.: A Smokk-család este: Az erdészleány...

Vigszínház

Zárva

Uránia Színház.

Shakespeare. Kezete fél 8 órákor

APOLLO-PROJEKTÓGRA

Megnyitó diszeloadás csütörtökön, augusztus 19-én, délután 6 órákor

szenzációs műsorral. Ez alkalommal fogjuk új falalmányunkat, a világos nézőtér mellett való vetítésre szolgáló vetítő emyöt először bemutatni.

CIRKUSZ BEKETOW Városliget. Telefon 107-46 Ma, csütörtökön, aug. 19-én 2 Fényes Előadás 2

AMERIKAI PARK Igazgató: FRIEDMANN A. Telefon 4-49. Nyitva d. u. 6 órától reggel 4 óráig. Ma a szenzációs új augusztusi műsor.

BUDAPESTI CABARET BONBONIERE TERÉZ-KÖRUT 29. SZ. TELEFON 52-88 Megnyitó előadás BALINT DEZSŐ

Fővárosi Orfeum Waldmann Imre igazgató. VI., Nagymező-n. 17. Az augusztusi műsor szenzációs sikert aratott.

ROYALORFEUM

Pénteken augusztus hó 20-án este 8 1/2 órákor megnyitó előadás szenzációs teljes új műsorral.

JARDIN de PARIS

Városliget, Erzsébet királyné-ut 1. Telefon 167-25 Kezete 9 órákor. Teljesen új augusztusi műsor.

ANNIE DIRKENS. a bécsi világ híri operette-pramadonája. Előjegyzéseket a Jardin pénztáránál 5 órától este 8-ig elhozadnak.

Alkalmi Butoráruház

Legelősből berásárlási forrás burok, garnitúrák és szőnyegekben!

BALASSA és RÓNA " butoráruháza " Budapest, VI., Eötvös-utca 17. sz.

Modern Vizgyógyintézet SZENT-MARGITSZIGET-GYÓGYFÜRDŐ 43-30 szénsavas kénes égvényes gyógyforrás

A MAGYAR BÜNTETŐ TÖRVÉNYKÖNYV a büntettekről és vétségekről. (1878: V. és 1879: XL. t.-cz.) Kiegészítve az 1908. évi XXXVI. törvénycikkel.

ELŐPATAKIE FORRÁS KIVÁLÓ VASAS SAVANYUVIZ: GYOMORBÁJOK ÉS SÁRGASÁGELLEN

WÁGNER MANO tan- és nevelőintézete nyilvánossági joggal RÁKOSPALOTÁN. (Vasuti-, pósta-, távirat- és telefonállomás.)

RÉPÁTI VIZ AZ ÉGVÉNYES ÁSVÁNYVIZEK GYÖNGYE HURUTOS BANTALMAK ELLEN.

Mai korban kell, hogy zongoraoktatásban részesítse gyermekét minden intelligens család szívesen is tenné, de egyik másik nincs

Lekéselt! mert nincs jó órája, pedig megbízható, pontos járása órák POLGÁR KÁLMÁN

Berson gummi sarok

nélkül
a legdrágább cipő is tökéletes. A szőjegyre
ügyelni tessék:

„BERSON“

legjobb gummisarok a világon. Kapható minden
bőr-, cipő-, gummi-áru- és drogueria üzletben.

Nagyban szétküldi

SIEGMUND BEER & SÖHNE,
WIEN, VI.

„Berson“
Kerek gummi
sarok.

Bouvet-Ladubay

legjobb és legolcsóbb

francia porcelán

Vezérképviselet:

PRÁGA,
Soukenicka 30.

Utra!

A legújabb angol bőrszabású „Skech“-kabátot vegyünk 38-60 koronáig.

KOCH Testvérek

Budapest, IV., Károlykorút 26. sz.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, NŐSZAJÁNDÉK, TÁRGYAK

LEGELENYŐSEBEN

POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERESZ-ES MŰRÁSZ

üzletében szerezhetők be

BUDAPEST, Erzsébetkörút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK
ÁRJEGYZÉK 20 00 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratok Budapest-Vác és Nagymaros között.

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. é. augusztus hó 20-án és 22-én rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest-Vác-Nagymaros között. Indulás Budapest-Petőfi-térről 8 óra délelőtt és 2.30 óra délután; Budapest-Battyány-térről 8.05 óra délelőtt és 4.30 óra délután; Óbuda-ról 8.20 óra délelőtt és 2.50 óra délután. — Erkezés Vágra 10 óra délelőtt és 4.30 óra délután; Nagymarosra 11 óra délelőtt és 5.30 óra délután. — Indulás vissza Nagymarosról 11.30 óra délelőtt és 8 óra este; Vácról 12.15 óra délelőtt és 8.45 óra este. — Erkezés Budapest-Obudára 1.10 óra délután és 9.40 óra este; Battyány-térré 1.25 óra délután és 9.55 óra este; Petőfi-térré 1.30 óra délután és 10 óra este. — Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők: Budapest-ről Vágra vagy megfordítva: I. hely 60 fillér, II. hely 50 fillér; Budapest-ről Nagymarosra vagy megfordítva: I. hely 1 korona 20 fillér, II. hely 80 fillér; Vácról Nagymarosra vagy megfordítva: I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér. — Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron; a m. kir. állam- és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon II. osztályú jeggyel utazhatnak.

Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegy adatnak ki és pedig: Budapest-ről Nagymarosra és vissza: I. hely 1 korona 80 fillér, II. hely 1 korona 20 fillér; Vácról Nagymarosra és vissza: I. hely 1 korona 10 fillér, II. hely 75 fillér. Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség eső ellen is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árákkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargőzös közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármily okból abban kellene hagyni, úgy erről a társulat idejekorán hírdetést fog közzétenni.

A forgalmi igazgatóság.

THE GRESHAM

Életbiztosító Társaság Londonban.

ALAPITTATOTT 1848.

Magyarországi Igazgatóság Budapesten

V. Ferencz József-tér 5-6. (salát palotában.)

Előleg életbiztosításokat a legkülönbözőbb kombinációk szerint, előnyös díjak és feltételek mellett. A Gresham

ötvényfeltételei kiválóan liberálisak.

Magyarországi igazgatótanács:

Gróf Andrássy Géza v. b. t. t. országgy. képv. elnök.
Battyány Tivadar gróf országgyűlési képviselő.
Benkovszky Sándor gróf országgyűlési képviselő.
Dr. Gerenday György kincstári jogügyi főtanácsos.
Karatsonyi Jenő gróf v. b. t. t. országgy. képviselő.
Boglari Simon Jakab a budapesti főzséde alelnöke.

igazgatók: Beckett A. Reginald Schuk József

Vagyoniállás 1907. december 31-én 285.857.564.85 K
Érvényben levő biztosítások — 600.000.000. —
Biztosított feleknek kifizetett — 584.528.685.95
Magyar értékek, elhelyezett díjtartalék 27.486.085.10

Titkos

betegségek

hugycsófolyás,
hugycsósülkületek,
hólyagbántalmak,
altosti sebek,
hőrbetegségek,
bujakór (syphilis)
az önfertőzés utó-
következményei,
elgyengült férfierő,
női bajok,
fehérletyűs, stb. stb.
alapos, gyors és gyökeros kigyógyítására a foglalkozás zavarása nélkül bevált, sikeres és lelkiismeretes gyógymódjáról fogva legjobban ajánljuk.

Dr. Garai

— szakorvos —
rendelő intézetét
Budapest, VI.,
Andrássy-ut 24.

FELTŰNÉS NÉLKÜLI
eredményes gyógyítás
levélileg is.

Kívánatra gyógyszer-
ről is gondoskodik.
Rendel naponta 10
órától 4-ig és este
7-8 óráig.
Levelekre azonnal vá-
laszol.

A vadászati idény

beküszöntével ajánljuk
dus választékú és elsőrendű minőségű
vadászfegyvereinket,

melyek csekély hávi
részletfizetés mellett

beszerezhetők.

Aufrecht és Goldschmied
fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 30.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6—C. 82

Akar nőstíni?

Több mint 600 vagyonos hölgy előjegyzésben. Urak, ha vagyon nélkül is azonnal jelentkezzenek L. Schlesinger S. Berlin 18.

Szepességi

uri család koszába fogad a jövő tanévre, elemi te járó gyereket, német szó elsajátítása biztos. Gondos nevelés, jó bánásmód zongora. Czim a kiadóhivatalban megtehető. 5805

Társat keresek

10,000 korona tőkével 5 év óta fennálló, az ország összes városaiban bevőkörrel rendelkező, jó hírnévnek örvendő hüvelyes termény üzletemhez. Ajánlatokat »Engros« jelige alatt Budapest, VII. számú postahivatalhoz poste restante kérek.

Jó és olcsó

nyaraló és üdülőhely: **Lőcse** szab. kir. városa, Szepesvármegye székhelye; 673 méter magasan a tenger színe fölött, a városban és a város körül szép sétányok, 1—2 kilométernyire fenyvesekkel környezve, teljesen portalan, ózonos levegővel; kitűnő jó forrásvíz-vezetékekkel, villamos villagítással, kikövezett és csatornás utcákkal és kertekkel; jó és olcsó elemezéssel, könnyű közlekedéssel, kellemes szórakoztató és kirándulószerzőhelyekkel. Az odautazás és ott elszállásolás körülményeiről tisztes felvilágosításokkal szívesen szolgál a város rendőrkapitánya.

„Mária Immaculata“

internátus és szanatórium Fiume.

Művelt családok leánykái részére, főleg olyanoknak, akiknél az egészségi szempont is fontos. Az internátus vezetősége nagy súlyt fektet a szép magaviseletre és finom modor elsajátítására. Az intézetben elemi iskolák és a négy polgáriskolai osztály van. A rendes tantárgyakon kívül kézimunka, zene és idegen nyelvek (német, olasz, francia, angol) vannak kultiválva. Az intézet tulajdonosa és főnöknője Horváth Teréz, akinek neve teljes garanciát nyújt az intézetbeli rendért, valamint gondos és szeretetteljes ápolásért. A tanév kezdete szeptember 1.

BUTOROK

aló-, ebéd-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda-berendezések, rez- és mahagoni butorok, szőnyegok és függönyök, valódi angol borgearnitúra eladása s vétele **Wechsler Karoly**nál VII., Király-utca 23. I. em. Karáczy-utca sarok.

Pénzszekrények

és amerikai irodabutorok, használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Csemegeszállót

legszebb piros chasselas és passatultit 5 kilónként 3 koronaért, válogatott nagy őszibarackot 3 koronaért, zamatos körtét legfinomabb aszfali almát, turkisztán, ananász, kantalup dinnyét 2 koronaért küld Müller I. szállótelep-tulajdonos Kis-kunhalas,

Káposztának száza

hattól 8 forintig, görög-dinnye hattól 10 forintig, cukordinnye tiztől 15 forintig mindannyi nemes fajok, paprikának, ugorának száza harminctől 60 krajczárig, paradicsom márszája 6 forint Almának, körtének, szilvának nyolctől 12 forintig, bármelyikből postakosárként 1 forinttal előleg beküldésével. Gyümölcskivitel Csongrádról.

Csemegeszállót

Saszella, muskotály postakosárként 280 fillérért, császárkörtét, rétes- és csemegésalmát 2 koronaért, turkisztán- és görög dinnyét, paradicsomot, ugorkát, paprikát, káposztát 150 fillérért, ismétlődőknak cionvárajánlatok. Gyümölcskivitel Csongrádról.

Réz és vasbutor

gyári áron. Réz hálósza berendezések a leghevesebb amerikai módszer szerint készíttve és férgmentessé tételének egyedül gyárosa, legolcsóbb gyári áron ajánl Weiss Jakob, Budapest, Andrassy ut 77. (bejárat Rózsa-utca-ban.) 27644

Pótvizsgálatra

javitóra, póterettségre, bármilyen vizsgálatra előkészít: »Szünidei Tanfolyam« Garay-utca 5. II. 12/a.

Az Athenaeum Irodalmi és nyomdai részvénytársulat kiadásában megjelent:

A szemérem elleni bűncselekmények.

TANULMÁNY AZ ANYAGI BÜNTETŐJOG KÖRÉBŐL
Írta: dr. HALÁSZ ZOLTÁN
budapesti ügyvéd.

Halász Zoltán dr., a kiváló kriminális, emelkedikül érdekes és felkeltő hasznos uttörő munkája nemcsak jogász köreiben, hanem a művelt laikus közönség körében is méltán kell felütnie. Akik a *nemi élet* körébe tartozó cselekmények jogi elbírálása felé kimerítő téjeszkedést ajánlanak nyerni, azok a külföldi hasonló termékek között sem találhatnak ehhez fogható kimerítő és alapos munkát.

A KÖZEL 450 OLDALRA TERJEDŐ KÖTET
ÁRA 10 KORONA.

Megrendelhető egy a kiadóhivatalban (VII., Rákóczi-ut 24. sz.), mint minden hazai könyvkereskedésben.

Ne fogadjon el pemecetű czukorkát Réthy név nélkül. Ara 60 fill.

Parlamenti

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1868-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ut 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógépezéssel s más hirdetésünk utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át.

U R A K

főleg a gummi VIRGO az ideális GYSZER három dobozzal 3 koronáért portómentesen és diszkrétan küld: Markovits, gyógyszerész, Budapest, Dohány-utca 84.

Soványág

Az egyedül eredménytől kísért háziaszer a dr. William Herley tanár amerikai erőltető-para. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállat. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kitértve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 forint 10 kor. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Hór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/A.

Ingyenes gépirás-tanítás.

Kedvezményes magyar, német gyorsíró-oktatás. A »Stenografia« Országos Gabelberger magyar, német gyorsíró- és gépiróiskolában okleveles gyorsíró- és kereskedelmi iskolai tanárok vezetése alatt havi 10 kor. gépirás, gépirás és sokszorosított tanfolyamok nyílnak. Kereskedelmi tanfolyamok: egyszerű és költős könyvviteli kereskedelmi számlák, levelezés, fogalmazás, helyesírás és szépírás. Díjtalan és biztos állásközvetítés. Tanórák reggel 8 és este 9 óra között. A gyorsíró sűrűs esetében egy hónap alatt is megtanulható. Külön órák. Sokszorosított és mások írása és sokszorosítása a legkedvezményesebb feltételek mellett. Beiratások naponta vannak az intézet helyiségeiben kizárólag: Rákóczi-ut 60. I. em. Az intézet ismertelnevezéseit újabban megtevesztő módon utánozzák. Tájékoztatót szívesen küld az igazgatóság.

Kocsiarucsarnok
VII., Rákóczi-ut 72. sz. Magyarország legnagyobb kocsiraktára. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

Zálogszedulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. **Singer Jakob** ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarokán. 27653

Most jelent meg.

Ebtenyésztes, kézikönyv ebtenyészők, vadászok és ebkedvelők számára.

Írta és száz ábrával ellátta **MONOSTORI KÁROLY** állatorvos, a m. kir. állatorvosi főiskola az állattenyésztés ny. r. tanára. Szerző 3000-ik szakmunkája. Ara 4 K 50 f.

Az első magyar ebtenyészési kézikönyv!

Kapható: **LAMPÉL R.** könyvkereskedése (Wodianer E. és Fial) r.-t.-nál. Budapest, VI., Andrassy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

KWIZDA-FÉLE FLUID

Rég bevált aromatisz becszesítés az innak és izmok erősítésére és edzésre. Turisták, kerékpározók, vadászok és lovasok által sikeresen használtva elős utóerősítésre nagyobb túrák után. **Egész üveg ára K 2.— Fél üveg ára K 1.20** Kwizda-féle Fluid Valóán kapható a gyorsírószertárakban. — Főraktár: T. H. H. József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12., Andrassy-ut 26.

BUTOR

30% megtakarítás! Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3 lételemet Vétel és eladás **használt és új** polgári, urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, ural szobák, angol borgearnitúra és szalonbutorok, keleti — szőnyegok, csillárok — Telefon 82—13.

Ingóságokat értékesítő és boraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Készpénzfelleggel beraktároz bármilyen ingóságokat, berendezéseket mintaszéri raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110—08. 3084

Pénzt rögtön

butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekbe bizományba beraktározza.

TAUBER és TÁRSA esakis VI., Nagymező-u. 42. Telefon 162—57. 27477

Zálogszedulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 134

SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Síp-utca 8. szám.

Agelgönyöshöz részletfizetéssel

zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedőt készpénzben áron a legújabb rendszerű **bankhitel** után kizárólag csak **REMÉNYI** nagy magyar hangszerboltban. Prospektus és árjegyzék ingyen. 614 Budapest, Király-u. 58.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása

háló-, ebéd-, szalon-, ural szoba és irodal teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegok, függönyök, terítok, csillárok, vas- és rézbutorokban. **GROSZ SÁNDOR és Társa** Budapest, Liszt Ferenc-tér 3. szám, ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14—08.

Temeikezési

állalkozók, intézetek, egy-letek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részv.-társ. Nagymező-u. E. 46.

Brilliantot!

aranyat, ezüstöt, ékszert és régiéget veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—43.

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62—80.

Szabók részére

mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv.-társ. Nagymező-utca 46.

!! Olcsó kölcsönök !!

Tiszviselő kölcsön 6—6 1/2%-ra, 15—35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Jelzálogkölcsönt 4 1/2%-ra 4—62—5.05%-os annuitás mellett. Másodjeljre 6 1/2%-ra övafélekra az érték 75%-ig katonatiszteknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel. Tárcahitelt, Váltókölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok, erdők, bányák zálogvétele. **Osztályorajjegyek** hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk! Minden felvilágosítás díjtalan! Képviselek alkalmazatnak! **Knn és Társa** bankbizományi és kereskedelmi iroda, Budapest, Rózsa-u. 29. III. 5. sz. Válaszbélyeg.

Jakab Ödön könyvei.

Költői művei
Nydr. Költemények. Diszkótésben 4.—
Hangok az űszágból. Költemények. Diszkótésben 5.00
Szállgyi és Hajmási. Költői beszély 4 énekben. Neogrady Antal művészi rajzaival. Diszkótésben 3.00
Argirus. Tündérmese 4 énekben. Nyolcz fénynyomatos képpel és számos szövegképpel. Diszkótésben 10.—
Főstortózelek. Versgyűjtemény. Pompás diszkótésben 4.—
Róm. Költemények. Neogrady Antal képpel. Disz. borkötésben 4.—

Próza munkái:

Élet. 14 elbeszélés egy kötetben 2.—
A két improvizator. Elbeszélés gyermekeknek. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkótésben 4.—
Falu. Elbeszélések Kimnach László rajzaival. Szines diszkótésben 5.00
Komediók. Elbeszélések prózai műve. Tull Odón művészi rajzaival. Pompás diszkótésben 5.00
Fühenő. Elbeszélések. Neogrady Antal rajzaival. Szines diszkótésben 5.00
A jóvevények. Dráma 3 felvonásban. Köve 4.—

Megrendelhetők: **LAMPÉL R.** könyvkereskedése (Wodianer E. és Fial) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.